

Ταχύρρυθμη επιμόρφωση
εκπαιδευτικών στην
εξ αποστάσεως εκπαίδευση

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΙ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ειδικότητα:
Αισθητική Αγωγή

Επιστημονική Επιμέλεια: ΕΚΠΑ

Επιμέλεια: Αλμπανάκης, Ε., Καλοπάνα Μ., Λαβράνος Χ., Λάζου, Α., Μητσοπούλου, Ε.,
Περακάκη, Ε., Σοφιάδου, Κ., Τριανταφυλλάκη, Α., Χρυσοστόμου, Σ.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ
ΓΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΙ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ειδικότητα:

Αισθητική Αγωγή

Επιμέλεια: Αλμπανάκης, Ε., Καλοπάνια Μ., Λαβράνος Χ., Λάζου, Α.,
Μητσοπούλου, Ε., Περακάκη, Ε., Σοφιάδου, Κ., Τριανταφυλλάκη, Α.,
Χρυσοστόμου, Σ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Επιμελητές έκδοσης: Αλμπανάκης, Ε., Καλοπάνια Μ., Λαβράνος Χ., Λάζου, Α., Μητσοπούλου, Ε.,
Περακάκη, Ε., Σοφιάδου, Κ., Τριανταφυλλάκη, Α., Χρυσοστόμου, Σ.

Γλώσσα: Ελληνική

Έτος έκδοσης: 2023

© Copyright 2023, Εκδόσεις Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Απαγορεύεται η κατά οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγή, δημοσίευση ή χρησιμοποίηση όλων ή μερών του βιβλίου αυτού, χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη και του συγγραφέα.

ISBN: 978-960-466-304-0

Πρόλογος

Το παρόν Τεύχος Σεναρίων για τη Μουσική αποτελεί ένα από τα τρία τεύχη που έχουν δημιουργηθεί με τα επιλεγμένα σενάρια που αναπτύχθηκαν από τους επιμορφούμενους του Τ4Ε στην ειδικότητα της Αισθητικής Αγωγής και εντάσσεται στο πλαίσιο της Πρόσκλησης ΕΔΒΜ113 της Πράξης: «**Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (ολιστική προσέγγιση)**» (MIS/ ΟΠΣ 5070524).

Στο επιμορφωτικό πρόγραμμα Τ4Ε συμμετείχαν συνολικά οκτώ (8) φορείς:

1. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ),
2. Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ),
3. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ),
4. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ),
5. Πανεπιστήμιο Πειραιώς (ΠΑΠΕΙ),
6. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (ΠΑΠΕΛ),
7. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ),
8. Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων (ΙΤΥΕ) Διόφαντος.

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) ανέλαβε τη δημιουργία των υποδειγματικών Σεναρίων και του επιμορφωτικού υλικού για την Αισθητική Αγωγή για το επιμορφωτικό πρόγραμμα "Ταχύρρυθμη Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (Τ4Ε)". Το σύνολο του επιμορφωτικού υλικού βρίσκεται στο https://mooc.edu.gr/courses/course-v1:T4E+K12_Distance_Learning_Intro+2021/course/

Πρόσθετη απαίτηση του έργου αποτέλεσε η ανάδειξη της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων του επιμορφωτικού προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, προτάθηκε και υποστηρίχθηκε από τους 6 φορείς η δημιουργία Τευχών Σεναρίων που περιέχουν τα Σενάρια που προτάθηκαν από τους Επιμορφωτές της ειδικότητας, ώστε να αποτελέσουν υποδείγματα για την αντίστοιχη ειδικότητα, για εκπαιδευτικούς Αισθητικής Αγωγής.

Για να υλοποιηθεί το Τεύχος, επιλέχθηκαν από τους επιμορφωτές της ειδικότητας της Αισθητικής Αγωγής τα 3 σενάρια που ξεχώρισαν στο τμήμα τους. Οι επιμορφούμενοι, των οποίων τα σενάρια τελικά επιλέχθηκαν προς συμπερίληψη στο παρόν Τεύχος, είχαν δηλώσει με Υπεύθυνη Δήλωση ότι το σενάριό τους είναι πρωτότυπο και ότι επιθυμούν να συμπεριληφθεί η εργασία τους στο Τεύχος των Σεναρίων. Επιμελητές της έκδοσης αποτελούν οι επιμορφωτές των τμημάτων και συγγραφείς οι επιμορφούμενοι.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι σε κάθε Τμήμα αναδείχθηκαν περισσότερα των 3 σεναρίων, αλλά οι Επιμορφωτές είχαν αριθμητικό περιορισμό για την ανάδειξη των εργασιών, οπότε πολλά αξιολογικά σενάρια δεν έχουν συμπεριληφθεί στο παρόν Τεύχος. Όλοι οι επιμορφούμενοι παροτρύνθηκαν να αναρτήσουν τα σενάρια τους στο Φωτόδεντρο (<http://photodentro.edu.gr/lor/>).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΣΤΟΧΟΣ	7
2. Βασικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικών σεναρίων για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση	7
3. Τρόπος αξιοποίησης των Σεναρίων	8
4. ΣΕΝΑΡΙΑ	8
4.1. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	9
4.1.1. Βάζω τις νότες, παίζεις τη μουσική; Εξάσκηση, παραγωγή και εκτέλεση ρυθμικών μοτίβων	9
4.1.2. Οι μαθητές ηχογραφούν ένα τραγούδι στο σπίτι τους	19
4.1.3. Γνωρίζω τα μουσικά όργανα της αρχαίας Ελλάδας	24
4.1.4. Διδασκαλία τραγουδιού με απλή ενορχήστρωση και ηχηρές κινήσεις σώματος σε εξάσημο μέτρο	44
4.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	57
4.2.1 «Τα χρώματα των ήχων» - Συμφωνική Ορχήστρα	57
4.2.2. Μουσική και Εικαστικά... Εικαστικά και Μουσική	67
4.2.3. «Σε ρυθμούς Αφρικανικούς». Κριτική μουσική ακρόαση	77

1. ΣΤΟΧΟΣ

Οι γενικοί στόχοι του πεδίου συνδέονται άμεσα με την αισθητική καλλιέργεια του μαθητή και της μαθήτριας, τη διαμόρφωση αισθητικών και πολιτιστικών αξιών καθώς και την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους. Επίσης, η συμμετοχή, η αντίληψη και η κατανόηση του φαινομένου της Τέχνης από τους μαθητές μέσα από τη δημιουργία, την ακρόαση τη θέαση αποτελούν κεντρικούς στόχους των γνωστικών αντικειμένων του πεδίου. Τα μαθησιακά αντικείμενα των Τεχνών προσεγγίζονται μέσα από μια πραξιακή προσέγγιση της διδασκαλίας κατά την οποία μεταξύ άλλων ενθαρρύνεται η ενεργητική συμμετοχή των μαθητών και η βιωματική προσέγγιση του μαθήματος.

Όλα τα σενάρια δημιουργήθηκαν λαμβάνοντας υπόψη το αναλυτικό πρόγραμμα και τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης.

Καθώς οι εκπαιδευτικοί των ειδικοτήτων της Αισθητικής Αγωγής (Μουσική, Εικαστικά, Θεατρική Αγωγή) διδάσκουν και στις δύο βαθμίδες της εκπαίδευσης, το υλικό που περιλαμβάνεται στα αντίστοιχα τεύχη έχει δομηθεί με βάση τη βαθμίδα της εκπαίδευσης στην οποία ανήκουν τα επιλεγμένα σενάρια. Στο παρόν Τεύχος, της Μουσικής Αγωγής, παρουσιάζονται 4 σενάρια για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, δύο σενάρια για τις τάξεις του Γυμνασίου γενικής εκπαίδευσης και ένα σενάριο για Μουσικό Σχολείο.

2. Βασικές αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικών σεναρίων για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως σχολικής μάθησης, ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός αφορά μια πολύπλευρη διαδικασία, κατά την οποία ο εκπαιδευτικός, προκειμένου να υλοποιήσει το εξ αποστάσεως μάθημα, θα πρέπει προηγουμένως να σχεδιάσει τις φάσεις της διδακτικής του πορείας, τις ενέργειες που θα περιλαμβάνει κάθε φάση, τις δραστηριότητες που θα κάνουν οι μαθητές του και επιπλέον να τους καθοδηγήσει, να τους οργανώσει, να τους υποστηρίξει με διδακτικές βοήθειες, συνδυάζοντας σύγχρονες και ασύγχρονες δράσεις με ψηφιακά εργαλεία και μέσα.

Τα 4 σημεία που εστιάζουν τα σενάρια είναι τα εξής:

Ταυτότητα του μαθήματος (τι θα διδάξουμε και γιατί). Επιλέγουμε την ενότητα ή το μάθημα που θα διδάξουμε και εστιάζουμε στους στόχους του μαθήματος.

Δραστηριότητες του μαθήματος (τι θα κάνουν οι μαθητές μας και με ποιον τρόπο). Σχεδιάζουμε δραστηριότητες συναφείς με τους στόχους, που εμπλέκουν ενεργά τους μαθητές μας στη

διαδικασία μάθησης, επιλέγουμε και δομούμε το υποστηρικτικό υλικό που θα συνοδεύει τις δραστηριότητες και θα είναι διαθέσιμο σε όλη τη διαδικασία και επικοινωνούμε και ανατροφοδοτούμε τους μαθητές μας με ποικίλους τρόπους.

Χρονοπρογραμματισμός του μαθήματος (πότε θα γίνουν οι ενέργειες / δραστηριότητες που έχουν προγραμματιστεί και πόση διάρκεια θα έχουν). Οργανώνουμε τη χρονική σειρά και καθορίζουμε την εκτιμώμενη διάρκεια όλων των ενεργειών/δραστηριοτήτων που έχουμε σχεδιάσει να υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος, σύγχρονου και ασύγχρονου μέρους.

Εκπαιδευτικό μέσο (σε ποιο ψηφιακό περιβάλλον θα υλοποιηθεί η διδασκαλία μας). Επιλέγουμε το σύγχρονο ή ασύγχρονο μέσο που θα χρησιμοποιήσουμε, αξιοποιούμε τους πόρους που μας παρέχει το μέσο για να σχεδιάσουμε, να διαμορφώσουμε και να μοιραστούμε το εκπαιδευτικό υλικό μας και υποστηρίζουμε τις δραστηριότητες και την επικοινωνία των μαθητών μας με τα εργαλεία που μας παρέχει το ψηφιακό περιβάλλον.

3. Τρόπος αξιοποίησης των Σεναρίων

Τα σενάρια της Μουσικής Αγωγής που παρουσιάζονται παρακάτω είναι επτά και κατηγοριοποιήθηκαν με βάση την τάξη και την βαθμίδα της εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βρουν τον τίτλο του κάθε σεναρίου και τις λέξεις κλειδιά στην αρχή της κάθε καταχώρησης προκειμένου να αξιοποιήσουν κατάλληλα το υλικό που παρουσιάζεται. Στα σενάρια που παρουσιάζονται δίνονται προτάσεις τόσο για περιβάλλον σύγχρονης όσο ασύγχρονης διδασκαλίας.

4. ΣΕΝΑΡΙΑ

Στο παρόν τεύχος περιλαμβάνονται τα παρακάτω σενάρια:

A/A	Τίτλος Σεναρίου	Τάξη / Βαθμίδα
4.1.1.	Σπανοπούλου Ανέζα. Βάζω τις νότες, παίζεις τη μουσική; Εξάσκηση, παραγωγή και εκτέλεση ρυθμικών μοτίβων	Β' Δημοτικού
4.1.2.	Αϊβαζόπουλος Γρηγόριος. Οι μαθητές ηχογραφούν ένα τραγούδι στο σπίτι τους	Δ' Δημοτικού
4.1.3.	Μπαλτήρας Σάββας. Γνωρίζω τα μουσικά όργανα της αρχαίας Ελλάδας	ΣΤ' Δημοτικού
4.1.4.	Μαρκουλλής Παναγιώτης. Διδασκαλία τραγουδιού με απλή εννοχρήστρωση και ηχηρές κινήσεις σώματος σε εξάσημο μέτρο	ΣΤ' Δημοτικού
4.2.1.	Τασχουνίδου Ωραία. Τα χρώματα των ήχων - Συμφωνική Ορχήστρα	Α' Γυμνασίου
4.2.2.	Ζέρβα Όλγα. Μουσική και Εικαστικά... Εικαστικά και Μουσική	Γ' Γυμνασίου
4.2.3	Κουμαραδιός Γεώργιος. Σε ρυθμούς αφρικάνικους. Κριτική μουσική ακρόαση	Α' Γυμνασίου Μουσικού Σχολείου

4.1. Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

4.1.1. Βάζω τις νότες, παίζεις τη μουσική; Εξάσκηση, παραγωγή και εκτέλεση ρυθμικών μοτίβων

Συγγραφέας/Συντάκτης: Σπανοπούλου Ανέζα

Επιμέλεια: Αλμπανάκης Ευάγγελος

Λέξεις-κλειδιά: Μουσική / eme / Σύγχρονο & ασύγχρονο μαθησιακό περιβάλλον

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη : Β' Δημοτικού

Κεφάλαιο 8: «Βάζω τις νότες, παίζεις τη μουσική;»/Εκτέλεση, παραγωγή ρυθμικών μοτίβων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Σύνθεση ρυθμικών μοτίβων με διαφορετικά φθογγόσημα
- Εκτέλεση και καταγραφή των ρυθμικών μοτίβων που δημιουργούν οι μαθητές με ηχογόνα αντικείμενα
- Δημιουργία ρυθμικών μοτίβων με ψηφιακά μέσα (Photodentro/Chrome Music Lab)
- Συνοδεία ενός τραγουδιού με το βασικό ρυθμικό μοτίβο

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

Οι μαθητές θα πρέπει ήδη να αναγνωρίζουν το σχήμα και τη χρονική απόδοση των φθογγοσήμων για το μισό, το τέταρτο, τα 2 όγδοα και την παύση τετάρτου. Θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση των Breakout Sessions στη Webex, ώστε να μην χαθεί εποικοδομητικός χρόνος. Επίσης θα πρέπει ήδη να έχουν εξοικείωση με την ιστοσελίδα Chrome Music Lab.

Χρόνος υλοποίησης (για 1-2 διδακτικές ώρες στην ψηφιακή τάξη)

110' λεπτά: 60' λεπτά σύγχρονης (Webex), 50' λεπτά για δραστηριότητες ασύγχρονης εκπαίδευσης στην e-me

Σύντομη περιγραφή σεναρίου

Το σενάριο αποτελεί ένα παράδειγμα σύνθεσης, εκτέλεσης και καταγραφής ρυθμικών μοτίβων προσαρμοσμένο στις ανάγκες της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Η αφόρμηση βασίζεται στο

τραγούδι «Προβατάκια» της Π. Ματέυ. Οι μαθητές καλούνται να κατανοήσουν το βασικό ρυθμικό μοτίβο του τραγουδιού, να αναγνωρίσουν που βρίσκεται μέσα στο τραγούδι, να συνθέσουν δικά τους ρυθμικά μοτίβα, να τα εκτελέσουν και να τα καταγράψουν. Επίσης καλούνται να συζητήσουν και να συνεργαστούν με τελικό στόχο την ομαδική σύνθεση ενός ρυθμικού μοτίβου αλλά και να προσφέρουν ανατροφοδότηση για τη μαθησιακή διαδικασία. Επίσης γίνεται μια πρώιμη προσέγγιση των μαθητών με την έννοια του ηχοχρώματος.

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών

- Μέσω της ενεργητικής ακρόασης να αναγνωρίσουν το ρυθμικό μοτίβο του τραγουδιού
- Να δημιουργήσουν δικά τους μοτίβα μέσω ψηφιακής εφαρμογής, να τα εκτελέσουν και να τα ηχογραφήσουν.
- Να ακούσουν, να κατανοήσουν, να αντιδράσουν και να σχολιάσουν τα ρυθμικά μοτίβα άλλων ομάδων.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία (ονομαστικά)

Σύγχρονης διδασκαλίας:

Webex Breakout Sessions, Webex Poll και Webex Reactions

Ασύγχρονης διδασκαλίας:

Πλατφόρμα E-me, Διαδραστικά βιβλία Μουσικής, Φωτόδεντρο, ιστοσελίδα Chrome Music Lab

Βασική Ροή Σεναρίου

Αφόρμηση Προετοιμασία

- Επικοινωνία με τους μαθητές και ανακοίνωση των βασικών σημείων του μαθήματος
- Εξάσκηση - επανάληψη των μαθητών στην ανάγνωση ρυθμικών μοτίβων με αντικείμενο από την E-me

Παρουσίαση υλικού Ακρόαση & εκτέλεση

- Παρουσίαση του τραγουδιού "Προβατάκια" - Π. Ματέυ
- Αναγνώριση ρυθμικού μοτίβου του τραγουδιού
- Εκτέλεση του ρυθμικού μοτίβου με διαφορετικές ηχογόνες πηγές ανά ομάδες
- Συζήτηση - Ανατροφοδότηση

Δημιουργία & εκτέλεση Επικοινωνία

- Υποβολή ατομικής εργασίας αναγνώρισης ρυθμικών μοτίβων
- Δημιουργία ρυθμικών μοτίβων σε ψηφιακή εφαρμογή από το Φωτόδεντρο
- Ηχογράφηση των ρυθμικών μοτίβων που δημιούργησαν οι μαθητές και μεταφόρτωση των αρχείων στην E-me
- Επικοινωνία με μαθητές και γονείς

Ομαδοσυνεργατική δημιουργία Ανατροφοδότηση

- Παρουσίαση στην ολομέλεια των εργασιών που μεταφόρτωσαν οι μαθητές στην E-me.
- Δημιουργία ρυθμικών μοτίβων ανά ομάδες μέσω Breakout Sessions (Webex)
- Συζήτηση - ανατροφοδότηση μέσω των ατομικών απαντήσεων με το Webex Poll

Επέκταση (προαιρετικά)

- ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ (μη υπολογίσιμος χρόνος στο διδακτικό σενάριο)
- Εκμάθηση των στίχων και της μελωδίας του τραγουδιού "Προβατάκια"
- Ατομική ηχογράφηση της μελωδίας του τραγουδιού και της εκτέλεσης του ρυθμικού μοτίβου ταυτόχρονα.
- Εξάσκηση στη σύνθεση ρυθμικών μοτίβων μέσω της εκπαιδευτικής πλατφόρμας Chrome Music Lab

Πλαίσιο Υλοποίησης

Το σενάριο υλοποιείται με τη μορφή μικτής μάθησης (blended) καθώς ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί την εκπαιδευτική πλατφόρμα E-me, το εργαλείο τηλεδιασκέψεων Webex, καθώς και ένα εξωτερικό εκπαιδευτικό ψηφιακό εργαλείο (ιστοσελίδα Chrome Music Lab). Επίσης καλό είναι να αναφερθεί ότι γίνεται χρήση του εμπλουτισμένου βιβλίου Μουσικής καθώς από εκεί αντλείται το ηχητικό απόσπασμα, καθώς χρησιμοποιείται και το Φωτόδεντρο από το οποίο αντλείται μία εφαρμογή σύνθεσης ρυθμού. Οι μαθητές θα πρέπει να έχουν διδαχθεί την έννοια του ρυθμού και ότι αυτός αποτελεί βασικό δομικό στοιχείο της μουσικής, να αναγνωρίζουν και να εκτελούν (με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια) τις ρυθμικές αξίες του μισού, του τετάρτου, των 2 ογδών, καθώς και τη θέση της παύσης (τετάρτου) σε ένα ρυθμικό μοτίβο.

Το σενάριο αποτελείται από ένα στάδιο ασύγχρονης διδασκαλίας που χωρίζεται σε 2 τμήματα (Φάση 1 και 3), καθώς και σε ένα στάδιο σύγχρονης διδασκαλίας που χωρίζεται επίσης σε 2 τμήματα (Φάση 2 και 4). Η φάση 5 (Επέκταση) είναι προαιρετική, δεν υπολογίζεται στο συνολικό διδακτικό χρόνο και περιέχει δράσεις που εφαρμόζονται τόσο στη σύγχρονη όσο και την ασύγχρονη διδακτική διαδικασία.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

- **Εργαλεία E-me:**
 - **Κυψέλες:** Δημιουργία μιας Κεντρικής Κυψέλης για την τάξη που απευθύνεται σε όλους τους μαθητές του τμήματος. Αξιοποιούνται ιδιαιτέρως ο Τοίχος και τα Αρχεία της κυψέλης
 - **Τοίχος Κυψέλης Τάξης:** Αναρτώνται ανακοινώσεις από τον εκπαιδευτικό, πληροφορίες για το περιεχόμενο του μαθήματος και επιλύονται απορίες.
 - **Προσωπικά μηνύματα:** Αμεσότερος τρόπος επικοινωνίας για την επίλυση αποριών με τους μαθητές, αλλά και τους γονείς τους ενδεχομένως.
 - **Ηχητική κλήση:** Εάν χρειαστεί για περαιτέρω επικοινωνία με τους γονείς για την επίλυση τεχνικών αποριών για την ηχογράφηση και μεταφόρτωση αρχείων της εργασίας. Έχει δοκιμαστεί σε πραγματικό χρόνο (λειτουργεί).
 - **Αρχεία:** Δημιουργία φακέλου με ειδικό όνομα ο οποίος διαμοιράζεται μόνο στους μαθητές της Β' τάξης. Στο φάκελο αυτό οι μαθητές θα μεταφορτώνουν τις ηχογραφήσεις τους.
 - **E-me assignments:** Ανάθεση εργασιών με πλήρη επεξήγηση των οδηγιών και παράθεση των συνδέσμων των εφαρμογών και χρονικό περιορισμό υποβολής απάντησης.

- **Course Presentation:** Δημιουργία μίας παρουσίασης ώστε οι μαθητές να επαναλάβουν και να θυμηθούν προηγούμενες γνώσεις τους.
 - **Flashcards:** Δημιουργία άσκησης ώστε οι μαθητές να αναγνωρίσουν και να καταγράψουν τις απαντήσεις για τα ρυθμικά μοτίβα που βλέπουν στις κάρτες.
 - **Audio Recorder:** Εργαλείο για την ηχογράφηση των μαθητών. Καταγραφή αρχείου .mp3 μέσα στην πλατφόρμα E-me χωρίς τη χρήση εξωτερικού συνδέσμου ιστοσελίδας.
- **Εργαλεία Webex:**
 - **Breakout Session:** Διαχωρισμός των μαθητών σε ομάδες, ανάθεση εργασίας και δήλωση των αποτελεσμάτων στην ολομέλεια
 - **Webex Poll:** Καταγραφή των απόψεων των μαθητών ατομικά σε ερώτηση από τον εκπαιδευτικό
 - **Reactions:** Οι μαθητές εκφράζονται όταν παρουσιάζουν την εργασία τους οι υπόλοιπες ομάδες.
- **Εξωτερικά εργαλεία:**
 - **Διαδραστικό βιβλίο μαθητή Μουσικής – Β' Δημοτικού:** Αξιοποίηση της σελίδας του κεφαλαίου 8. Χρήση του ηχητικού αποσπάσματος για το τραγούδι: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2166/Mousiki_B-Dimotikou_html-empl/index8_1.html
 - **Εφαρμογή από Φωτόδεντρο:** Εφαρμογή από το Φωτόδεντρο για τη δημιουργία ρυθμικών μοτίβων με τίτλο «Φτιάξε το δικό σου Ρυθμικό Σχήμα»: <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/5836>
 - **Εκπαιδευτική Ιστοσελίδα – Chrome Music Lab:** Δημιουργία ρυθμικών μοτίβων με το ειδικότερο εργαλείο «Rhythm»: <https://musiclab.chromeexperiments.com/>
 - **Χρήση email για επικοινωνία με τους γονείς:** Αν κριθεί απαραίτητο, ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει την αποστολή email στους γονείς των μαθητών, ώστε να τους βοηθήσουν στην αποστολή των ηχογραφημένων αποσπασμάτων (μέσω του λογαριασμού ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του ΠΣΔ).

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. ΑΦΟΡΜΗΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (10' λεπτά – ασύγχρονη)	(1) Ανάρτηση ανακοίνωσης στον Τοίχο της Κυψέλης (2) Ανάρτηση εκφώνησης στον Τοίχο της Κυψέλης με τη δραστηριότητα προετοιμασίας	Αναρτώ ανακοίνωση πριν το μάθημα στον τοίχο της Κυψέλης όπου αναφέρω λίγα βασικά σημεία του μαθήματος και παραθέτω και τον σύνδεσμο της εφαρμογής για την προετοιμασία των μαθητών. Επίσης αναφέρω ότι έχει φτιαχτεί ειδικός φάκελος στα Αρχεία της Κυψέλης με το όνομα του μαθήματος «Προβατάκια» Οι μαθητές ολοκληρώνουν τη δραστηριότητα προετοιμασίας που έχω δημιουργήσει μέσω Course Presentation (E-me). Κάνουν επανάληψη στην εκφορά φθογοσήμων.	Τοίχος Κυψέλης Αρχεία (ενεργοποίηση νέου φακέλου για το μάθημα) Course Presentation
Φάση 2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΛΙΚΟΥ ΑΚΡΟΑΣΗ & ΕΚΤΕΛΕΣΗ (30' λεπτά – σύγχρονη)	(1) Παρουσίαση του τραγουδιού «Προβατάκια» (2) Αναγνώριση του βασικού ρυθμικού μοτίβου του τραγουδιού (3) Εκτέλεση του ρυθμικού μοτίβου ανά ομάδες με διαφορετικές ηχογόνες πηγές (4) Συζήτηση – Ανατροφοδότηση (5) Ανακοίνωση για τις εργασίες στην ασύγχρονη	Οι μαθητές ακούνε το τραγούδι του μαθήματος το οποίο υπάρχει στο διαδραστικό βιβλίο Μουσικής. Συζήτηση για το θέμα και τους ήχους που περιέχει το τραγούδι. Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν σε ποιο σημείο του τραγουδιού ακούν ένα χαρακτηριστικό ρυθμικό μοτίβο (ντιν-ντιν, ντιιν)(τίτι, τα). Αν χρειαστεί επαναλαμβάνω την ακρόαση του τραγουδιού. Μέσω της Webex Poll οι μαθητές βρίσκουν και επιλέγουν το σωστό μοτίβο. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των 4 και συνεργάζονται. Θα πρέπει κάθε ομάδα να βρει 4 διαφορετικά αντικείμενα του σπιτιού και να τα χρησιμοποιήσει ως ηχογόνες πηγές για να εκτελέσει το βασικό μοτίβο. Κάνουν δοκιμές ανά ομάδα και επισκέπτομαι το κάθε Session. Οι μαθητές επιστρέφουν στην ολομέλεια και παρουσιάζουν τα αντικείμενα που έχουν διαλέξει. Ζητάω από τους μαθητές να εκφραστούν με τα Reactions κατά τη διάρκεια της παρουσίασης κάθε ομάδας.	Ebooks http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2166/Mousiki_i_B-Dimotikou_html-empl/extras/sounds/CD5/Mousiki_Dimotiko-B_CD2-13.mp3 Webex Poll BreakOut Sessions (Webex) Reactions (Webex)

		Επεξηγώ στους μαθητές τις εργασίες που θα τους ανατεθούν στην πλατφόρμα της E-me.	
Φάση 3. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ & ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (40' λεπτά – ασύγχρονη)	<p>(1) Ανάθεση ατομικής εργασίας στους μαθητές</p> <p>(2) Ατομική εργασία αναγνώρισης ρυθμικών μοτίβων</p> <p>(3) Ατομική δημιουργία – σύνθεση ρυθμικών μοτίβων</p> <p>(4) Ατομική ηχογράφηση και μεταφόρτωση αρχείων στον φάκελο του μαθήματος</p> <p>(5) Επικοινωνία με μαθητές και γονείς</p>	<p>Γράφω κείμενο στο E-me Assignments όπου αναθέτω στον κάθε μαθητή ατομικά 3 δραστηριότητες. Φροντίζω να αναφέρω όλες τις λεπτομέρειες και τους συνδέσμους.</p> <p>Οι μαθητές ολοκληρώνουν την άσκηση αναγνώρισης μοτίβων. Βλέπουν τα φθογγόσημα και γράφουν τη σωστή εκφορά τους μέσα στην εφαρμογή.</p> <p>Οι μαθητές χρησιμοποιούν την εφαρμογή του Φωτόδεντρου ώστε να συνθέσουν δικά τους ρυθμικά μοτίβα.</p> <p>Οι μαθητές ηχογραφούν το ρυθμικό μοτίβο που συνέθεσαν και με τη συμβολή των γονέων το μεταφορτώνουν ατομικά-ονομαστικά στον ειδικό φάκελο του μαθήματος</p> <p>Η διαδικασία της ηχογράφησης και της μεταφόρτωσης της άσκησης απαιτεί στην πλειοψηφία των περιπτώσεων τη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους γονείς. Χρησιμοποιούνται τα Μηνύματα, ο Τοίχος Κυψέλης και η Ηχητική κλήση στην E-me, καθώς και αποστολή email στους γονείς αν κριθεί απαραίτητο.</p>	<p>E-me assignments</p> <p>Flashcards (E-me)</p> <p>Φωτόδεντρο http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/5836</p> <p>Audio Recorder (E-me)</p> <p>Αρχεία (E-me)</p> <p>Τοίχος Κυψέλης (E-me)</p> <p>Μηνύματα(E-me)</p> <p>Ηχητική κλήση</p> <p>Email</p>
Φάση 4. ΟΜΑΔΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ - ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ (30' σύγχρονη)	<p>(1) Παρουσίαση στην ολομέλεια των ατομικών εργασιών (ηχογράφηση)</p> <p>(2) Δημιουργία ρυθμικών μοτίβων ανά ομάδες</p> <p>(3) Συζήτηση - Ανατροφοδότηση</p>	<p>Παρουσιάζω στην ολομέλεια τις ηχογραφήσεις που έχουν μεταφορτώσει οι μαθητές. Ζητάω από τους μαθητές να εκφραστούν με οπτική απεικόνιση στη Webex.</p> <p>Χωρίζω τους μαθητές σε ομάδες των 4 και αναθέτω σε κάθε ομάδα να συνθέσει το δικό της ρυθμικό μοτίβο. Ο αρχηγός κάθε ομάδας αναλαμβάνει να το καταγράψει σε χαρτί.</p> <p>Παρουσίαση στην ολομέλεια της εργασίας κάθε ομάδας. Οι μαθητές αντιδρούν με</p>	<p>Reactions (Webex)</p> <p>Breakout Sessions (Webex)</p> <p>Reactions και</p>

		οπτική απεικόνιση. Επίσης ψηφίζουν ποια ομάδα τους φάνηκε ότι συνέθεσε το πιο ενδιαφέρον μοτίβο.	Webex Poll
Φάση 5. ΕΠΕΚΤΑΣΗ (ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ)	(1) Εκμάθηση των στίχων και της μελωδίας του τραγουδιού	Οι μαθητές μέσω μιας παρουσίασης που περιέχει τους στίχους και το ηχητικό απόσπασμα του τραγουδιού εξασκούνται στην πλήρη εκμάθηση του.	Course Presentation (E-me)
	(2) Ατομική ηχογράφηση της μελωδίας του τραγουδιού με ρυθμική συνοδεία	Οι μαθητές μπορούν να ηχογραφήσουν τον εαυτό τους καθώς τραγουδούν αποσπασματικά ή πλήρως το τραγούδι, ενώ ταυτόχρονα το συνοδεύουν και ρυθμικά.	Audio Recorder (E-me) Αρχεία (E-me)
	(3) Εξάσκηση στη σύνθεση ρυθμικών μοτίβων μέσω εξωτερικής πλατφόρμας	Οι μαθητές μπορούν να εξασκηθούν περαιτέρω στη σύνθεση ρυθμικών μοτίβων σε εξωτερική εκπαιδευτική πλατφόρμα.	Chrome Music Lab https://musiclab.chromeexperiments.com/Rhythm/

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Φάση 1. ΑΦΟΡΜΗΣΗ – ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ (10' λεπτά – ασύγχρονη)

1. Αναρτώ ανακοίνωση πριν το μάθημα στον τοίχο της Κυψέλης όπου αναφέρω λίγα βασικά σημεία του μαθήματος και παραθέτω στην ανακοίνωση και τον σύνδεσμο της εφαρμογής για την προετοιμασία των μαθητών. Επίσης αναφέρω ότι έχει φτιαχτεί ειδικός φάκελος στα Αρχεία της Κυψέλης με το όνομα του μαθήματος «Προβατάκια» όπου οι μαθητές θα χρησιμοποιήσουν για να μεταφορτώσουν εκεί τις εργασίες τους.
2. Οι μαθητές ολοκληρώνουν τη δραστηριότητα προετοιμασίας που έχω δημιουργήσει μέσω Course Presentation (E-me). Κάνουν επανάληψη στην εκφορά φθογοσώμων. Οι καρτέλες της παρουσίασης περιέχουν ένα οπτικό αντικείμενο που περιέχει φθογόσημα και το ηχητικό απόσπασμα όπου έχω ηχογραφήσει τον εαυτό μου να εκφέρει αλλά και να εκτελεί με ένα κρουστό όργανο τα φθογόσημα. Η δραστηριότητα αυτή δεν αποτελεί εργασία που υποβάλλεται, αλλά δράση εξοικείωσης και επανάληψης για τους μαθητές.

Φάση 2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΛΙΚΟΥ – ΑΚΡΟΑΣΗ & ΕΚΤΕΛΕΣΗ (30' λεπτά – σύγχρονη)

1. Οι μαθητές ακούνε το τραγούδι του μαθήματος το οποίο υπάρχει στο διαδραστικό βιβλίο Μουσικής: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2166/Mousiki_B-Dimotikou_html-empl/extras/sounds/CD5/Mousiki_Dimotiko-B_CD2-13.mp3 Μπορούμε να αφιερώσουμε λίγα λεπτά για συζήτηση επάνω στο θέμα και τους ήχους που περιέχει το τραγούδι.
2. Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν σε ποιο σημείο του τραγουδιού ακούν ένα χαρακτηριστικό ρυθμικό μοτίβο (ντιν-ντιν, ντιιν)(τίτι τα). Αν χρειαστεί επαναλαμβάνω την ακρόαση του τραγουδιού. Μέσω της Webex Poll οι μαθητές βρίσκουν και επιλέγουν το σωστό μοτίβο. Επιλέγω να βάλω μία ερώτηση δημοσκόπησης τύπου Single Choice Set. Αναγράφω την εκφορά

4 ρυθμικών μοτίβων και ανάμεσα τους είναι το σωστό (τίτι τα, τίτι τα). Οι μαθητές επιλέγουν την απάντηση.

3. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των 4 ατόμων μέσω των Breakout Sessions και συνεργάζονται. Θα πρέπει κάθε ομάδα να συζητήσει με στόχο να βρει 4 διαφορετικά αντικείμενα του σπιτιού και να τα χρησιμοποιήσει ως ηχογόνες πηγές για να εκτελέσει το βασικό μοτίβο. Κάνουν δοκιμές ανά ομάδα και επισκέπτομαι το κάθε Session για να επιβλέψω τη διαδικασία.
4. Οι μαθητές επιστρέφουν στην ολομέλεια και παρουσιάζουν ανά ομάδα τα αντικείμενα που έχουν διαλέξει. Ζητώ από τους μαθητές να εκφραστούν με τα Reactions της Webex κατά τη διάρκεια της παρουσίασης κάθε ομάδας.
5. Επεξηγώ στους μαθητές τις εργασίες που θα τους ανατεθούν στην πλατφόρμα της E-me. Τους προετοιμάζω για το εργαλείο σύνθεσης ρυθμού από το Φωτόδεντρο (σύντομη παρουσίαση) και τους προετοιμάζω επίσης και για την ηχογράφηση. Τους ενημερώνω ότι θα τους βοηθήσουν και οι γονείς και ότι θα χρησιμοποιήσω πολλούς τρόπους επικοινωνίας για την επίλυση αποριών.

Φάση 3. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ & ΕΚΤΕΛΕΣΗ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (ασύγχρονη – 40' λεπτά)

1. Γράφω κείμενο στο E-me Assignments όπου αναθέτω στον κάθε μαθητή ατομικά 3 δραστηριότητες τις οποίες έχω υλοποιήσει - ενεργοποιήσει σε προηγούμενο χρόνο. Φροντίζω να αναφέρω όλες τις λεπτομέρειες και τους συνδέσμους. Δεν είναι απαραίτητο να ορίσω χρονικό όριο για την ολοκλήρωση της εργασίας, καθώς κάποια παιδιά μπορεί να παρακινηθούν να την ολοκληρώσουν ακόμα και μετά την παρουσίαση της στην ολομέλεια. Κρίνεται σημαντικό αυτό το περιθώριο για τους μικρούς μαθητές της Β' Δημοτικού.
2. Οι μαθητές ολοκληρώνουν την 1η άσκηση αναγνώρισης μοτίβων την οποία έχω υλοποιήσει μέσω του Flashcards από το E-me content. Βλέπουν τα φθογγόσημα και γράφουν τη σωστή εκφορά τους μέσα στην εφαρμογή στα αντίστοιχα κουτάκια. Στο τέλος πατάνε το κουμπί Υποβολή, ώστε το αποτέλεσμα να εμφανίζεται ονομαστικά στον εκπαιδευτικό.
3. Για τη 2^η δραστηριότητα – άσκηση οι μαθητές χρησιμοποιούν την εφαρμογή του Φωτόδεντρου ώστε να συνθέσουν δικά τους ρυθμικά μοτίβα: <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/5836> . Μπορούν να αυτοσχεδιάσουν για όσο χρόνο και με όποιο τρόπο επιθυμούν. Δεν είναι απαραίτητο να υποβάλλουν κάποιο στιγμιότυπο οθόνης ή να αποστείλουν κάποιο αποδεικτικό κείμενο στον εκπαιδευτικό.
4. Για την 3^η άσκηση – δραστηριότητα οι μαθητές ηχογραφούν το ρυθμικό μοτίβο που συνέθεσαν στην προηγούμενη εφαρμογή του Φωτόδεντρου και με τη συμβολή των γονέων το μεταφορτώνουν ατομικά - ονομαστικά στον ειδικό φάκελο του μαθήματος. Η ηχογράφηση γίνεται με το εργαλείο Audio Recorder του E-me content για το οποίο ήδη υπάρχει ο σύνδεσμος στην εκφώνηση του E-me assignments. Είναι σημαντικό ότι οι μαθητές και οι γονείς με αυτό το εργαλείο δεν φεύγουν από το ασφαλές περιβάλλον της εκπαιδευτικής πλατφόρμας. Επίσης είναι ένα εργαλείο εξαιρετικά απλό στη χρήση του και δίνει απευθείας αρχείο τύπου .mp3 το οποίο οι χρήστες μπορούν να αποθηκεύσουν ακόμα και σε φορητές συσκευές.
5. Η διαδικασία της ηχογράφησης και της μεταφόρτωσης της άσκησης απαιτεί στην πλειοψηφία των περιπτώσεων τη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους γονείς. Χρησιμοποιούνται τα Μηνύματα, ο Τοίχος Κυφέλης και η Ηχητική κλήση στην E-me, καθώς και αποστολή email στους γονείς αν κριθεί απαραίτητο. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να αποστείλει ένα email στους γονείς/κηδεμόνες όπου τους αναφέρει τη διαδικασία και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να επικοινωνήσουν μαζί του, ώστε να ολοκληρωθεί η εργασία. Είναι σημαντικό όμως

να αναφερθεί ότι αρκετοί μαθητές, ακόμα και μικρών τάξεων, είναι εξοικειωμένοι με τέτοιου τύπου τεχνικές διαδικασίες.

Φάση 4. ΟΜΑΔΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ (30' λεπτά – σύγχρονη)

1. Παρουσιάζω στην ολομέλεια τις ηχογραφήσεις που έχουν μεταφορτώσει οι μαθητές. Ενθαρρύνω και επικροτώ τους μαθητές που έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία της ηχογράφησης. Ζητάω από τους υπόλοιπους μαθητές να εκφραστούν με οπτική απεικόνιση στη Webex μέσω των Reactions. Είναι σημαντικό να εξηγήσω στους μαθητές ότι αυτή είναι μία στιγμή προσωπικής δημιουργίας η οποία μπορεί να παραμείνει και να αποθηκευτεί.
2. Χωρίζω τους μαθητές σε ομάδες των 4 μέσω των Breakout Sessions και αναθέτω σε κάθε ομάδα να συνθέσει το δικό της ρυθμικό μοτίβο. Ορίζω τον αρχηγό κάθε ομάδας ώστε να μην χαθεί επικοινωνητικό χρόνος στις συζητήσεις. Ο αρχηγός κάθε ομάδας αναλαμβάνει να το καταγράψει την εργασία σε απλή μορφή φθογοσχημάτων επάνω σε χαρτί.
3. Παρουσίαση στην ολομέλεια της εργασίας κάθε ομάδας. Όλες οι ομάδες επιστρέφουν στην ολομέλεια και οι υπόλοιποι μαθητές αντιδρούν με οπτική απεικόνιση μέσω των Reactions. Ο αρχηγός της κάθε ομάδας είναι αυτός που παρουσιάζει το ρυθμικό μοτίβο που συνέθεσαν. Επίσης ψηφίζουν ποια ομάδα τους φάνηκε ότι συνέθεσε το πιο ενδιαφέρον μοτίβο. Αυτό συμβαίνει με το εργαλείο Webex Poll μέσω του Single Choice Set.

Φάση 5. ΕΠΕΚΤΑΣΗ (ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ) – (μη υπολογίσιμος χρόνος στην υλοποίηση του διδακτικού σεναρίου)

1. Οι μαθητές μέσω μιας παρουσίασης με το εργαλείο Course Presentation (E-me content) που περιέχει τους στίχους και το ηχητικό απόσπασμα του τραγουδιού εξασκούνται στην πλήρη εκμάθηση του στο χρόνο που τα ίδια επιθυμούν.
2. Οι μαθητές ενημερώνονται (είτε μέσω μηνύματος στον Τοίχο της Κυψέλης είτε ζωντανά στη Webex) ότι μπορούν να ηχογραφήσουν τον εαυτό τους καθώς τραγουδούν αποσπασματικά ή πλήρως το τραγούδι, ενώ ταυτόχρονα το συνοδεύουν και ρυθμικά. Σε αυτή τη φάση ενδεχομένως να συγκεντρωθεί οπτικοακουστικό υλικό το οποίο να επεξεργαστεί ο εκπαιδευτικός κατάλληλα ώστε να το παρουσιάσει με κάποιο τρόπο σε ευρύτερο κοινό (γονείς, σχολείο κλπ).
3. Οι μαθητές μπορούν να εξασκηθούν περαιτέρω στη σύνθεση ρυθμικών μοτίβων σε εξωτερική εκπαιδευτική πλατφόρμα: <https://musiclab.chromeexperiments.com/Rhythm/>
Η πλατφόρμα αυτή είναι ένα εξαιρετικό εξωτερικό εκπαιδευτικό εργαλείο που προσφέρεται για τη δημιουργία πολλών εκπαιδευτικών σεναρίων για το μάθημα της Μουσικής.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

1. http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2166/Mousiki_B-Dimotikou_html-empl/index8_1.html
2. http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2166/Mousiki_B-Dimotikou_html-empl/extras/sounds/CD5/Mousiki_Dimotiko-B_CD2-13.mp3
3. <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/5836>
4. <https://musiclab.chromeexperiments.com/Rhythm/>

4.1.2. Οι μαθητές ηχογραφούν ένα τραγούδι στο σπίτι τους

Συγγραφέας/Συντάκτης: Αϊβαζόπουλος Γρηγόριος

Επιμέλεια: Μητσοπούλου Ευαγγελία

Λέξεις-κλειδιά: Μουσική / e-me / Σύγχρονο & ασύγχρονο μαθησιακό περιβάλλον

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη : Δ' Δημοτικού

Μάθημα/Γνωστικό Αντικείμενο

Σχολικό εγχειρίδιο Μουσικής Δ' Δημοτικού (τετράδιο εργασιών και βιβλίο μαθητή)
19^η ενότητα «Μουσική και Ποίηση»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνωστικοί

- Να γνωρίσουν τραγούδια από ελληνικό ρεπερτόριο μεγάλων και καταξιωμένων συνθετών
- Να γνωρίσουν βιογραφικά στοιχεία ελλήνων συνθετών

Ψυχοκινητικοί

- Να μπορούν να τραγουδήσουν χρησιμοποιώντας τα φωνητικά τους εργαλεία (διάφραγμα, πνεύμονες, φωνητικές χορδές)
- Να αρθρώνουν σωστά τις λέξεις και τις συλλαβές
- Έλεγχος ήχων μέσω δεξιοτήτων στο τραγούδι και στο παίξιμο οργάνων- Δεξιότητες εκτέλεσης

Συναισθηματικοί

- Να μπορούν να εκφράζουν το συναισθηματικό υπόβαθρο του τραγουδιού με την ερμηνεία τους
- Να γίνει αντιληπτό πως μέσα από το τραγούδι μπορούν να εκφραστούν όλα τα συναισθήματα και να το χρησιμοποιήσουν ως μέσο έκφρασης

ΤΠΕ

- Να μπορούν να χρησιμοποιούν τις ψηφιακές πλατφόρμες webex και e-me για σύγχρονη και ασύγχρονη επικοινωνία και εκπαίδευση

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

- Ορθή τοποθέτηση της φωνής και σωστή στήριξη
- Αναπνοές, παύσεις, εκφορά λόγου, άρθρωση
- Αναγνώριση και σωστή ερμηνεία της μουσικής φράσης
- Δομή της ποίησης και ποιητική φόρμα
- Βιογραφικά στοιχεία του συνθέτη και του ποιητή
- Χρησιμοποίηση πλατφόρμας **webex** καθώς και πλατφόρμας **e-me.edu.gr** του Π.Σ.Δ
- Τη χρησιμοποίηση των ψηφιακών εργαλείων που παρέχονται από τις παραπάνω πλατφόρμες όπως την «**ηχογράφιση**» από την e-me

Χρόνος υλοποίησης(για 1-2 διδακτικές ώρες στην ψηφιακή τάξη)

2 Διδακτικές ώρες στη ψηφιακή τάξη

Σύντομη περιγραφή σεναρίου

Επεξεργασία και συγχώνευση πολλαπλών ηχογραφήσεων σε 1 αρχείο ήχου χρησιμοποιώντας τα εργαλεία που παρέχονται από τη webex ως πλατφόρμα σύγχρονης διδασκαλίας καθώς και της e-me ως ασύγχρονης διδασκαλίας

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών

Φύλλο Εργασίας:

Αποστολή μέσω της πλατφόρμας του ΠΣΔ «e-me assignments» 2 βίντεο από το Y YouTube με την παρακίνηση να :

- Χρησιμοποιήσουν το παρακάτω βίντεο/ηχητικό ώστε να ακούσουν ξανά το τραγούδι και να εντυπωθεί η μελωδία του (Νένα Βενετσιάνου, έλα πάρε μου τη λύπη)
<https://www.youtube.com/watch?v=wu1rj2QEdg4>
- Χρησιμοποιήσουν το παρακάτω βίντεο/ηχητικό ώστε να δοκιμάσουν να το τραγουδήσουν ακολουθώντας τους κανόνες του karaoke
<https://www.youtube.com/watch?v=mTjPTQslpUQ>
- Να κατεβάσουν από το φάκελο «ΑΡΧΕΙΑ» της κυψέλης τους στην e-me τα αρχεία που θα χρησιμοποιηθούν ως οδηγοί

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία (ονομαστικά)

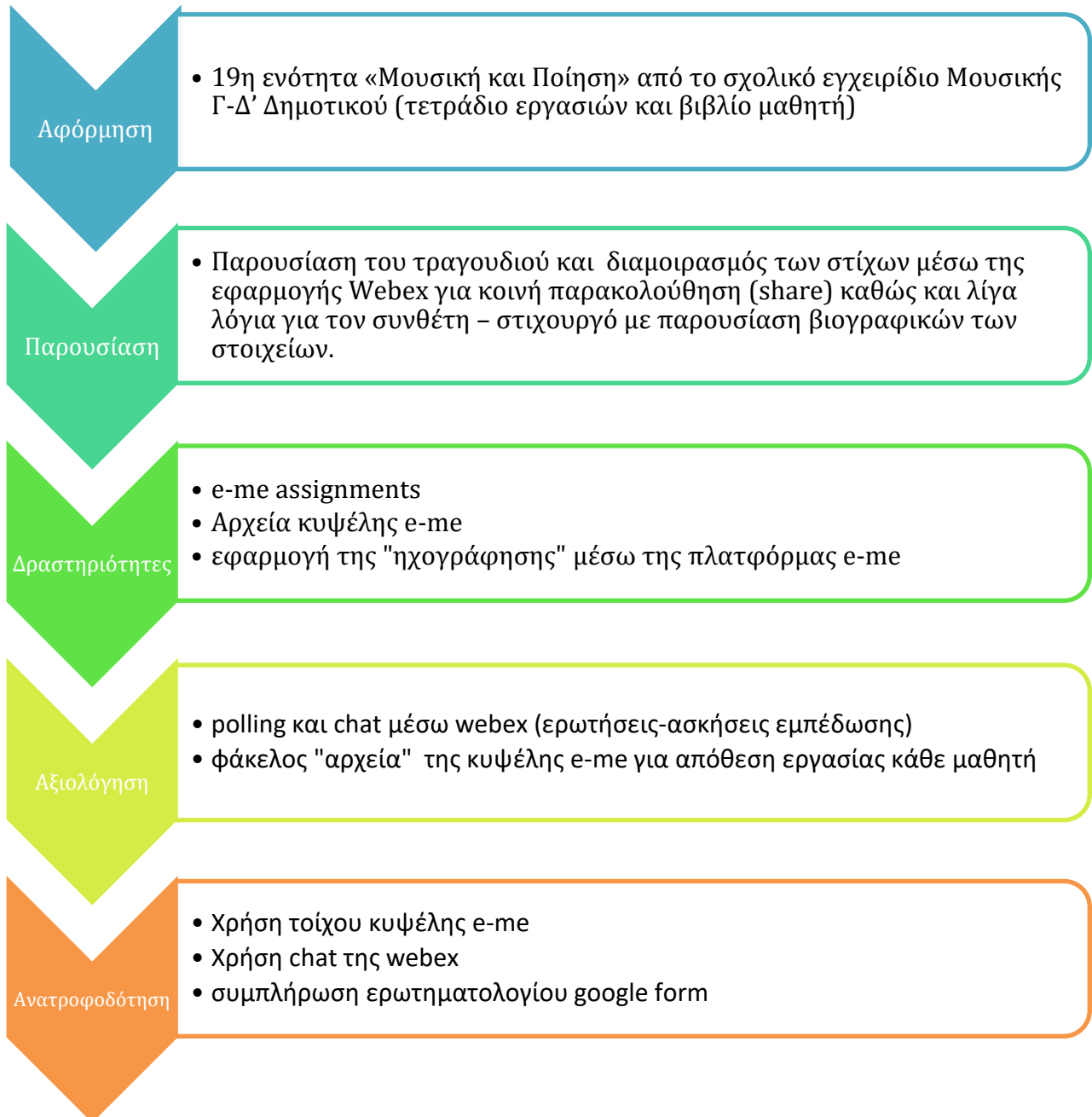
Σύγχρονης διδασκαλίας:

Webex, Share, Music mode, Chat, Polling.

Ασύγχρονης διδασκαλίας:

E-me, e-me assignments, αρχεία κυψέλης, εφαρμογή ηχογράφηση

Βασική Ροή Σεναρίου

Πλαίσιο Υλοποίησης

- Παρουσίαση του τρόπου που θα πρέπει ο κάθε μαθητής να κάνει την ηχογράφιση με χρήση share desktop webex
- Παρουσίαση της εφαρμογής ηχογράφησης της e-me και τρόπος αποστολής των αρχείων που θα δημιουργηθούν
- Ανάλυση των παραμέτρων και της πολυπλοκότητας που αυτά παρουσιάζουν
- Παρουσίαση εναλλακτικών τρόπων ηχογράφησης (μέσω υπολογιστή ή άλλων συσκευών ηχογράφησης, όπως κινητού)
- Απάντηση σε απορίες που γεννήθηκαν κατά τη παρουσίαση αυτή

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

Πλατφόρμα webex

- *Share content, share desktop share video and images webex*
- *Chat webex (σύντομες ερωτήσεις και απαντήσεις)*
- *Polling webex (απαντήσεις εμπέδωσης)*

Πλατφόρμα e-me

- Φακελος «αρχεία» κυφέλης (χρήση αποθετηρίου αρχείων ήχου μαθητών)
- *E-me assignments (αποστολή οδηγιών)*
- *E-me ηχογράφιση*
- *E-me τοίχος κυφέλης*

Άλλες εξωτερικές εφαρμογές

- *Audacity (για το τελικό αποτέλεσμα)*
- *Google forms (ανατροφοδότηση)*
- *google drive (αποθετήριο αρχείων για downloading από μαθητές)*
- *έγγραφα google (στίχοι τραγουδιού για χρήση share στο webex)*
- *Youtube*
- *Video Downloader*

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. Αφόρμηση (χρήση webex) 10' λεπτά	Ποίηση και μουσική 19 ^η ενότητα Γ'-Δ' τάξης σχολικού εγχειριδίου Διαμοιρασμός διαδραστικού βιβλίου	Συζήτηση για τη ποίηση και τη μουσική, από 19 ^η ενότητα Γ'-Δ' τάξης με χρήση webex	Χρήση του share video and images webex
Φάση 2. Παρουσίαση (σύγχρονη webex) 7' λεπτά	Παρουσίαση του τραγουδιού που θα χρησιμοποιηθεί	Ανάλυση του τραγουδιού, για σωστή ανάγνωση, άρθρωση μελωδικότητα. Χρήση share content και share video and images webex	Share content webex Έγγραφα google (στίχοι) Share video and images (ακρόαση τραγουδιού)

Φάση 3. Δραστηριότητες (σύγχρονη webex) 13'λεπτά	Παρουσίαση του τρόπου που θα γίνει η ηχογράφηση	Χρήση του share desktop webex εξήγηση της χρήσης των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν	Φάκελος «αρχεία» κυψέλης Εφαρμογή «ηχογράφηση» e-me
Φάση 4. Αξιολόγηση (ασύγχρονη e-me) 20 λεπτά	Ηχογράφηση και αποστολή αρχείων στο «αποθετήριο» (φάκελος αρχείων κυψέλης)	Ηχογράφηση του τραγουδιού σε ασύγχρονη και απόθεση στο φάκελο αρχείων της κυψέλης	Χρήση της εφαρμογής «ηχογράφηση» της e-me Φάκελος «αρχεία» e-me
Φάση 5. Ανατροφοδότηση (Ασύγχρονη e-me) 10' λεπτά	Ερωτηματολόγιο και απλές ερωτήσεις	Απαντάνε σε ερωτήσεις για το εγχείρημα αυτό, καθώς και για το τι αποκόμισαν, τι γνώρισαν, τι θυμούνται.	Τοίχος κυψέλης Google form

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Οι οδηγίες που εστάλησαν στους μαθητές ήταν οι ακόλουθες:

Πριν κάνουμε την ηχογράφηση που θα μάθουμε στο επόμενο μάθημα πρέπει πρώτα να κάνετε τα εξής:

- Από τον υπολογιστή μας πηγαίνουμε στο φάκελο «Αρχεία» της κυψέλης μας. Εκεί βρίσκουμε έναν online φάκελο που περιέχει 4 αρχεία:

A. «οδηγό έλα πάρε μου τη λύπη»

B. «στίχοι έλα πάρε μου τη λύπη»

Γ. «οδηγίες έλα πάρε μου τη λύπη»

Δ. Φάκελος «Τραγούδια Μαθητών/τριών

- Κατεβάζουμε στον υπολογιστή μας και τα 3 αρχεία.
- Ακούμε προσεκτικά μερικές φορές τον «οδηγό έλα πάρε μου τη λύπη». Θα παρατηρήσουμε ότι ακούγεται το πιάνο μαζί με τον μετρονόμο. Ο μετρονόμος (ή χρονόμετρο) θα μας βοηθήσει ώστε να πατήσουμε σωστά στον ρυθμό όταν το τραγουδήσουμε.
- Κάνουμε μερικές πρόβες αφού πρώτα έχουμε ήδη δουλέψει ακούγοντας μερικές φορές τη [Νένα Βενετσιάνου](#) και μετά με εξάσκηση στο karaoke ακολουθούμε τα γράμματα που κοκκινίζουν τραγουδώντας τους στίχους.
- Δοκιμάζουμε να τραγουδήσουμε το [karaoke όσες](#) φορές πιστεύουμε ότι χρειάζεται μέχρι να σταθεροποιηθεί ο ρυθμός και η μελωδία της φωνής μας
- Τραγουδάμε το αρχείο ήχου που περιέχει το πιάνο με τον μετρονόμο μερικές φορές, (θα παρατηρήσετε ότι η ταχύτητα είναι πιο αργή από τα video του YouTube. Είναι για να μπορείτε να τραγουδήσετε με άνεση, να παίρνετε σωστά τις αναπνοές, να αρθρώνετε καλύτερα τις συλλαβές και να πατάτε πιο εύκολα στον τόνο)
- Ανοίγουμε την «ηχογράφηση» στην e-me και έχοντας τον οδηγό στον υπολογιστή, ακούμε με ακουστικά τον οδηγό και τραγουδάμε.
- Προσπαθούμε να τραγουδήσουμε πάνω στον ρυθμό που ακούμε από τον μετρονόμο στη μελωδία που ακούμε από το πιάνο. Δεν πειράζει αν δεν μείνουμε ικανοποιημένοι από τη

πρώτη μας ηχογράφιση. Προσπαθούμε και 2η και 3η φορά και όσες νομίζουμε ότι χρειάζεται για να βγάλουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα!

- Σημείωση: Προσπαθούμε να βρούμε έναν ήσυχο χώρο που να μην ακούγονται άλλοι ήχοι π.χ. από τηλεόραση, από μικρότερα αδερφάκια μας, από κλήσεις τηλεφώνων, από αυτοκίνητα στο δρόμο κλπ
- Το αρχείο που θα δημιουργήσετε θα περιέχει μόνο τη φωνή σας που τραγουδάει το τραγούδι!! Αυτό το συγκεκριμένο αρχείο θα το στείλετε στον φάκελο «Τραγούδια Μαθητών/τριών» που έχει δημιουργηθεί στη κυψέλη της μουσικής τάξης μας με όνομα αρχείο το όνομα και επίθετο σας.

4.1.3. Γνωρίζω τα μουσικά όργανα της αρχαίας Ελλάδας

Συγγραφέας/Συντάκτης: Μπαλτήρας Σάββας

Επιμέλεια: Καλοπάνα Μαγδαληνή

Λέξεις-κλειδιά: Μουσική / e-me / Σύγχρονη και Ασύγχρονη διδασκαλία

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: ΣΤ' Δημοτικού

Μάθημα/Γνωστικό Αντικείμενο

Μουσική/Μουσικά Όργανα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνωστικοί: Οι μαθητές αναμένεται να:

- γνωρίσουν τα αρχαία ελληνικά μουσικά όργανα
- έρθουν σε επαφή με την αρχαία ελληνική μουσική
- συγκρίνουν τα μουσικά όργανα της αρχαιότητας με τα μουσικά όργανα της σημερινής εποχής
- προβληματιστούν σχετικά με την εξέλιξη των μουσικών οργάνων στο πέρασμα του χρόνου

Ψυχοκινητικοί: Οι μαθητές αναμένεται να:

- καλλιεργήσουν δεξιότητες ακρόασης
- ενισχύσουν την αυτοπεποίθησή τους

Παιδαγωγικοί: Οι μαθητές αναμένεται να:

- συνεργαστούν δημιουργικά
- καλλιεργήσουν ψηφιακές δεξιότητες
- επαληθεύσουν τις γνώσεις τους

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

- Βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ
- Δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας μέσω Η/Υ

Χρόνος υλοποίησης

1-2 ώρες στην ψηφιακή τάξη

1η Διδακτική Ώρα: 30' σύγχρονης εκπαίδευσης μέσω της πλατφόρμας Cisco Webex, Ασύγχρονη εκπαίδευση μέσω της πλατφόρμας e-me.

2η διδακτική ώρα: 30' σύγχρονης εκπαίδευσης μέσω της πλατφόρμας Cisco Webex, Ασύγχρονη εκπαίδευση μέσω της πλατφόρμας e-me.

Σύντομη περιγραφή σεναρίου

Το διδακτικό σενάριο συνδυάζει την χρήση σύγχρονης και ασύγχρονης εκπαίδευσης. Όλα τα φύλλα εργασίας έχουν δημιουργηθεί με την χρήση εργαλείων του e-me content.

Οι μαθητές της ΣΤ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου αφού γνωρίσουν τα μουσικά όργανα που χρησιμοποιούσαν στην Αρχαία Ελλάδα, θα υλοποιήσουν δραστηριότητες με την χρήση ψηφιακών εργαλείων ώστε να κατανοήσουν την ιστορική συνέχεια μεταξύ της σύγχρονης και της αρχαίας εποχής και την ιστορική εξέλιξη των μουσικών οργάνων από την αρχαιότητα έως και σήμερα.

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών

Δραστηριότητες σύγχρονης διδασκαλίας : webex breakout sessions

Δραστηριότητες ασύγχρονης διδασκαλίας: ασκήσεις e-me content

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία (ονομαστικά)

Σύγχρονης Σύγχρονης διδασκαλίας:

Cisco Webex:

- Share
- Breakout sessions
- Chat

Εξωτερικοί σύνδεσμοι:

- Prezi
- Youtube
- Cmapcloud

Ασύγχρονης διδασκαλίας:

Εργαλεία e-me content:

- Τοίχος
- Course presentation

- Multiple choice
- Drag the words
- Multiple hotspots
- Drag and drop
- Agamotto (Image Blender)

Βασική Ροή Σεναρίου

Παρουσίαση
σχετικού
περιεχομένου
(Ασύγχρονα)

- Οι μαθητές, ασύγχρονα στην ψηφιακή τους τάξη, παρακολουθούν δύο βίντεο μικρής χρονικής διάρκειας και έρχονται σε πρώτη επαφή με την αρχαία ελληνική μουσική και τα είδη των μουσικών οργάνων της αρχαίας Ελλάδας.

Παρουσίαση
προβλήματος
(Σύγχρονα)

- Οι μαθητές περιηγούνται σε μία διαδραστική εφαρμογή-παρουσίαση του Prezi σχετική με τα μουσικά όργανα της Αρχαίας Ελλάδας
- Οι μαθητές περιηγούνται σε ιστότοπο και ακούνε ηχητικά δείγματα αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων
- Οι μαθητές μελετούν το υλικό του βιβλίου της μουσικής στο αντίστοιχο κεφάλαιο για τους μουσικούς αγώνες των αρχαίων Ελλήνων
- Οι μαθητές παρατηρούν 2 αρχαιολογικά ευρήματα που απεικονίζουν την σημασία της μουσικής στην Αρχαία Ελλάδα

Επικοινωνία -
Συνεργασία
(Σύγχρονα)

- Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και συγκεντρώνουν πληροφορίες για μία ομάδα μουσικών οργάνων (πνευστά - έγχορδα - κρουστά)
- Οι μαθητές συζητούν για την σημασία της μουσικής στην ζωή της αρχαίας Ελλάδας και τα μουσικά όργανα
- Οι μαθητές συζητούν μεταξύ τους και συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με το ποια όργανα τους έκαναν εντύπωση, ομοιότητες αλλά και διαφορές που υπάρχουν με όργανα της σημερινής εποχής

Αξιολόγηση
(Ασύγχρονα)

- Οι μαθητές με την χρήση εργαλείων σχεδιάζουν εννοιολογικό χάρτη όπου χωρίζουν τα μουσικά όργανα σε κατηγορίες.
- Οι μαθητές με την βοήθεια εφαρμογής δημιουργούν συννεφόμελα με έννοιες σχετικές με τα αρχαία ελληνικά μουσικά όργανα

Ανατροφοδότηση
(Ασύγχρονα)

- Οι μαθητές υλοποιούν ψηφιακά φύλλα εργασίας
- Οι μαθητές με την χρήση εφαρμογής προσπαθούν να ερμηνεύσουν τον «Επιτάφιο του Σείκιλου».

Πλαίσιο Υλοποίησης

Το διδακτικό σενάριο βασίζεται στο [κεφάλαιο 9](#) από το Βιβλίο Μουσικής της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου και σύμφωνα με τους διδακτικούς στόχους έτσι όπως αναφέρονται στο αντίστοιχο κεφάλαιο στο [Βιβλίο Δασκάλου της ΣΤ΄ τάξης](#).

Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω διδακτικοί στόχοι:

- Να αντιληφθούν τις ρίζες και την συνέχεια της ελληνικής μουσικής παράδοσης
- Να κρίνουν και να αξιολογήσουν το ρόλο της μουσικής στο πέρασμα του χρόνου
- Να εργαστούν ομαδικά, να ερευνήσουν, να συλλέξουν και να επεξεργαστούν πληροφορίες και υλικό

Για την υλοποίηση του χρησιμοποιείται η σύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία και η ασύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

- Εργαλεία σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω της πλατφόρμας Cisco Webex
 1. Share
 2. Breakout sessions
 3. Chat
- Εργαλεία ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω της πλατφόρμας e-me.
 1. Τοίχος κυψέλης
 2. Course presentation - Παρουσίαση του κεφαλαίου 9 από το αντίστοιχο βιβλίο της Μουσικής ΣΤ΄ τάξης
 3. Multiple choice - Φύλλο εργασίας μαθητών
 4. Drag the words - φύλλο εργασίας μαθητών
 5. Multiple hotspots - φύλλο εργασίας μαθητών
 6. Drag and drop - φύλλο εργασίας μαθητών
 7. Agamotto (Image blender) - Δημιουργία διαδραστικών εικόνων
- Εξωτερικοί σύνδεσμοι
 1. Εκπαιδευτικό βίντεο: [«Αρχαία Ελληνικά Μουσικά Όργανα»](#)
 2. Ιστότοπος: [«Τα μουσικά όργανα των αρχαίων Ελλήνων»](#)
 3. Παρουσίαση του Prezi : [«Musical Instruments in Ancient Greece»](#)
 4. [Ιστότοπος](#) του ερευνητή Stefan Hagel με ηχητικά δείγματα αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων
 5. Εκπαιδευτικό [βίντεο στο Φωτόδεντρο](#) σχετικό με την ελληνική μουσική και τα είδη των μουσικών οργάνων
 6. Ψηφιακό μουσικό όργανο-εφαρμογή: [«VirtualPanflute»](#)

7. Αρχαιολογικά ευρήματα (εικόνες) που απεικονίζουν την σημασία της μουσικής στην Αρχαία Ελλάδα: «Ο [μουσικός αγώνας του Απόλλωνα και του Μαρσούα](#)» και «[Σκηνή θυσίας από σπήλαιο στη Σικυώνα](#)»
8. [Cmapcloud](#)
9. [Wordart](#)

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. Παρουσίαση σχετικού περιεχομένου (ασύγχρονα) Χρόνος: 10΄	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση ψηφιακής πλατφόρμας e-me 	<p>Οι μαθητές συνδέονται στην πλατφόρμα της e-me και στον τοίχο της ψηφιακής τους τάξης παρακολουθούν δύο βίντεο με τίτλο «Αρχαία Ελληνικά Μουσικά Όργανα» και «Αρχαία Ελληνική μουσική» και έρχονται σε επαφή για πρώτη φορά με την ελληνική μουσική και τα είδη των μουσικών οργάνων της αρχαίας Ελλάδας.</p>	<p>Ασύγχρονη Διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πλατφόρμα e-me <p>Εξωτερικοί σύνδεσμοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Αρχαία Ελληνικά μουσικά όργανα» https://www.youtube.com/watch?v=yQ3Yys_fQEA • «Αρχαία Ελληνική μουσική» http://photodentro.edu.gr/v/item/video/8522/435
Φάση 2. Παρουσίαση προβλήματος (Σύγχρονα) Χρόνος :5΄	<ul style="list-style-type: none"> • Διαμοιρασμός και προβολή παρουσίασης 	<p>Οι μαθητές περιηγούνται σε μία διαδραστική εφαρμογή-παρουσίαση του Prezi και συγκεντρώνουν πληροφορίες</p>	<p>Σύγχρονη Διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • webex share <p>Εξωτερικοί σύνδεσμοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Musical Instruments in ancient Greece» https://prezi.com/qsub3oob5hvf/musical-instruments-in-ancient-greece/
Χρόνος:10΄	<ul style="list-style-type: none"> • Περιήγηση σε ιστότοπο 	<p>Οι μαθητές περιηγούνται στον ιστότοπο του ερευνητή Stefan Hagel και ακούνε ηχητικά δείγματα αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων</p>	<p>Σύγχρονη Διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • webex share <p>Εξωτερικοί σύνδεσμοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Ancient Greek Music» https://www.oeaw.ac.at/kal/agm/
Χρόνος: 5΄	<ul style="list-style-type: none"> • Σχολικό Βιβλίο - Παρουσίαση «Course Presentation» 	<p>Οι μαθητές μελετούν το υλικό του βιβλίου της μουσικής στο αντίστοιχο κεφάλαιο για τους μουσικούς αγώνες των αρχαίων Ελλήνων</p>	<p>Σύγχρονη Διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • webex share <p>Εξωτερικοί σύνδεσμοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Κεφάλαιο 9:Η ελληνική μουσική στους αιώνες» https://content.e

<p>Χρόνος:10'</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Περιήγηση σε ιστότοπους 	<p>Οι μαθητές παρατηρούνε 2 αρχαιολογικά ευρήματα που απεικονίζουνε την σημασία της μουσικής στην Αρχαία Ελλάδα</p>	<p>me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=888553</p> <p>Σύγχρονη Διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • webex share <p>Εξωτερικοί σύνδεσμοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Ανάγλυφο από τη Μαντίνεια με παράσταση του μουσικού αγώνα του Απόλλωνα με τον Μαρσύα (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Αθήνα).» https://el.travelogues.gr/item.php?view=24 • Πομπή για θυσία (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αρ. 16464) http://www.hellenicaworld.com/Greece/Museum/gr/PompiEAM16464.html
<p>Φάση 3. Επικοινωνία και Συνεργασία (Σύγχρονα) Χρόνος: 15'</p> <p>Χρόνος: 15'</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση και Συνεργασία • Συζήτηση και Συνεργασία 	<p>Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και συγκεντρώνουν πληροφορίες για μία ομάδα μουσικών οργάνων (πνευστά - έγχορδα - κρουστά)</p> <p>Οι μαθητές συζητούν μεταξύ τους και συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με το ποια όργανα τους έκαναν εντύπωση, ομοιότητες αλλά και διαφορές που υπάρχουν με όργανα της σημερινής εποχής</p>	<p>Σύγχρονη Διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • webex breakout sessions • webex chat <p>Εξωτερικοί σύνδεσμοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Τα μουσικά όργανα των αρχαίων Ελλήνων» http://kotsanas.com/cat.php?category=21 <p>Σύγχρονη Διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • webex breakout sessions • webex chat <p>Εξωτερικοί σύνδεσμοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Τα μουσικά όργανα των αρχαίων Ελλήνων» http://kotsanas.com/cat.php?category=21
<p>Φάση 4. Αξιολόγηση (Ασύγχρονα) Χρόνος:-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση ψηφιακής πλατφόρμας e-me 	<p>Οι μαθητές με την χρήση εργαλείων σχεδιάζουν εννοιολογικό χάρτη όπου χωρίζουν τα μουσικά όργανα σε κατηγορίες.</p> <p>Οι μαθητές με την βοήθεια εφαρμογής δημιουργούν συννεφώλεξα με έννοιες</p>	<p>Ασύγχρονη διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πλατφόρμα e-me <p>Εξωτερικά εργαλεία</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://cmapcloud.ihmc.us/ <p>Ασύγχρονη διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πλατφόρμα e-me <p>Εξωτερικά εργαλεία</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://wordart.com/

		σχετικές με τα αρχαία ελληνικά μουσικά όργανα	
Φάση 5. Ανατροφοδότηση (Ασύγχρονα) Χρόνος: -	Πλατφόρμα e-me / Φύλλα εργασίας Ψηφιακό μουσικό όργανο	Οι μαθητές υλοποιούν ψηφιακά φύλλα εργασίας Οι μαθητές με την χρήση εφαρμογής προσπαθούν να ερμηνεύσουν τον «Επιτάφιο του Σείκιλου».	Ασύγχρονη διδασκαλία: • πλατφόρμα e-me (drag the words) (quiz-question set) (multiple hotspots) (drag and drop) Ασύγχρονη διδασκαλία: • πλατφόρμα e-me Εξωτερικά εργαλεία • «Virtual Musical Instruments» https://www.virtualmusicalinstruments.com/pan-flute

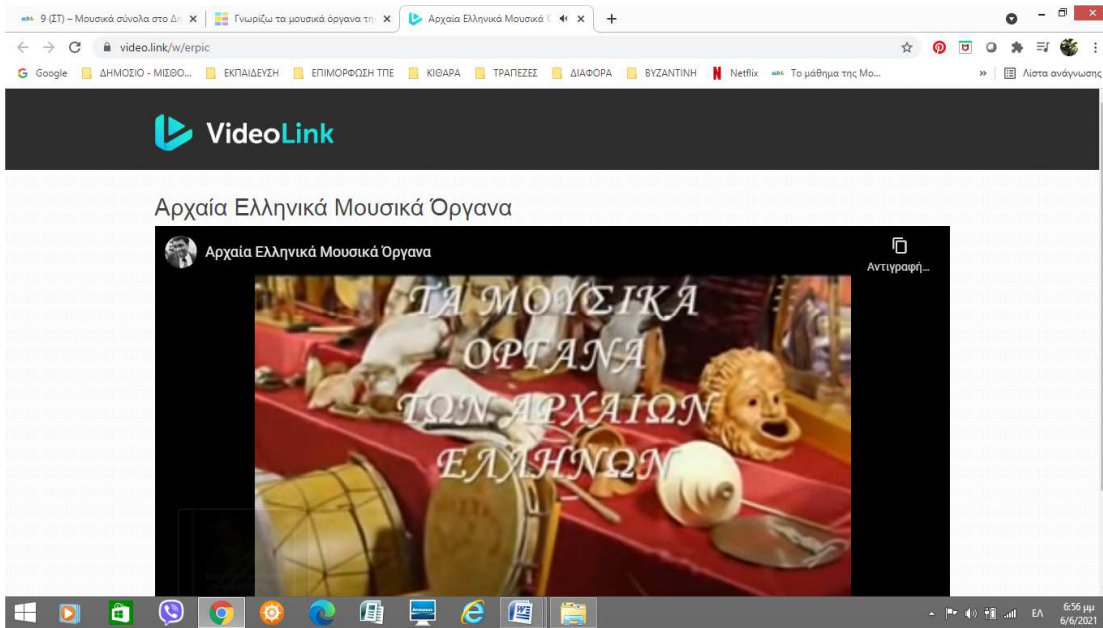
Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Φάση 1: Παρουσίαση σχετικού περιεχομένου (Ασύγχρονα)

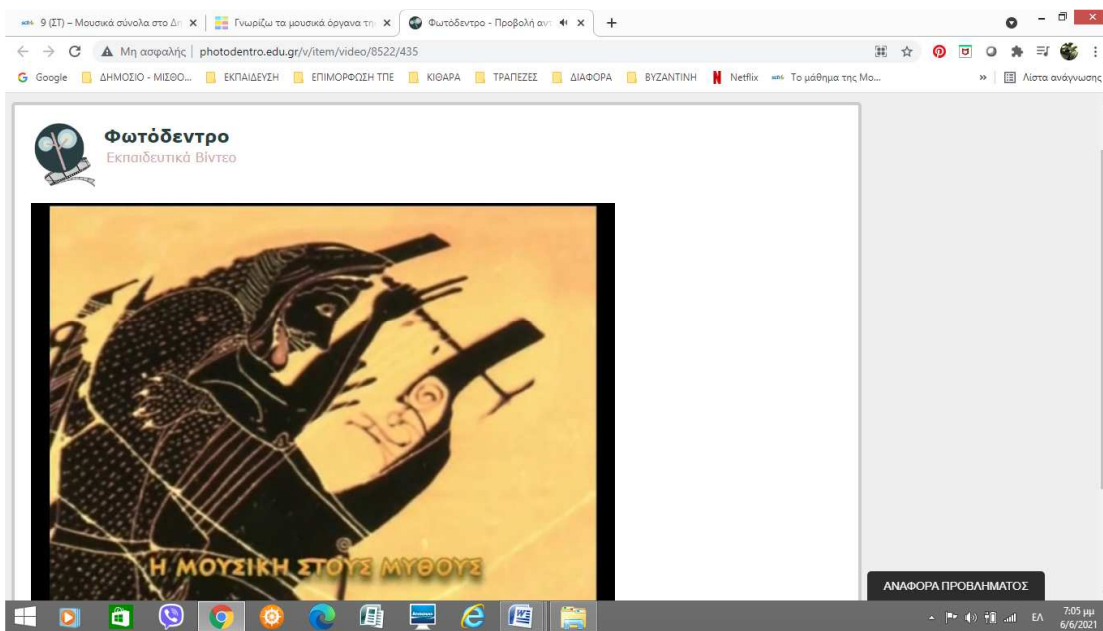
Οι δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα ασύγχρονα με στόχο την γνωστική και ψυχολογική προετοιμασία των μαθητών ώστε να προετοιμαστούν για το θέμα και να προκληθεί η ανάκληση προϋπάρχουσας γνώσης.

Οι μαθητές συνδέονται στην πλατφόρμα e-me και στον τοίχο της ψηφιακής τους τάξης παρακολουθούν δύο βίντεο μικρής χρονικής διάρκειας και έρχονται σε επαφή για πρώτη φορά με την αρχαία ελληνική μουσική και τα μουσικά όργανα της αρχαίας Ελλάδας. Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές ευαισθητοποιούνται σχετικά με το θέμα και ενεργοποιούν προγενέστερη γνώση.

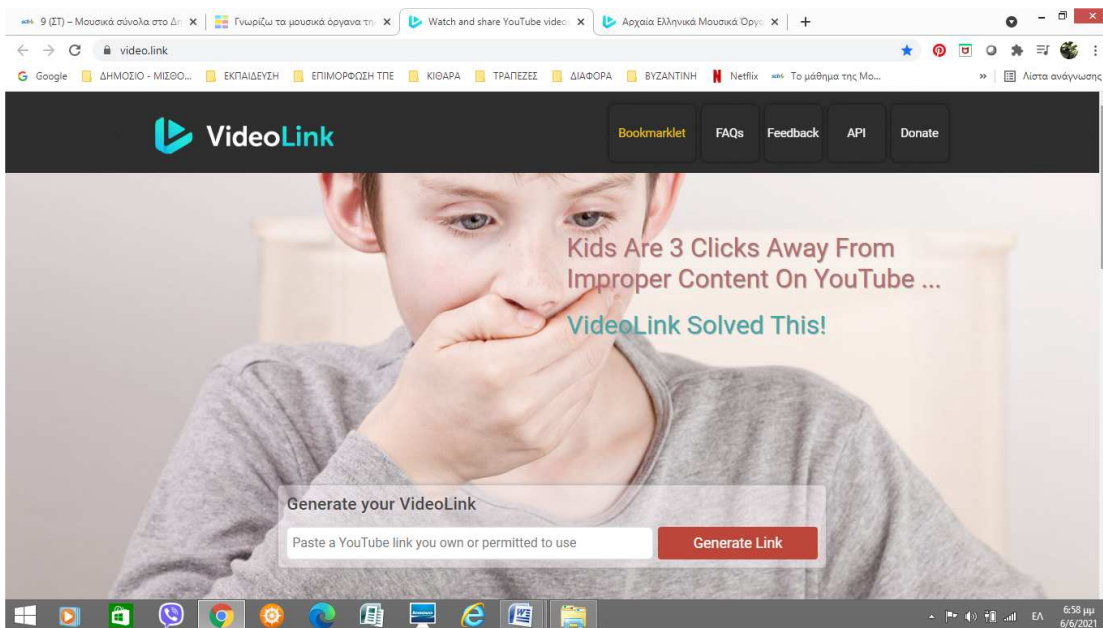
Η ανάρτηση των βίντεο στον τοίχο της ψηφιακής τάξης από τον εκπαιδευτικό γίνεται με την χρήση σχετικού ιστότοπου ασφαλούς διαμοιρασμού περιεχομένου.

Εικόνα 1. Βίντεο Νο1: [«Τα μουσικά όργανα των αρχαίων Ελλήνων»](#)

Εικόνα 2. Βίντεο Νο2: [«Αρχαία Ελληνική Μουσική»](#) (Φωτόδεντρο)

Εικόνα 3. Ιστότοπος ασφαλούς διαμοιρασμού περιεχομένου: [«Video.link»](https://video.link)

Φάση 2: Παρουσίαση προβλήματος - θέματος (Σύγχρονα)

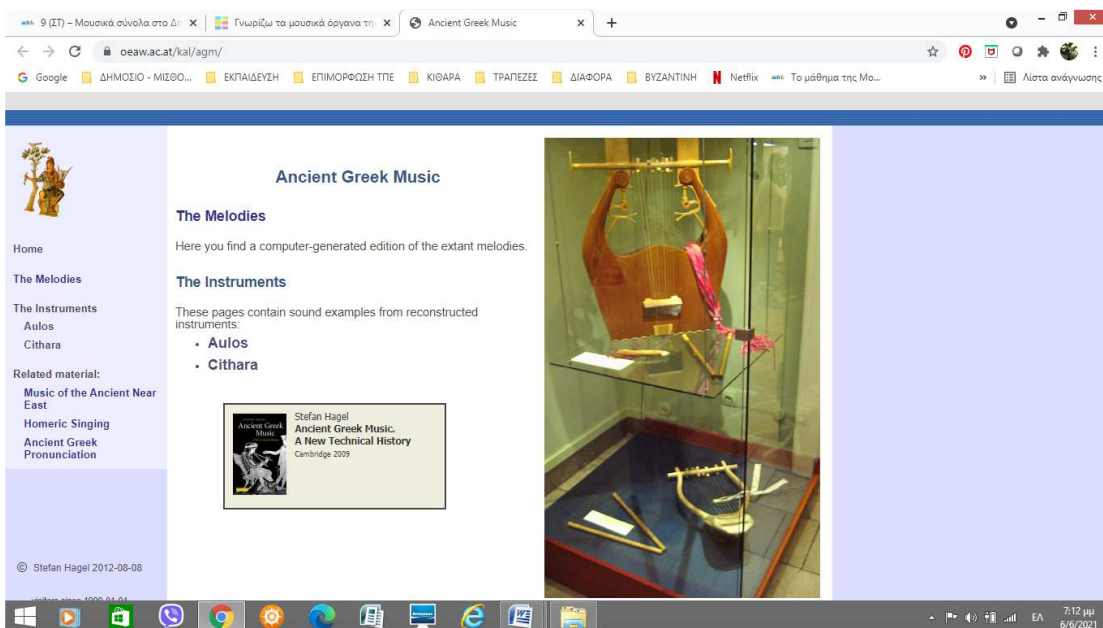
Στόχος της δεύτερης φάσης είναι οι μαθητές να επικεντρωθούν στον πυρήνα του θέματος, να επεξεργαστούν τις πληροφορίες που θα λάβουν, να διερευνήσουν και να αναλύσουν τις επιμέρους θεματικές αλλά και να προβούν σε συμπεράσματα σχετικά με το θέμα της διδασκαλίας.

Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιώντας το εργαλείο διαμοιρασμού Webex share, διαμοιράζει και οι μαθητές περιηγούνται σε μία διαδραστική εφαρμογή-παρουσίαση του Prezi με τίτλο «Musical Instruments in ancient Greece». Οι μαθητές κατευθύνουν την πορεία την παρουσίασης εστιάζοντας στα σημεία που τους ενδιαφέρουν περισσότερο και στην συνέχεια ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με το υλικό της παρουσίασης.

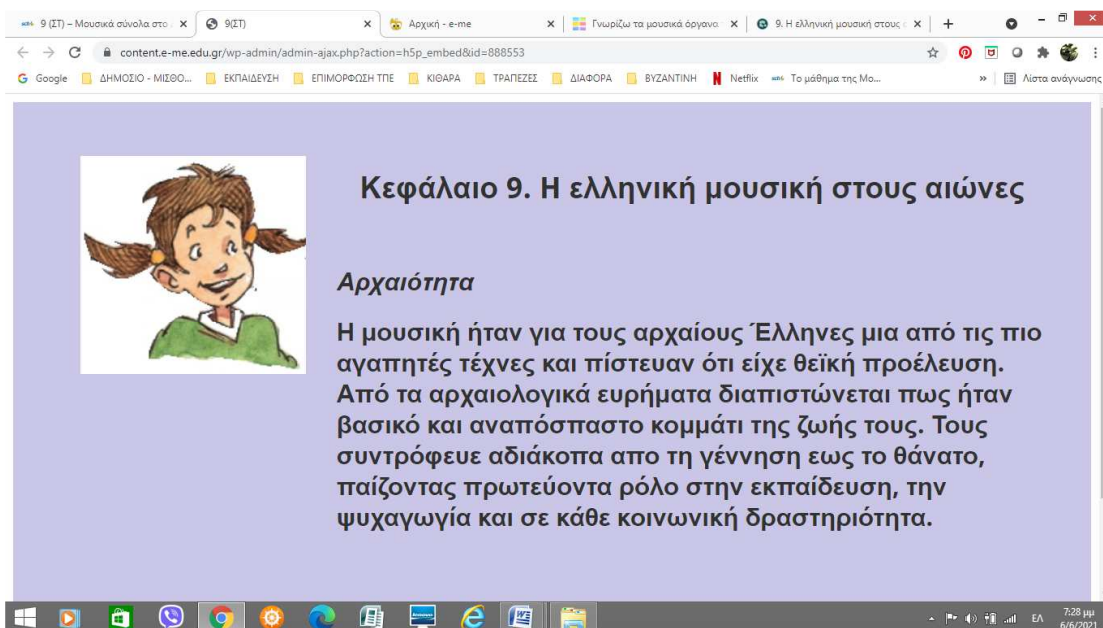
Εικόνα 4. Διαδραστική παρουσίαση Prezi: [«Musical Instruments in Ancient Greece»](#)

Στη συνέχεια οι μαθητές περιηγούνται στον ιστότοπο του ερευνητή Stefan Hagel και ακούνε ηχητικά δείγματα αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων. Ακούνε τον ήχο του αρχαιοελληνικού αυλού και της αρχαϊκής κιθάρας και έπειτα συζητούνε για τις μελωδίες που ακούσανε, προβαίνουν σε σύγκριση αρχαιοελληνικής και σύγχρονης μουσικής και ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με το πόσο διαφορετική ήταν η αρχαία ελληνική μουσική σε σχέση με την σημερινή.

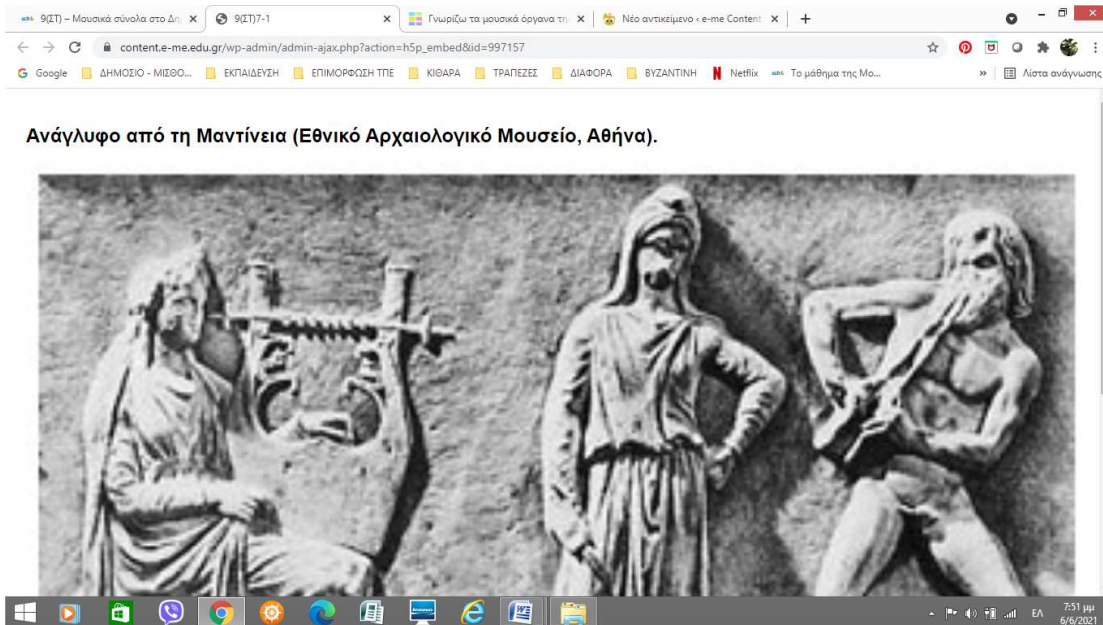
Εικόνα 5. Ιστότοπος: [Ancient Greek Music - Stefan Hagel](#)

Στη συνέχεια ο εκπαιδευτικός έχει προετοιμάσει μία παρουσίαση με την χρήση του εργαλείου του e-me content (Course Presentation) με το υλικό του βιβλίου της μουσικής από το αντίστοιχο κεφάλαιο για τους μουσικούς αγώνες των αρχαίων Ελλήνων (Κεφάλαιο 9. Η ελληνική μουσική στους αιώνες) και την διαμοιράζει στους μαθητές. Οι μαθητές εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές με την σύγχρονη εποχή και εκθέτουν τις απόψεις τους.

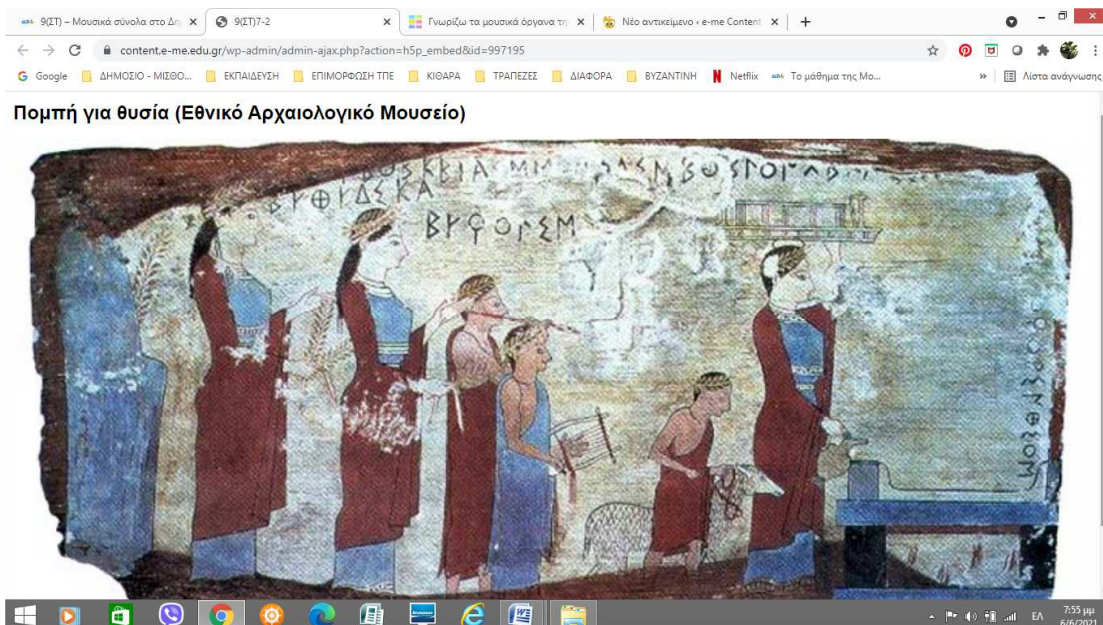

Εικόνα 6. Παρουσίαση (Course Presentation) E-me content: [Κεφάλαιο 9. Η Ελληνική μουσική στους αιώνες](#)

Τέλος ο εκπαιδευτικός διαμοιράζει και παρουσιάζει στους μαθητές 2 εικόνες με θέματα σχετικά με την αρχαία ελληνική μουσική. Η πρώτη εικόνα είναι ο [«Μουσικός αγώνας του Απόλλωνα με τον Μαρσύα»](#) και οι δεύτερη εικόνα είναι η [«Πομπή για θυσία»](#). Οι εικόνες είναι διαδραστικές, εστιάζουν στα μουσικά όργανα που απεικονίζονται στις παραστάσεις και δημιουργήθηκαν με το εργαλείο του Agamotto (Image Blender) του e-me content. Οι μαθητές καλούνται από τον εκπαιδευτικό να παρατηρήσουν τα 2 αρχαιολογικά ευρήματα που απεικονίζουν την σημασία της μουσικής στην Αρχαία Ελλάδα, στην συνέχεια να επικεντρωθούν στα μουσικά όργανα που απεικονίζονται και έπειτα να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με τους μουσικούς αγώνες στην αρχαία εποχή και την σύγχρονη αλλά και για την σχέση της μουσικής με την θρησκεία.

Εικόνα 7. Διαδραστική εικόνα: [«Ο μουσικός αγώνας του Απόλλωνα με τον Μαρσύα»](#). Δημιουργία με εργαλείο «Agamotto(Image blender) - E-me content»

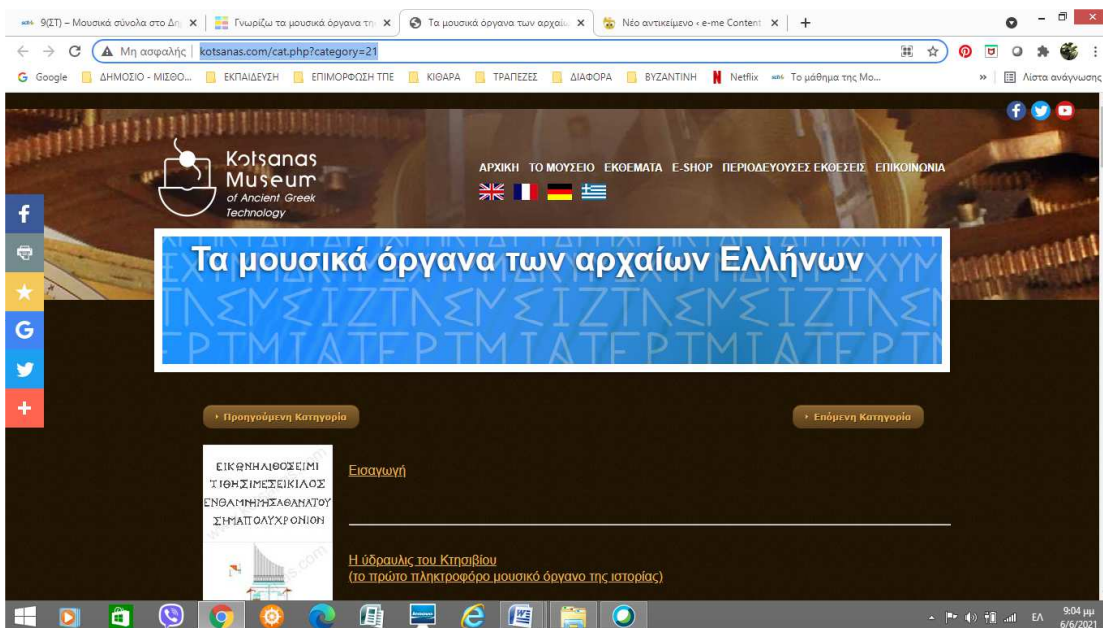

Εικόνα 8. Διαδραστική εικόνα: [«Πομπή για θυσία»](#). Δημιουργία με εργαλείο «Agamotto (Image Blender) E-me content»

Φάση 3: Επικοινωνία και Συνεργασία (Σύγχρονα)

Στόχος της τρίτης φάσης είναι να ενεργοποιηθούν οι μαθητές, να χρησιμοποιήσουν εργαλεία επικοινωνίας και συνεργασίας και να αναλύσουν συγκεκριμένες έννοιες του περιεχομένου.

Ο εκπαιδευτικός χωρίζει τους μαθητές σε τρεις ομάδες με το εργαλείο του Webex Breakout Sessions και τους αναθέτει, χρησιμοποιώντας ως πηγή τον Ιστότοπο [«Τα μουσικά όργανα των Αρχαίων Ελλήνων»](#) να συνεργαστούν δημιουργικά, να αναζητήσουν, να συγκεντρώσουν και να καταγράψουν πληροφορίες για μία ομάδα αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων (πνευστά - έγχορδα - κρουστά) αλλά και να καταγράψουν τις απόψεις τους σχετικά με το ποια όργανα τους έκαναν εντύπωση, ομοιότητες αλλά και διαφορές που υπάρχουν με όργανα της σημερινής εποχής.

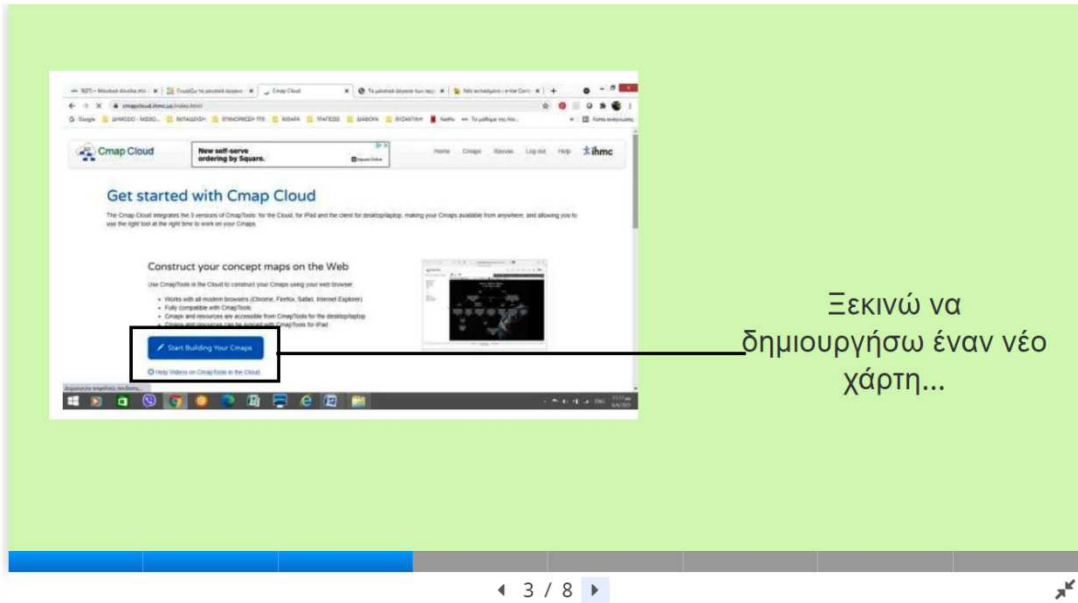

Εικόνα 9. Ιστότοπος: [«Τα μουσικά όργανα των αρχαίων Ελλήνων»](#)

Φάση 4: Αξιολόγηση (Ασύγχρονα)

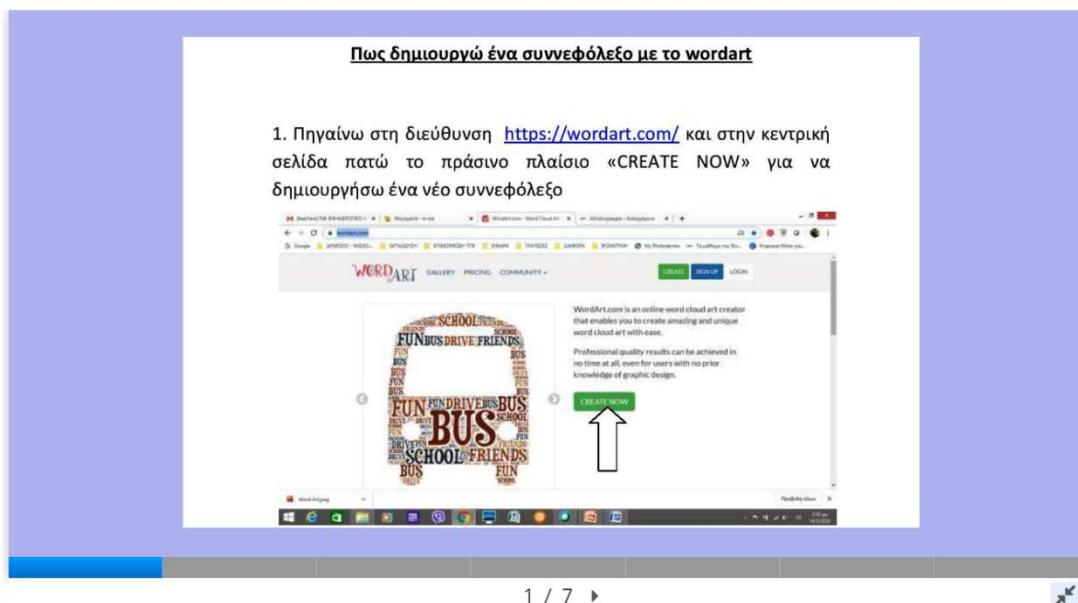
Οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται ασύγχρονα με την χρήση της πλατφόρμας e-me. Οι μαθητές συνδέονται στην ψηφιακή τους τάξη στην πλατφόρμα e-me και με την χρήση του εργαλείου SmartCloud, σχεδιάζουν ένα εννοιολογικό χάρτη όπου χωρίζουν τα αρχαία ελληνικά μουσικά όργανα σε κατηγορίες. Στην συνέχεια στον τοίχο της ψηφιακής τάξης της μουσικής του τμήματος τους, αναρτούν τον εννοιολογικό τους χάρτη ως αρχείο εικόνας.

[Οδηγίες](#) σχετικά με την χρήση του εργαλείου κατασκευής Smartcloud θα βρούμε στην ψηφιακή τους τάξη, οι οποίες έχουν δημιουργηθεί από τον εκπαιδευτικό με την χρήση του εργαλείου Course Presentation.

Εικόνα 10. Παρουσίαση με οδηγίες για την δημιουργία εννοιολογικού χάρτη με το πρόγραμμα Cmap Cloud (Δημιουργία με χρήση του εργαλείου Course Presentation του e-me content)

Οι μαθητές συνδέονται στην ψηφιακή τους τάξη στην πλατφόρμα e-me και με την βοήθεια της εφαρμογής WordArt δημιουργούν συννεφόλεξα με έννοιες σχετικές με τα αρχαία ελληνικά μουσικά όργανα. Στην συνέχεια αναρτούν στον τοίχο της ψηφιακής τους τάξης τα συννεφόλεξα τους ως αρχεία εικόνας. Οδηγίες σχετικά με την χρήση του εργαλείου κατασκευής συννεφόλεξων Wordart θα βρουνε στον τοίχο της ψηφιακής τους τάξης, οι οποίες έχουν δημιουργηθεί από τον εκπαιδευτικό με την χρήση του εργαλείου Course Presentation.

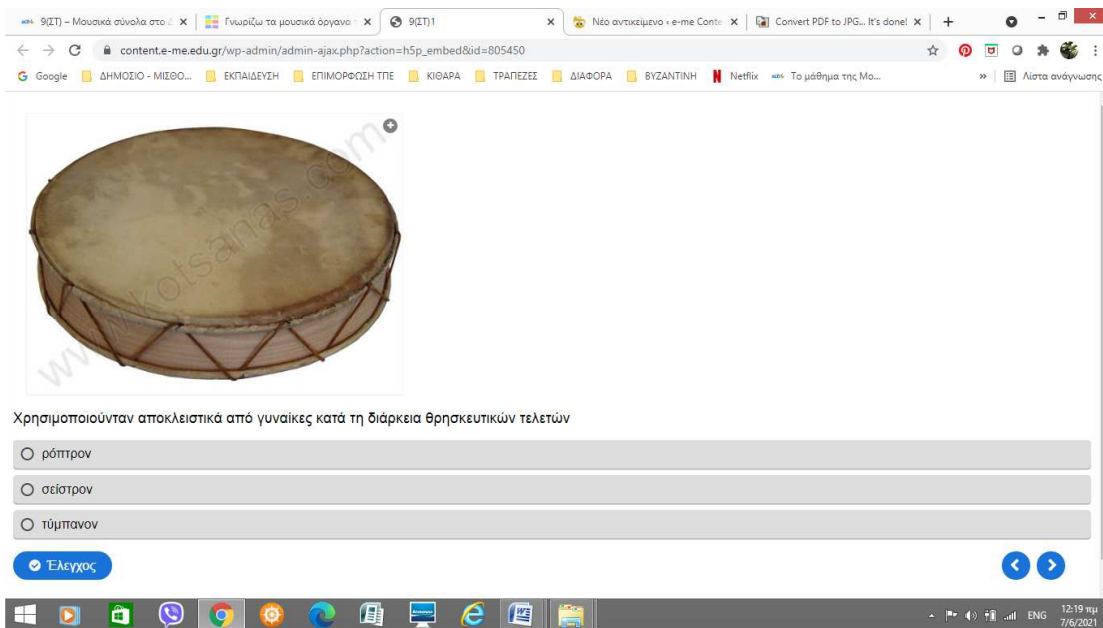

Εικόνα 11. [Παρουσίαση](#) με οδηγίες για την δημιουργία συννεφέλεξου με το πρόγραμμα Wordart (Δημιουργία με χρήση του εργαλείου course Presentation του e-me content)

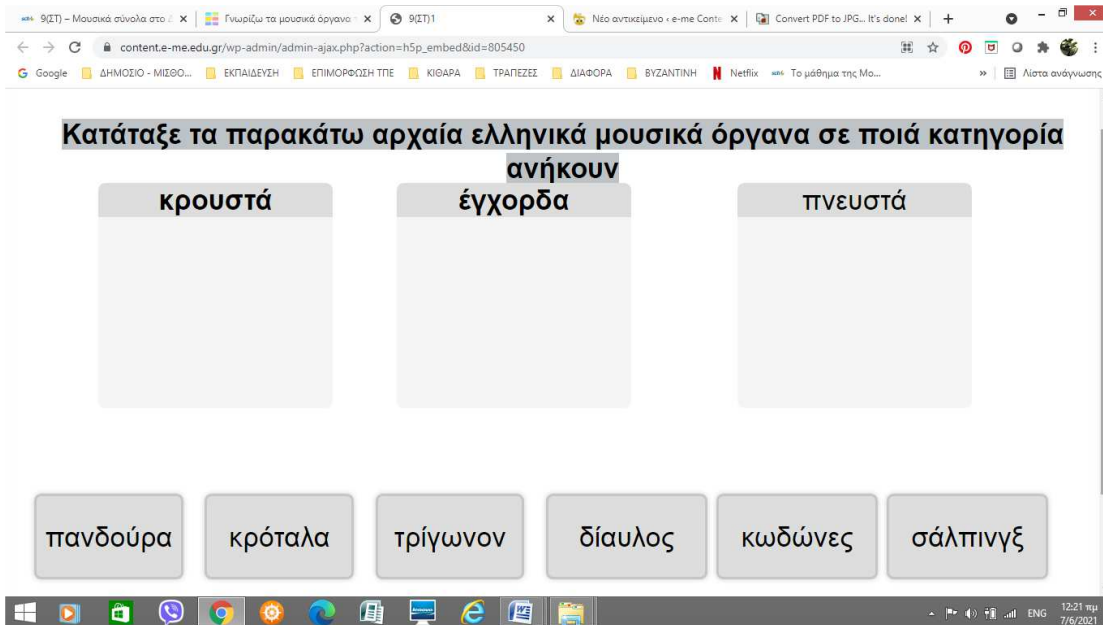
Φάση 5: Ανατροφοδότηση (Ασύγχρονα)

Η δραστηριότητα πραγματοποιείται ασύγχρονα με την χρήση της πλατφόρμας e-me. Οι μαθητές συνδέονται στην ψηφιακή τους τάξη στην πλατφόρμα e-me και υλοποιούν ψηφιακά φύλλα εργασίας που έχουν δημιουργηθεί από τον εκπαιδευτικό με χρήση εργαλείων του e-me content με στόχο οι μαθητές να αναστοχαστούν και να αξιολογήσουν τις γνώσεις τους σχετικά με το θέμα του μαθήματος.

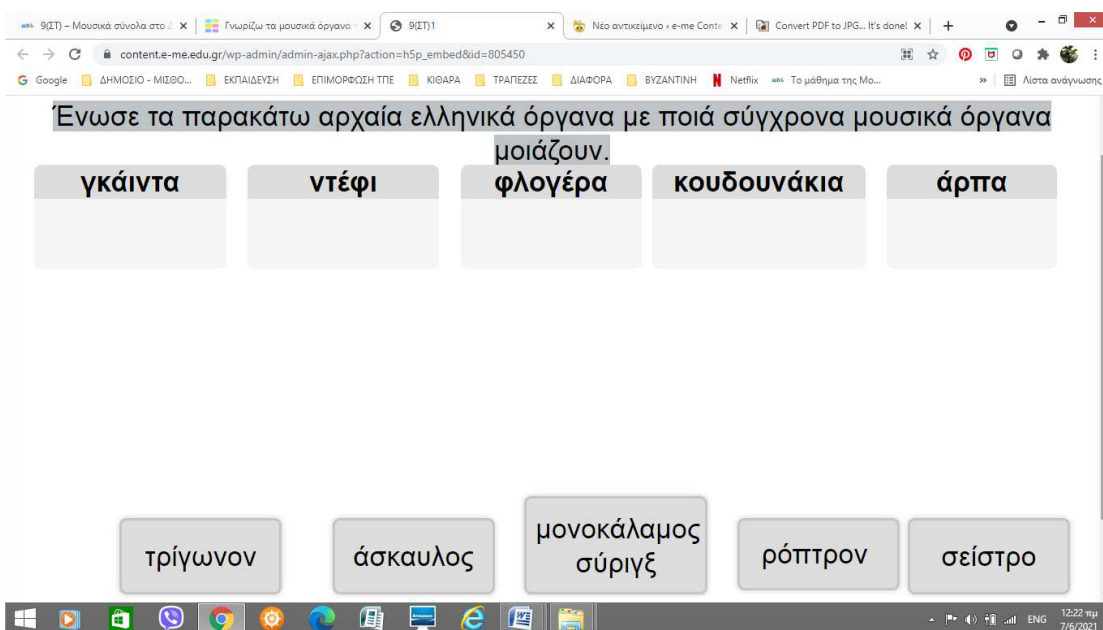
Στο [1ο φύλλο εργασίας](#) οι μαθητές πρέπει να απαντήσουν σε ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, κατάταξης και αντιστοίχισης και έχει δημιουργηθεί με το εργαλείο Quiz (Question set) του e-me content και συνδυάζει ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών(multiple choice), κατάταξης και αντιστοίχισης (Drag and Drop).

Εικόνα 12. [Φύλλο εργασίας 1](#). Ερώτηση πολλαπλών επιλογών(multiple choice). Δημιουργήθηκε με το εργαλείο Quiz (Question set) του e-me content.

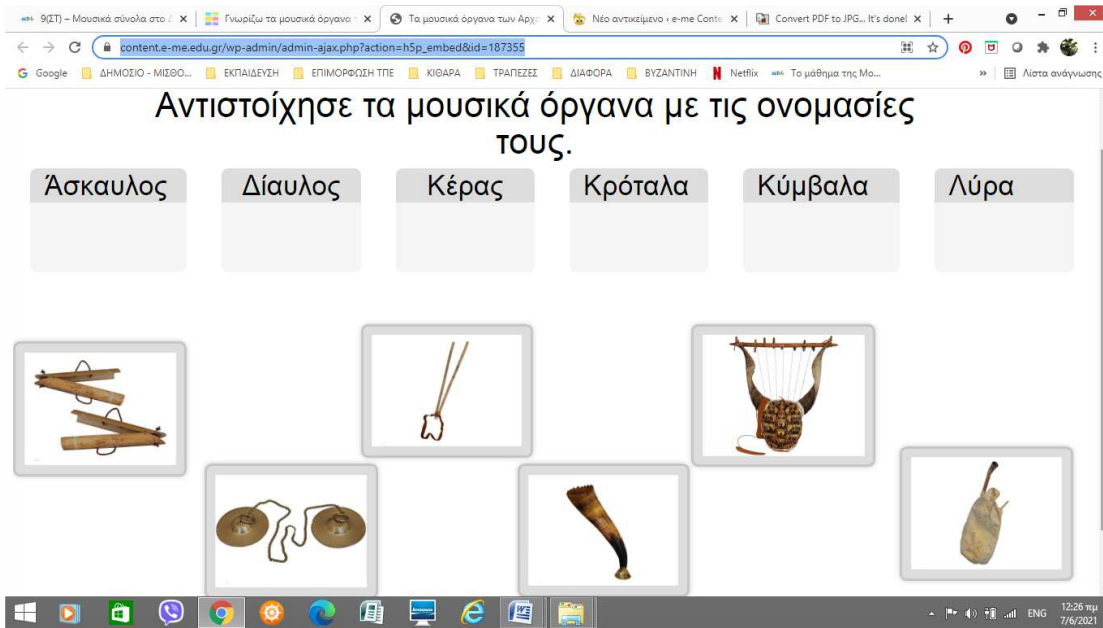

Εικόνα 13. Φύλλο εργασίας 1. Ερώτηση κατάταξης (Drag and Drop)

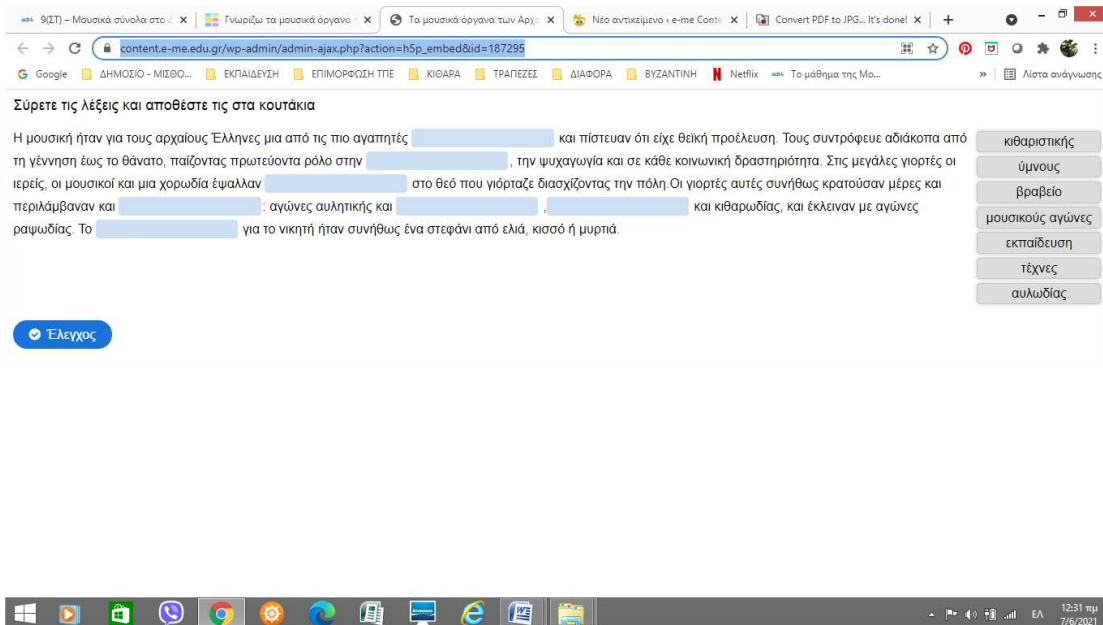
Εικόνα 14. Φύλλο εργασίας 1. Ερώτηση αντιστοίχισης (Drag and Drop)

Στο [2ο φύλλο εργασίας](#), οι μαθητές πρέπει να αντιστοιχήσουν εικόνες αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων με τις ονομασίες τους και έχει δημιουργηθεί με το εργαλείο Drag and Drop του e-me content.

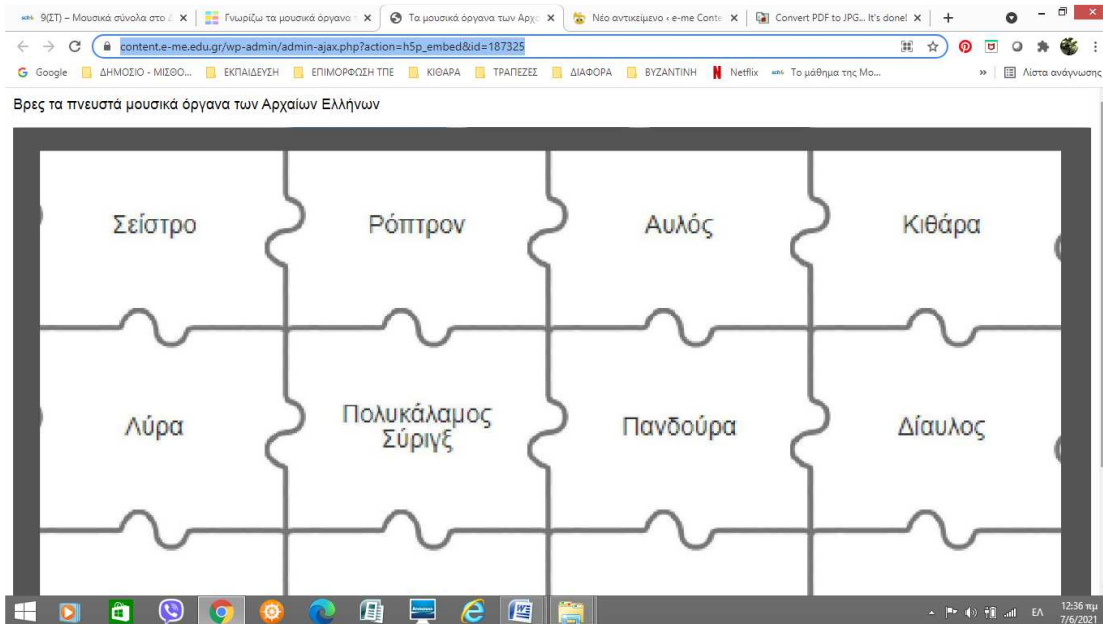
Εικόνα 15. [Φύλλο εργασίας 2](#). Αντιστοιχίση. Δημιουργήθηκε με το εργαλείο Drag and Drop του e-me content.

Στο [3ο φύλλο εργασίας](#), οι μαθητές πρέπει να επιλέξουν από μία στήλη λέξεων να σύρουν και να αποθέσουν στα κενά που υπάρχουν μέσα σε ένα κείμενο τις σωστές λέξεις που λείπουν και έχει δημιουργηθεί με το εργαλείο Drag the Words του e-me content.

Εικόνα 16. [Φύλλο εργασίας 3](#). Συμπλήρωση κενών. Δημιουργήθηκε με το εργαλείο Drag the Words του e-me content.

Στο [4ο φύλλο εργασίας](#), οι μαθητές πρέπει να επιλέξουν μόνο τα πνευστά μουσικά όργανα των αρχαίων Ελλήνων από μία ομάδα μουσικών οργάνων και έχει δημιουργηθεί με το εργαλείο Find Multiple Hotspots του e-me content.

Εικόνα 17. [Φύλλο εργασίας 4](#). Επιλογή σωστών απαντήσεων-περιοχών. Δημιουργήθηκε με το εργαλείο Find Multiple Hotspots του e-me content.

Τέλος οι μαθητές συνδέονται στην ψηφιακή τους τάξη στην πλατφόρμα e-me και υλοποιούν μία δραστηριότητα μουσικής πράξης. Συγκεκριμένα με την χρήση του ψηφιακού μουσικού οργάνου [«Αυλός του Πάνα»](#) (Virtual Pan Flute) προσπαθούν να ερμηνεύσουν μία αρχαία ελληνική μελωδία. Στον τοίχο της πλατφόρμας βρίσκουν την παρτιτούρα όπου υπάρχει σε μεταγραφή ο [«Επιτάφιος του Σείκιλου»](#) και αφού τον μελετήσουν καλούνται με μία εφαρμογή ήχου από το κινητό ή τον υπολογιστή τους και με την βοήθεια κάποιου μέλους της οικογένειάς τους, εάν είναι απαραίτητο, να ηχογραφήσουν την προσπάθειά τους και να την αναρτήσουν ως αρχείο ήχου στον τοίχο της ψηφιακής τους τάξης.

The screenshot shows a web browser window displaying the 'Επιτάφιος του Σείκιλου' (Eptafios tou Seikilou) music score on the e-me content platform. The score is presented on a staff with lyrics in Greek. The interface includes a sidebar with navigation options and a right-hand panel with metadata and an embed code.

Επιτάφιος του Σείκιλου

σολ ρε ρε σι ντο ρε ντο σι ντο ρε ντο σι

4
λα σολ λα φα σολ σι ρε ντο σι ντο σι σολ λα φα

7

Ενομάτωση αντικειμένου

Σε αναρτήσεις e-me blogs
Πατήστε το κουμπί "e-me content" που θα βρείτε στον επεξεργαστή κειμένου κατά τη δημιουργία/επεξεργασία ανάρτησης και επιλέξτε κάποιο από τα αντικείμενα e-me content που έχετε δημιουργήσει.

Σε ιστοσελίδες και αναρτήσεις ιστολογίων (blogs) ή στο αποθετήριο "Φωτοδέντρο Υλικό Χρηστών"

```
<iframe src="https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=998942" width="600" height="600" frameborder="0" allowfullscreen="allowfullscreen">
```

Αντιγραφή

URL αντικειμένου
https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=998942

Εικόνα 18. [Παρτιτούρα](#) «Επιτάφιος του Σείκιλου». Δημιουργήθηκε με το πρόγραμμα *Finale* και ενσωματώθηκε στο εργαλείο *Agamotto (Image Blender)* του *e-me content*.

4.1.4. Διδασκαλία τραγουδιού με απλή ενορχήστρωση και ηχηρές κινήσεις σώματος σε εξάσημο μέτρο

Συγγραφέας/Συντάκτης: Μαρκουλλής Παναγιώτης

Επιμέλεια: Περακάκη Ελισσάβετ

Λέξεις-κλειδιά: Μουσική / eclass / Σύγχρονη και Ασύγχρονη διδασκαλία

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: ΣΤ' Δημοτικού

Μάθημα/Γνωστικό Αντικείμενο:

Μουσική

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Εκμάθηση ρυθμικής συνοδείας τραγουδιού και συνεργασία των μαθητών/τριών για την εκτέλεση παρτιτούρας. Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές/τριες αναμένεται:

- Να εκτελούν ρυθμική παρτιτούρα από το τραγούδι "Οι Παπαγάλοι",¹ χρησιμοποιώντας ηχηρές κινήσεις σώματος και ρυθμικά κρουστά.
- Να συνοδεύουν με απλά ρυθμικά σχήματα τραγούδι σε εξάσημο μέτρο.
- Να συνεργαστούν ανά ομάδες ώστε να συνοδεύουν με ρυθμικά κρουστά (κασετίνες, ξυλάκια, μαράκες, κύμβαλα) το τραγούδι.
- Να αναπτύξουν το αίσθημα της συλλογικότητας και της συνδημιουργίας μέσα από την εκμάθηση και εκτέλεση τραγουδιού.

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

Γνώση ανάγνωσης απλής παρτιτούρας. Εξοικείωση με τη ρυθμική συνοδεία τραγουδιού με κρουστά όργανα και με ηχηρές κινήσεις σώματος. Εξοικείωση με πλατφόρμες και εργαλεία μάθησης από πρότερη εξ αποστάσεως διδασκαλία (**WebEx & e-class**).

Χρόνος Υλοποίησης

1 εβδομάδα (σύγχρονα + ασύγχρονα): 1 διδακτική ώρα (σύγχρονα).

¹ Μουσική, σίχοι και ενορχήστρωση για ρυθμικά κρουστά: Παναγιώτης Μαρκουλλής.

Σύντομη περιγραφή σεναρίου

Το σενάριο αποσκοπεί στην εκμάθηση της χρήσης ηχηρών κινήσεων σώματος καθώς και ρυθμικών κρουστών για τη ρυθμική συνοδεία του τραγουδιού “Οι Παπαγάλοι”. Οι μαθητές/τριες ακούν το τραγούδι (σύγχρονα και ασύγχρονα) και λαμβάνουν σημαντικές οδηγίες για την εκτέλεση με ρυθμικά κρουστά και ηχηρές κινήσεις σώματος από τον δάσκαλο. Έπειτα, χωρισμένοι/ες σε ομάδες (σύγχρονα), εξασκούνται και εκτελούν το τραγούδι με ηχηρές κινήσεις σώματος και κατόπιν με κρουστά όργανα. Εν συνεχεία, εξασκούνται στο σπίτι (ασύγχρονα) ακούγοντας τα βίντεο και εκτελώντας με φωνή και ρυθμικά κρουστά (ή ηχογόνα αντικείμενα).² Τέλος, παρουσιάζουν το τελικό αποτέλεσμα σε δια ζώσης μάθημα (σύγχρονα), γίνεται βιντεοσκόπηση και ανάρτηση του τελικού αποτελέσματος (ασύγχρονα).

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών:

Χρήση οπτικοακουστικού υλικού (βίντεο) και παρτιτούρων για την ακρόαση, εκμάθηση και εκτέλεση του τραγουδιού “Οι Παπαγάλοι” (**WebEx**: διαμοιρασμός, breakout sessions, reactions, chat (μηνύματα), **e-class**: έγγραφα, σύνδεσμοι, ομάδες χρηστών).

Επικοινωνία των μαθητών/τριών με τον δάσκαλο για επίλυση αποριών και καθοδήγηση (**e-class**: μηνύματα) καθώς και επικοινωνία των μαθητών μεταξύ τους (**e-class**: ομάδες χρηστών: συζητήσεις, αποστολή μηνύματος).

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία συνοπτικά

Σύγχρονης διδασκαλίας (WebEx): μικρόφωνο, διαμοιρασμός βίντεο, διαμοιρασμός παρουσίασης (ppt), breakout sessions, chat (μηνύματα), reactions

Ασύγχρονης διδασκαλίας (e-class): τοίχος (ενότητες), έγγραφα, ομάδες χρηστών, σύνδεσμοι, μηνύματα.

² Το πιο πιθανό είναι τα παιδιά να μην έχουν ρυθμικά κρουστά στο σπίτι τους, οπότε ο δάσκαλος τα παροτρύνει να χρησιμοποιήσουν ηχογόνα αντικείμενα (π.χ. μολυβοθήκη, κασετίνα, γυάλινο ποτήρι, καπάκι κατσαρόλας κλπ.).

Βασική Ροή Σεναρίου

Αφόρμηση

- Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί το μάθημα στην e-class, αναρτά υλικό στα έγγραφα και στους συνδέσμους, δημιουργεί ενότητες και χωρίζει ομάδες χρηστών.
- Ετοιμάζεται το υλικό που θα χρησιμοποιηθεί στη WebEx (βίντεο, παρουσίαση, παρτιτούρες).

Παρουσίαση δραστηριότητας (10')

- Ακρόαση τραγουδιού ώστε τα παιδιά να θυμηθούν τη μελωδική γραμμή και τους στίχους.
- Διαμοιρασμός βίντεο (φωνές, κρουστά). Τα παιδιά τραγουδούν με κλειστά μικρόφωνα.
- Διαμοιρασμός ρυθμικών βίντεο και προώθηση των συνδέσμων (βίντεο) μέσω chat. Ο εκπαιδευτικός δείχνει και εξηγεί στα παιδιά πώς θα εκτελέσουν τις ρυθμικές παρτιτούρες.
- Οι μαθητές/τριες ακούνε τα ρυθμικά σχήματα και επιλέγουν ποιο από αυτά επιθυμούν.

Επικοινωνία και Συνεργασία (20')

- Οι μαθητές/τριες ομαδοσυνεργατικά κάνουν αξάσκηση στα ρυθμικά μοτίβα με τα οποία θα συνοδεύσουν το τραγούδι (ηχηρές κινήσεις, κρουστά). Με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού αποφασίζουν για τα ηχογόνα αντικείμενα που θα χρησιμοποιήσουν (εάν δεν υπάρχουν κρουστά στο σπίτι).
- Καθοδήγηση των μαθητών/τριων στη WebEx από τον εκπαιδευτικό.

Εξάσκηση (ασύγχρονη)

- Οι μαθητές/τριες με οδηγούς τα βίντεο που έχουν αναρτηθεί στην e-class εξασκούνται στη φωνή και στη ρυθμική συνοδεία με ηχηρές κινήσεις και κρουστά.
- Επικοινωνούν με τον εκπαιδευτικό για να λύσουν απορίες καθώς και μεταξύ τους.

Παρουσίαση και Ανατροφοδότηση (δια ζώσης & ασύγχρονα)

- Εκτέλεση του τραγουδιού σε δια ζώσης μάθημα με φωνές και ρυθμικά κρουστά.
- Βιντεοσκόπηση της εκτέλεσης και ανάρτηση τελικού αποτελέσματος στην e-class.
- Ο εκπαιδευτικός συνεχίζει να καθοδηγεί τα παιδιά, επιβραβεύει την προσπάθειά τους και ενισχύει το αίσθημα της δημιουργικότητας και της συλλογικότητας.
- Ετεροαξιολόγηση, αυτοαξιολόγηση και καλλιέργεια μεταγνωστικής μάθησης.

Πλαίσιο υλοποίησης

Για την επιτυχή υλοποίηση του σεναρίου είναι αναγκαία η χρήση τόσο της σύγχρονης εξ αποστάσεως (WebEx), της ασύγχρονης (e-class), όσο και της δια ζώσης διδασκαλίας (blended learning). Οι μαθητές/τριες πρέπει ήδη να ξέρουν να τραγουδούν το τραγούδι και να γνωρίζουν ανάγνωση παρτιτούρας με απλή εννοχρήστρωση. Επίσης, πρέπει να έχουν πρότερη εξάσκηση στη ρυθμική συνοδεία τραγουδιού με ηχηρές κινήσεις σώματος και κρουστά όργανα. Η υλοποίηση του σεναρίου προϋποθέτει τη χρήση μιας (1) 30λεπτης διδακτικής ώρας (WebEx), προετοιμασία και επικοινωνία ασύγχρονα (e-class) και τελική παρουσίαση/εκτέλεση δια ζώσης.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία

- Τα Εργαλεία WebEx:
 - Μικρόφωνο (settings → music mode, για πιο ποιοτικό ήχο).
 - Διαμοιρασμός βίντεο (share → share content → optimize for motion and video).
 - Χωρισμός ομάδων (breakout sessions).
 - Chat (μηνύματα).
 - Reactions.
- Εργαλεία e-class:
 - Δημιουργία μαθήματος και εγγραφή μαθητών/τριων σε αυτό.
 - Τοίχος (δημιουργία ενότητων του μαθήματος: κάθε ενότητα αφορά σε διαφορετικό κρουστό όργανο, ανάρτηση συνδέσμων (Youtube) και υλικού σε μορφή ppt, pdf).
 - Έγγραφα (αποθήκευση παρτιτούρων σε μορφή pdf).
 - Ομάδες χρηστών (για επικοινωνία μεταξύ των μαθητών/τριών και σαφή διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων, ποιος/α παίζει ποιο ρυθμικό κρουστό).
 - Σύνδεσμοι (Youtube).
- Εξωτερικά εργαλεία:
 - Βίντεο 1^ο (φωνή, κρουστά) https://www.youtube.com/watch?v=6C_fEZAQZ5M
 - Βίντεο 2^ο (φωνή) <https://www.youtube.com/watch?v=joz3WYQZiys>
 - Βίντεο 3^ο (Κασετίνες / Παλαμάκι βαθύ) https://www.youtube.com/watch?v=0_mmdt5egvU
 - Βίντεο 4^ο (Ξυλάκια / Παλαμάκι ψηλό) <https://www.youtube.com/watch?v=vSYo7cMZnuM>
 - Βίντεο 5^ο [Μαράκες / Χτύπημα δαχτύλων (στράκες)] <https://www.youtube.com/watch?v=rT8pizoS6ME>
 - Βίντεο 6^ο (Κύμβαλα / Χτύπημα μηρών) https://www.youtube.com/watch?v=HBxTIM_2DoM
 - Sibelius 7.5 (για δημιουργία παρτιτούρων από τον εκπαιδευτικό).
 - ShowMore (για δημιουργία βίντεο με ταυτόχρονη χρήση του Sibelius).

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. ΑΦΟΡΜΗΣΗ (ασύγχρονη)	Προετοιμασία του μαθήματος Ανάρτηση υλικού Χωρισμός ομάδων Προετοιμασία της 2 ^{ης} Φάσης	Δημιουργία του μαθήματος στην e-class, εγγραφή μαθητών/τριων στο μάθημα. Δημιουργία ενοτήτων, ανέβασμα εγγράφων και συνδέσμων. Χωρισμός των μαθητών/τριων σε ομάδες χρηστών. Ετοιμάζεται το υλικό που θα χρησιμοποιηθεί στη WebEx (βίντεο, παρουσίαση, παρτιτούρες) και γίνεται αποδοχή των μαθητών για την έναρξη του σύγχρονου μαθήματος.	e-class: δημιουργία μαθήματος, εγγραφή χρηστών e-class: τοίχος, ενότητες, έγγραφα, σύνδεσμοι e-class: ομάδες χρηστών Webex: είσοδος, αποδοχή μαθητών/τριών (admit), reactions
Φάση 2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (σύγχρονη) 10'	Παρουσίαση δραστηριότητας (ενεργητική ακρόαση) Εκτέλεση τραγουδιού (φωνές) Ακρόαση ρυθμικών μοτίβων, συζήτηση και επίλυση αποριών	Ο εκπαιδευτικός τραγουδά το τραγούδι μια φορά. Γίνεται διαμοιρασμός βίντεο και ακούγεται το τραγούδι "Οι Παπαγάλοι". Τα παιδιά τραγουδούν (με κλειστά μικρόφωνα). Επανάληψη τραγουδιού με ακρόαση του 2 ^{ου} βίντεο (φωνή). Τα παιδιά τραγουδούν (κλειστά μικρόφωνα). Ακολουθεί ακρόαση όλων των ρυθμικών μοτίβων (3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο και 6 ^ο βίντεο). Γίνεται επεξήγηση για το πώς θα εκτελέσουν τις ρυθμικές παρτιτούρες με ηχηρές κινήσεις και κρουστά και προώθηση των συνδέσμων των βίντεο μέσω chat. Οι μαθητές/τριες ακούνε και επιλέγουν ποιο ρυθμικό μοτίβο επιθυμούν.	Webex: διαμοιρασμός εικόνas (παρτιτούρα του τραγουδιού σε μορφή ppt) Webex: διαμοιρασμός 1 ^{ου} βίντεο (φωνή, κρουστά) https://www.youtube.com/watch?v=6C_fEZAQZ5M Webex: διαμοιρασμός 2 ^{ου} βίντεο (φωνή) https://www.youtube.com/watch?v=joz3WγQZiys Webex: διαμοιρασμός 3 ^{ου} , 4 ^{ου} , 5 ^{ου} και 6 ^{ου} βίντεο (κασετίνες, ξυλάκια, μαράκες, κύμβαλα) Webex: χρήση του εργαλείου chat από τον εκπαιδευτικό για προώθηση συνδέσμων. Ερωτήσεις και επίλυση αποριών.

		Παρουσίαση εργαλείων στην e-class και πως μπορούν να χρησιμοποιηθούν	Επεξήγηση για τον εντοπισμό και χρήση των εργαλείων στην e-class (για την ασύγχρονη μελέτη των παιδιών). Διαμοιρασμός σε δωμάτια.	Webex: διαμοιρασμός εικόνας, chat, reactions e-class: ενότητες, έγγραφα (παρτιτούρες), σύνδεσμοι. Webex: Breakout sessions
Φάση 3. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (σύγχρονη) 20'	ΚΑΙ	Συνεργασία παιδιών σε ομάδες και υποστήριξη / καθοδήγηση από τον εκπαιδευτικό	Γίνεται καθοδήγηση των μαθητών/τριων που συνεργάζονται και κάνουν εξάσκηση στα ρυθμικά μοτίβα (ηχηρές κινήσεις, κρουστά) στα δωμάτια της WebEx. Ακολουθεί εξήγηση και εκτέλεση του ρυθμικού μοτίβου κάθε ομάδας από τον εκπαιδευτικό. ΟΜΑΔΕΣ: 1 ^η : κασετίνες (παλαμάκι βαθύ) 2 ^η : ξυλάκια (παλαμάκι ψηλό) 3 ^η : μαράκες (χτύπημα δαχτύλων) 4 ^η : κύμβαλα (χτύπημα μηρών) Οι μαθητές/τριες συναποφασίζουν τα ηχογόνα αντικείμενα που θα χρησιμοποιήσουν (εφόσον δεν υπάρχουν κρουστά όργανα) και τα ανακοινώνουν.	Webex: διαμοιρασμός μαθητών (ομάδων) σε δωμάτια Webex: χρήση εργαλείου chat
Φάση 4. ΕΞΑΣΚΗΣΗ (ασύγχρονη)		Επικοινωνία των μαθητών/τριών μεταξύ τους, επικοινωνία του εκπαιδευτικού με τους μαθητές/τριες για επίλυση αποριών και παροχή ανατροφοδότησης	Εξασκούνται οι μαθητές/τριες στο σπίτι χρησιμοποιώντας για οδηγούς τα βίντεο που έχουν αναρτηθεί στην e-class. Εξασκούνται στη φωνή και στη ρυθμική συνοδεία με ηχηρές κινήσεις και κρουστά όργανα (ή ηχογόνα αντικείμενα). Οι μαθητές/τριες συνεργάζονται μεταξύ τους (ομάδες χρηστών) με ανταλλαγή μηνυμάτων και επικοινωνούν με τον εκπαιδευτικό (μέσω μηνυμάτων) για να λύσουν απορίες και να προετοιμαστούν όσο το δυνατόν καλύτερα.	e-class: έγγραφα (παρτιτούρες), σύνδεσμοι (βίντεο) e-class: ομάδες χρηστών, μηνύματα
Φάση 5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ	ΚΑΙ	Δια ζώσης εκτέλεση του τραγουδιού	Παρουσίαση του τραγουδιού σε δια ζώσης μάθημα.	e-class: σύνδεσμος βίντεο.

(δια ζώσης & ασύγχρονα)	<p>Βιντεοσκόπηση και ανάρτηση τελικού αποτελέσματος</p> <p>Ετεροαξιολόγηση, αυτοαξιολόγηση και καλλιέργεια μεταγνωστικής μάθησης</p>	<p>Βιντεοσκόπηση και ακρόαση δια ζώσης. Ανάρτηση τελικού αποτελέσματος στην e-class.</p> <p>Συζήτηση για το τελικό αποτέλεσμα. Επιβράβευση των παιδιών και ενίσχυση της δημιουργικότητας και της συλλογικότητας. Επικοινωνία μέσω μηνυμάτων (e-class) και επέκταση του μαθήματος (ασύγχρονα).</p>	<p>e-class: μηνύματα.</p>
-------------------------	--	---	----------------------------------

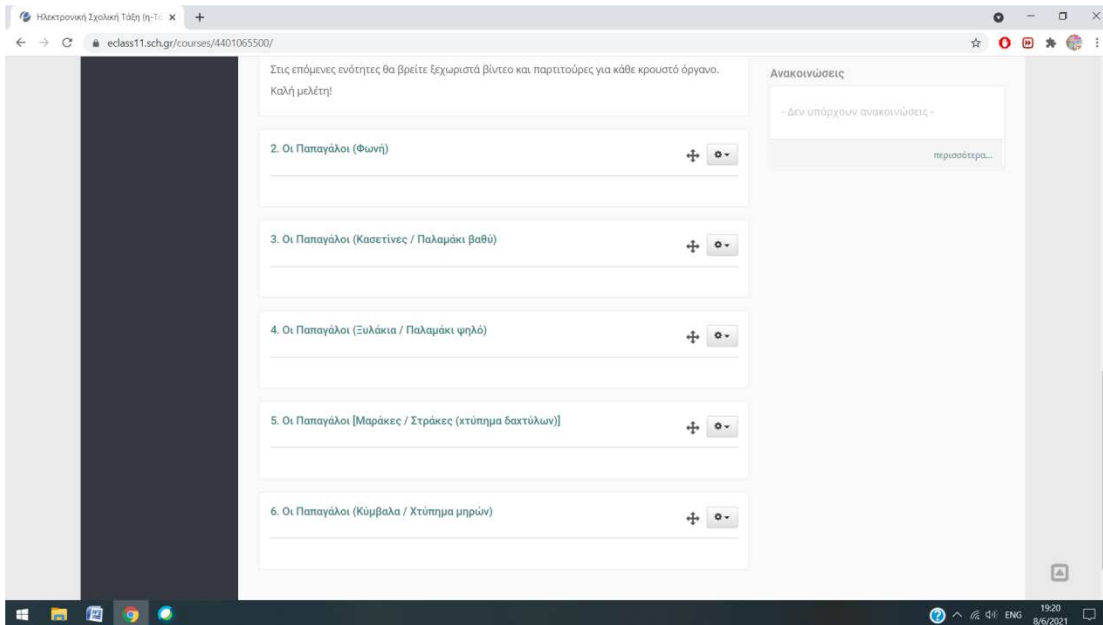
Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Φάση 1: ΑΦΟΡΜΗΣΗ (ασύγχρονη)

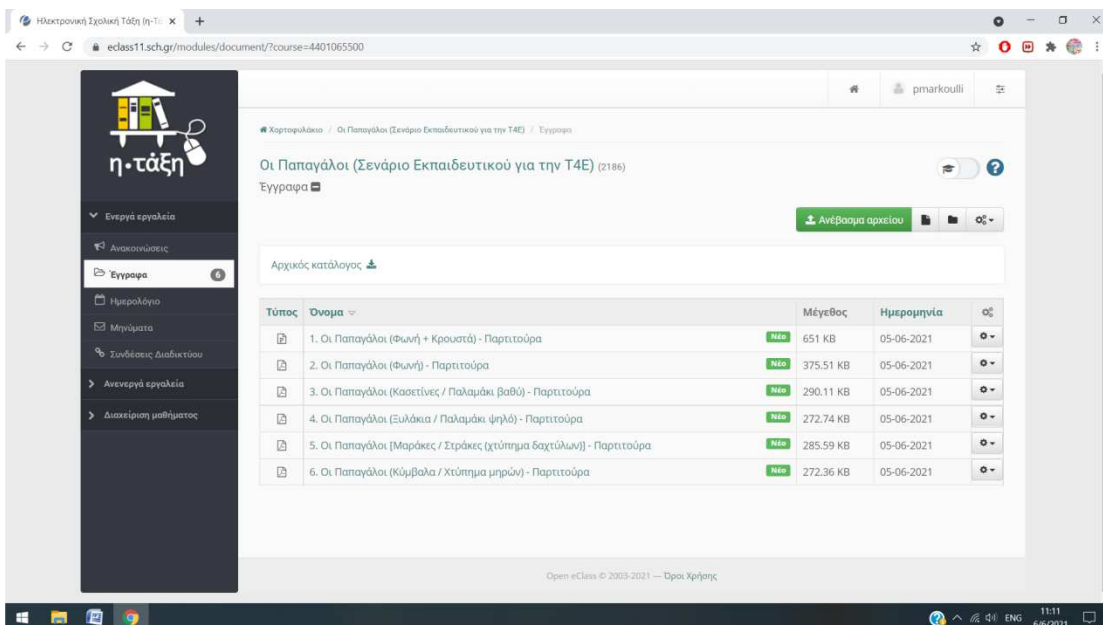
α) Γίνεται δημιουργία του μαθήματος στην e-class και εγγραφή των μαθητών/τριων στο μάθημα.

The screenshot shows a web browser window displaying the e-class interface. The URL is 'eclass11.sch.gr/courses/4401065500/'. The page title is 'Οι Παπαγάλοι (Σενάριο Εκπαιδευτικού για την Τ4Ε) (2186)' by ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΚΟΥΛΛΗΣ. The main content area is titled 'Περιγραφή' and contains an image of a stack of books with various icons (atom, sun, DNA, microscope, etc.) overlaid. Below the image, there is a section for 'Ενότητες' with one unit listed: '1. Οι Παπαγάλοι (Φωνή + Κρουστά)'. To the right, there is a 'Ημερολόγιο' (calendar) for January 2021. The interface is in Greek and includes a sidebar with navigation options like 'Ενεργά εργαλεία', 'Ανακοινώσεις', 'Εγγραφοί', 'Ημερολόγιο', 'Μηνύματα', 'Συνδέσεις Διαδικτύου', 'Ανεργά εργαλεία', and 'Διαχείριση μαθήματος'.

β) Στη συνέχεια, ακολουθεί δημιουργία ενοτήτων: 1. φωνή και κρουστά, 2. φωνή, 3. κασετίνες (παλαμάκι βαθύ), 4. ξυλάκια (παλαμάκι ψηλό), 5. μαράκες (χτύπημα δαχτύλων) και 6. κύμβαλα (χτύπημα μηρών).

γ) Έπειτα, ο εκπαιδευτικός ανεβάζει τα έγγραφα (παρτιτούρες, παρουσίαση)³ και αναρτά τους συνδέσμους (Youtube) για το τραγούδι.

³ Είναι πιο λειτουργικό για τους μαθητές/τριες να διαβάζουν την παρτιτούρα με την ενορχήστρωση σε μορφή παρουσίασης (ppt) διότι χωρίζεται σε τέσσερις διαφάνειες (όπως και το βίντεο).

Στην πρώτη ενότητα (φωνή και κρουστά) γράφονται αναλυτικά τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν οι μαθητές/τριες έτσι ώστε όταν θα έρθει η ώρα να μελετήσουν/εκτελέσουν το τραγούδι στο σπίτι (ασύγχρονα) να μπορούν να διαβάσουν τις πληροφορίες.

δ) Στη συνέχεια, χωρίζονται οι μαθητές/τριες σε ομάδες χρηστών (ομάδες οργάνων και ηχηρών κινήσεων) στην e-class.

1^η ομάδα: κασετίνες (παλαμάκι βαθύ).

2^η ομάδα: ξυλάκια (παλαμάκι ψηλό).

3^η ομάδα: μαράκες (χτύπημα δαχτύλων).

4^η ομάδα: κύμβαλα (χτύπημα μηρών).

ε) Τέλος, ο εκπαιδευτικός ετοιμάζει το υλικό που θα χρησιμοποιήσει στη WebEx (βίντεο, παρουσίαση, παρτιτούρες), αποδέχεται τους μαθητές (admit) για την έναρξη του σύγχρονου μαθήματος, ενεργοποιεί το εργαλείο chat και reactions.

Φάση 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (σύγχρονη, 10')

α) Ο εκπαιδευτικός αφού έχει αποδεχτεί τους μαθητές/τριες στη WebEx τραγουδάει μια φορά τη μελωδική γραμμή του τραγουδιού "Οι Παπαγάλοι" ενώ παράλληλα προβάλλει με διαμοιρασμό εικόνας την παρτιτούρα του τραγουδιού σε μορφή παρουσίασης (ppt). Τα παιδιά ακούν την τονικότητα, «κουρδίζουν» και θυμούνται τους στίχους του τραγουδιού. Έπειτα, γίνεται διαμοιρασμός βίντεο και ακούγεται το τραγούδι "Οι Παπαγάλοι" (φωνή και κρουστά). Τα παιδιά τραγουδούν (με κλειστά μικρόφωνα) ενώ παίζει το βίντεο. Ο εκπαιδευτικός εξηγεί στα παιδιά ότι στην εισαγωγή του τραγουδιού (αρχή του βίντεο) θα ακούσουν 12 χτυπήματα από το τρίγωνο (6 + 6), επομένως ξεκινούν το τραγούδι μετά το πέρας των δύο αρχικών μέτρων.⁴

https://www.youtube.com/watch?v=6C_fEZAQZ5M

⁴ Το τρίγωνο, είτε σε δια ζώσης, είτε σε σύγχρονη διδασκαλία παίζεται από τον εκπαιδευτικό.

β) Στη συνέχεια, γίνεται μια ακόμη επανάληψη του τραγουδιού με ακρόαση του 2^{ου} βίντεο (φωνή). Γίνεται διαμοιρασμός του 2^{ου} βίντεο (φωνή) και τα παιδιά τραγουδούν ξανά (κλειστά μικρόφωνα). Ο εκπαιδευτικός θυμίζει στα παιδιά σημαντικά σημεία όπως: σωστή αναπνοή (διαφραγματική), σωστό άνοιγμα του στόματος, ενωμένο τραγούδι (legato), σωστή προφορά των συμφώνων. Τέλος, γίνεται υπενθύμιση στα παιδιά ότι παίρνουν αναπνοή στα σημεία που βλέπουν το κόμμα (').

<https://www.youtube.com/watch?v=joz3WyQZiys>

γ) Ακολουθεί ακρόαση όλων των ρυθμικών μοτίβων (βίντεο: 3^ο, 4^ο, 5^ο και 6^ο). Οι μαθητές/τριες μόνο ακούνε και προσπαθούν να κατανοήσουν τα ρυθμικά μοτίβα.

Βίντεο 3^ο (Κασετίνες / Παλαμάκι βαθύ) https://www.youtube.com/watch?v=0_mmdt5egvU

Βίντεο 4^ο (Ξυλάκια / Παλαμάκι ψηλό) <https://www.youtube.com/watch?v=vSYo7cMZnuM>

Βίντεο 5^ο (Μαράκες / Χτύπημα δαχτύλων) <https://www.youtube.com/watch?v=rT8pizoS6ME>

Βίντεο 6^ο (Κύμβαλα / Χτύπημα μηρών) https://www.youtube.com/watch?v=HBxTIM_2DoM

δ) Γίνεται προώθηση των συνδέσμων των βίντεο μέσω chat (WebEx). Οι μαθητές/τριες ακούν τα ρυθμικά μοτίβα και επιλέγουν ποιο από αυτά επιθυμούν.⁵ Ακολουθεί διαμοιρασμός εικόνας (WebEx)

⁵ Υπάρχει πιθανότητα να επιλέξουν όλα τα παιδιά το ίδιο ρυθμικό σχήμα. Σε αυτήν την περίπτωση χωρίζει ο εκπαιδευτικός σε ομάδες.

και λεπτομερής εξήγηση για τα βήματα που ακολουθούν τα παιδιά ώστε να μπορούν να εντοπίσουν και να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία (έγγραφα, παρτιτούρες, παρουσίαση, συνδέσμους) στην e-class για την μελέτη τους στο σπίτι (ασύγχρονα). Τα εργαλεία chat και reactions (WebEx) είναι ενεργοποιημένα, οι μαθητές/τριες γράφουν πιθανές ερωτήσεις με μηνύματα και αλληλεπιδρούν.

ε) Γίνεται διαμοιρασμός σε δωμάτια (breakout sessions) και τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες οργάνων ανάλογα με τα κρουστά όργανα που θα παίξει η κάθε ομάδα.

Φάση 3: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (σύγχρονη, 20')

Ο εκπαιδευτικός περνάει από κάθε ομάδα διαδοχικά. Αποφασίζει κάθε ομάδα ποια ηχογόνα αντικείμενα θα χρησιμοποιήσει (εφόσον δεν υπάρχουν κρουστά όργανα) και το ανακοινώνει. Ακολουθεί καθοδήγηση της κάθε ομάδας που κάνει εξάσκηση στα ρυθμικά μοτίβα στα δωμάτια της WebEx. Σημαντικό είναι σε αυτό το σημείο ο εκπαιδευτικός να παίξει στα παιδιά το εισαγωγικό ρυθμικό σχήμα με το τρίγωνο (6 όγδοα) ώστε να καταλάβουν πότε ξεκινούν τα ρυθμικά κρουστά (στο 2^ο μέτρο). Γίνεται ακρόαση των ρυθμικών μοτίβων πρώτα με ηχηρές κινήσεις και έπειτα με κρουστό όργανο. Στη συνέχεια γίνεται ακρόαση και ταυτόχρονη εκτέλεση από κάθε ομάδα (με κλειστά μικρόφωνα). Αν η 3^η ομάδα αντιμετωπίσει πρόβλημα με το χτύπημα των δαχτύλων (στράκες) ο εκπαιδευτικός δείχνει και εξηγεί πως μπορούν αντί αυτού να χτυπήσουν χιαστί τα δάχτυλα (δείκτη και μεσαίο) από τα δύο χέρια. Ακολουθεί εξάσκηση με ηχηρές κινήσεις και κρουστά από κάθε ομάδα. Τέλος, γίνονται ερωτήσεις από τα παιδιά και απαντήσεις αυτών από τον εκπαιδευτικό.

ΟΜΑΔΕΣ:

1^η : κασετίνες (παλαμάκι βαθύ)

2^η : ξυλάκια (παλαμάκι ψηλό)

3^η : μαράκες (χτύπημα δαχτύλων)

4^η : κύμβαλα (χτύπημα μηρών)

Φάση 4: ΕΞΑΣΚΗΣΗ (ασύγχρονη)

α) Ο κάθε μαθητής/τρια κάνει εξάσκηση στο σπίτι χρησιμοποιώντας για οδηγούς τα βίντεο που έχουν αναρτηθεί στην e-class. Γίνεται εξάσκηση στη φωνή και στη ρυθμική συνοδεία με ηχηρές κινήσεις και κρουστά όργανα (ή ηχογόνα αντικείμενα).

β) Παράλληλα, οι ομάδες συνεργάζονται ασύγχρονα (ομάδες χρηστών) χρησιμοποιώντας το εργαλείο συζητήσεις της eclass. Επίσης, γίνεται ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ των μαθητών/τριών και επικοινωνία με τον εκπαιδευτικό (μέσω μηνυμάτων) για να λυθούν τυχόν απορίες και να γίνει όσο το δυνατόν καλύτερη προετοιμασία και εξάσκηση.

Φάση 5: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ (δια ζώσης & ασύγχρονα)

α) Γίνεται παρουσίαση του τραγουδιού σε δια ζώσης μάθημα με φωνές και ρυθμικά κρουστά (κάποια παιδιά μπορούν να χρησιμοποιήσουν ηχηρές κινήσεις σώματος). Ο εκπαιδευτικός εκτελεί τη ρυθμική παρτιτούρα για το τρίγωνο και καθοδηγεί τα παιδιά.

β) Αφού έχουν γίνει μερικές πρόβες ακολουθεί βιντεοσκόπηση της εκτέλεσης δια ζώσης. Έπειτα τα παιδιά βλέπουν και ακούν την εκτέλεσή τους και ακολουθεί ανατροφοδότηση. Γίνεται συζήτηση για το τελικό αποτέλεσμα. Κάθε ομάδα παίρνει το λόγο και συζητά σημεία που πιστεύει ότι μπορούν να βελτιωθούν (αυτοαξιολόγηση) καθώς και σημεία που μπορούν να βελτιωθούν από τις υπόλοιπες ομάδες (ετεροαξιολόγηση).

γ) Ο εκπαιδευτικός επιβραβεύει τα παιδιά και ενισχύει το αίσθημα της δημιουργικότητας και της συλλογικότητας. Γίνεται ανάρτηση του τελικού αποτελέσματος στην e-class.

Επέκταση: σε μεταγενέστερο μάθημα (σύγχρονα: δια ζώσης ή μέσω WebEx).

α) Δίνεται η δυνατότητα στις ομάδες να επιλέξουν άλλα κρουστά όργανα και να πειραματιστούν και με τα υπόλοιπα ρυθμικά σχήματα. Έτσι, θα μπορέσουν τα παιδιά να παίξουν με όλα τα κρουστά όργανα και να δοκιμάσουν όλες τις ηχηρές κινήσεις σώματος (καλλιέργεια μεταγνωστικής μάθησης).

β) Οι μαθητές/τριες χρησιμοποιούν τα ρυθμικά σχήματα με ηχηρές κινήσεις σώματος και κρουστά όργανα που έμαθαν για τη συνοδεία άλλων τραγουδιών, που τους έχει υποδείξει ο δάσκαλός τους, σε εξάσημο μέτρο (καλλιέργεια μεταγνωστικής μάθησης). Προτείνεται επιλογή τραγουδιών σε εξάσημο μέτρο από το Ανθολόγιο του Δασκάλου Α'-ΣΤ' Δημοτικού:

- *'Ndrezzata* (παραδοσιακό Ιταλίας), ελληνική απόδοση: Δημήτρης Βανέλλης, σ.135.
- *Ristitantsi* (Kirile Loo), ελλ. απόδοση: Δημήτρης Βανέλλης, σ.136.
- *An die Freude* (L. V. Beethoven – Friedrich von Schiller), ελλ. απόδοση: Δημήτρης Βανέλλης, σ. 168.
- *Chez le docteur* (Erik Satie – Vincent Hyspa), ελλ. απόδοση: Μιχάλης Τόμπλερ, σελίδες 173-4.

4.2. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

4.2.1 Τα χρώματα των ήχων - Συμφωνική Ορχήστρα

Συγγραφέας/Συντάκτης: Τασχουνίδου Ωραία

Επιμέλεια: Λάζου Αργύριος

Λέξεις-κλειδιά: Μουσική / eclass / Σύγχρονη – ασύγχρονη διδασκαλία

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: Α' Γυμνασίου

Μάθημα/Γνωστικό Αντικείμενο:

Μάθημα “Τα χρώματα των ήχων”-Συμφωνική Ορχήστρα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- α] Να μάθουν οι μαθητές να αναγνωρίζουν τις κατηγορίες μουσικών οργάνων ,τον τρόπο παιξίματος και τα υλικά κατασκευής τους.
- β] Να μάθουν τις οικογένειες των μουσικών οργάνων της Συμφωνικής ορχήστρας.
- γ] Να μάθουν έννοιες όπως κλασική, παραδοσιακή, έντεχνη (μια μικρή αναφορά, αναλυτικότερα θα ασχοληθούμε στην Β' και Γ' Γυμνασίου) και να συγκρίνουν μουσικά όργανα σε ορχήστρες άλλων ειδών μουσικής, διαφόρων πολιτισμών και εποχών.
- δ] Να αναγνωρίζουν οπτικά και ακουστικά όσο το δυνατόν περισσότερα μουσικά όργανα.
- ε] Να εξερευνήσουν τις ιδιότητες του ήχου.
- στ] Να μπορούν να προσεγγίζουν φωνητικά και να ηχογραφούν απλές εκτελέσεις

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

- Σημειογραφία (αξίες φθογοσήμων,σημεία δυναμικής κλπ)
- Ρυθμός,Μελωδία.

- Ιδιότητες του ήχου
- Αναπνευστικές ασκήσεις
- Αντιφωνία
- Έκφραση, συγχρονισμός, αυτοσχεδιασμός.

Χρόνος υλοποίησης

2 διδακτικές ώρες στην ψηφιακή τάξη,
1 ώρα ασύγχρονη e-class και 1 ώρα σύγχρονη

Σύντομη περιγραφή σεναρίου

Το σενάριο αποσκοπεί στην απόκτηση ακουστικών εμπειριών ,στην εξοικείωση με τα μουσικά όργανα(αναγνώριση τους οπτικά αλλά και ακουστικά),στον συγχρονισμό και την ακρίβεια, στην ανάπτυξη συνεργατικής δεξιότητας με τη δημιουργία ομάδων ,στην ανάπτυξη της παρατηρητικότητας τους ,στην αξιολόγηση των εργασιών τους καθώς και των συμμαθητών τους. Επίσης να μάθουν να εκφράζουν συναισθήματα είτε λεκτικά είτε μέσα από εικόνες για τη μουσική που ακούν. Με αφορμή τον οδηγό νέων για την ορχήστρα του Benjamin Britten, οι μαθητές θα αναγνωρίσουν τις οικογένειες των οργάνων μιας συμφωνικής ορχήστρας, θα εξοικειωθούν με τα ηχοχρώματα ,θα συγκρίνουν τα όργανα της κάθε κατηγορίας(ακόμη μπορεί να γίνει σύγκριση με άλλες ορχήστρες).

Θα μεταβούν στο εργαλείο, της e-class, "Εννοιολογικός Χάρτης" και θα φτιάξουν έναν χάρτη με μουσικά όργανα που συναντώνται στην Συμφωνική ορχήστρα. Σκοπός της εργασίας είναι η χρήση του εργαλείου για να κατηγοριοποιήσουν τα μουσικά όργανα (θα δοθούν οδηγίες για το ανέβασμα της εργασίας, όπως να πατήσουν αποθήκευση/στιγμιότυπο οθόνης και να ανεβάσουν την εικόνα στις εργασίες).

Θα μάθουν να αναγνωρίζουν την κίνηση μιας μελωδίας και τους χρωματισμούς της .Θα ηχογραφήσουν τον εαυτό τους σε απλές μουσικές φράσεις. Θα προσπαθήσουν να έχουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση όταν τραγουδούν. (Θα δοθούν οδηγίες για την ηχογράφιση σε λογισμικό που θα τους δοθεί και να ανεβάσουν το αρχείο σε mp3/mp4 στις εργασίες).

Στη συνέχεια, στις ομάδες τους, θα ακούσουν, θα αναγνωρίσουν και θα κατατάξουν μουσικά όργανα χρησιμοποιώντας παιχνίδια και δραστηριότητες. Οι μαθητές θα ασχοληθούν με τις δραστηριότητες – παιχνίδια που θα δοθούν (φωνητική εκτέλεση του θέματος του έργου, ζωγραφική με γνώμονα τη δυναμική του έργου, κατάταξη σε οικογένειες και κατηγορίες των μουσικών οργάνων της ορχήστρας, εννοιολογικός χάρτης ,ηχογράφιση μιας απλής φράσης) και στην πορεία θα αναλάβω να παρουσιάσω σε ενιαίο αρχείο το υλικό κάθε ομάδας.

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών

Το σενάριο παρέχει αρκετές ευκαιρίες επέκτασης τόσο για ασύγχρονη όσο και για σύγχρονη συνεργατική εργασία, π.χ. τη δημιουργία εννοιολογικού χάρτη με τις κατηγορίες των μουσικών οργάνων μιας συμφωνικής ορχήστρας ή διαδραστικού χάρτη με αναζήτηση ίδιων ή παρόμοιων

μουσικών οργάνων σε διάφορους πολιτισμούς και εποχές. Μπορούν να συνθέσουν μια μικρή απλή φράση σε συγκεκριμένο ρυθμό, να χρησιμοποιήσουν διαφορετικές ομάδες οργάνων ή τη φωνή τους, να την καταγράψουν και να την παρουσιάσουν ηχογραφημένη στους συμμαθητές τους. Να ζωγραφίσουν ταυτόχρονα με την ακρόαση του έργου ,σε λογισμικό που θα τους δοθεί, σύμφωνα με τα όργανα που ακούν, τη δυναμική του έργου κλπ, να αποθηκεύσουν και να παρουσιάσουν τις εικόνες τους.

Βασική Ροή Σεναρίου

ΑΦΟΡΜΗΣΗ 10'

- Ανάκληση προηγούμενης γνώσης ,Φωτόδεντρο,βιβλίο,συζήτηση .Ενεργοποίηση εργαλείων που θα υποστηρίξουν τις εργασίες στην e-class. Ανάρτηση υλικού στα έγγραφα ,ομάδες χρηστών,εννοιολογικός χάρτης,σύνδεσμοι κλπ..

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 10'

- Παρουσίαση βίντεο -υλικού μαθήματος. Παρουσίαση δραστηριοτήτων για την κατάταξη σε κατηγορίες των μουσικών οργάνων .Παρουσίαση ομαδικών εργασιών.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ 20'

- Σε ομάδες οι μαθητές συνεργάζονται για να κατατάξουν όλα τα όργανα μιας συμφωνικής ορχήστρας σε κατηγορίες και να δημιουργήσουν έναν εννοιολογικό χάρτη. Επίσης κατά την ακρόαση του έργου οι μαθητές σχεδιάζουν σε λογισμικό με γνώμονα τη δυναμική του έργου .Μια ομάδα έχει αναλάβει να συνθέσει μια μικρή φράση ,να τραγουδηθεί και να ηχογραφηθεί. Υποστήριξη μαθητών κατά τη σύγχρονη τηλεδιάσκεψη.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ ασύγχρονα

- Κάθε μαθητής έχει σχεδιάσει κατά την ακρόαση του έργου και αποθηκεύσει την εικόνα του,μια ομάδα έχει δημιουργήσει εννοιολογικό χάρτη ,μια δεύτερη έχει επιλέξει από δραστηριότητες του φωτόδεντρου ,σχετικά με τις οικογένειες των μουσικών οργάνων ,το σωστό-λάθος και μια τρίτη ομάδα έχει συνθέσει μια απλή φράση ,την έχουν τραγουδήσει και ηχογραφήσει.
- Όλοι ανεβάζουν τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων τους στο αρχείο της ομάδας χρηστών της e-class
- Επεξεργάζομαι τα αρχεία κάθε ομάδας και αναρτώ το τελικό αποτέλεσμα.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ σύγχρονα

- Παρουσίαση των οργάνων της Συμφωνικής ορχήστρας ακούγοντας αντίστοιχα το κάθε ηχόχρωμα (β' βίντεο)- συζήτηση για άλλων ειδών ορχήστρες με μικρή αναφορά στη λαϊκή και έντεχνη μουσική ,στην παραδοσιακή και κλασική .
- Παρουσίαση ηχογραφημένων φράσεων ,εικόνων ,εννοιολογικού χάρτη,σωστές απαντήσεις σε δραστηριότητες.

Πλαίσιο Υλοποίησης

Το σενάριο υλοποιείται με τη μορφή μικτής μάθησης (blended) μέσω της πλατφόρμας e-class. Έχει προηγηθεί η διδασκαλία των εννοιών που σχετίζονται με την συμφωνική ορχήστρα, μικρή αναφορά στην κλασική και παραδοσιακή μουσική. Σε προηγούμενα μαθήματα έχουν διδαχθεί τη μουσική σημειογραφία, τις αξίες φθογοσώμων, τα σημεία δυναμικής, το ρυθμό, τη μελωδία, τις ιδιότητες του ήχου, αναπνευστικές ασκήσεις. Γίνεται μια μικρή συζήτηση κάποιων ιστορικών, γεωγραφικών και πολιτισμικών στοιχείων που συνδέονται με τη μουσική που θα ακούσουν. Επίσης οι μαθητές έχουν εξασκηθεί στην αναγνώριση μουσικών οργάνων οπτικά και ακουστικά και στη χρήση λογισμικών για ηχογράφηση και ζωγραφική. Ολόκληρο το σενάριο αποτελείται από ένα στάδιο σύγχρονης εργασίας και ένα στάδιο ασύγχρονης εργασίας.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

Παρουσιάζονται συνοπτικά τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία-μέσα και ο ρόλος τους στην υλοποίηση του σεναρίου.

Ασύγχρονης διδασκαλίας:

Εργαλεία e-class

- α] Ανακοινώσεις (περιγραφή δραστηριότητας και προετοιμασία μαθητών για την ομαδική δράση)
- β] Τοίχος (για ανάρτηση συνδέσμων δραστηριότητας Αφόρμησης, περιγραφή εργασίας και ανάρτηση άλλων συνδέσμων και λογισμικών)
- γ] Έγγραφα (για αποθήκευση βίντεο και κειμένου με πληροφορίες για το μάθημα)
- δ] Συζητήσεις (μία για κάθε Ομάδα Χρηστών, για ασύγχρονη συνεργασία μαθητών και ολοκλήρωση ομαδικής εργασίας)
- ε] Ομάδες Χρηστών (για συνεργασία της ομάδας και αποθήκευση ατομικών πληροφοριών στα Έγγραφα Ομάδας)
- στ] Σύνδεσμοι (αναρτώνται όλοι οι εξωτερικοί σύνδεσμοι πριν το σύγχρονο μάθημα)

Εξωτερικά εργαλεία:

- α] Επεξηγηματικά βίντεο του Σεναρίου

<https://www.youtube.com/watch?v=93Ca7ziq1Gw>

<https://www.youtube.com/watch?v=NSyExWYef2M>

- β] Φωτόδεντρο/ μαθησιακό αντικείμενο

http://photodentro.edu.gr/photodentro/PercussionInstrumentsCategories_v2.0_pidx0027260/

http://photodentro.edu.gr/photodentro/WindInstrumentsCategories_v2.0_pidx0027261

γ] Εμπλουτισμένο βιβλίο Α' Τάξης Γυμνασίου

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A118/568/3705,16148/>

δ] Λογισμικό <https://musiclab.chromeexperiments.com/kandinsky/>

ε] Λογισμικό <https://www.audacityteam.org/download/>

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. ΑΦΟΡΜΗΣΗ (σύγχρονη) 10'	(1) Σύνδεση με προηγούμενες γνώσεις, κατηγορίες μουσικών οργάνων, ορχήστρες, μικρή αναφορά σε παραδοσιακή, έντεχνη, κλασική μουσική. (2) Σύνδεσμοι	Πριν το μάθημα ενεργοποίηση εργαλείων στην e-class και ανάρτηση συνδέσμων και σχετικών ανακοινώσεων για τις ομαδικές εργασίες. Συνδέω προηγούμενες γνώσεις με το μαθησιακό αντικείμενο. Αναρτώ στον Τοίχο σύνδεσμο με τα βίντεο «οδηγός νέων για την ορχήστρα». Δραστηριότητες από Φωτόδεντρο, λογισμικό για ζωγραφική. Ακούει όλη η τάξη το έργο, οι μαθητές σχεδιάζουν ταυτόχρονα .	Εργαλεία στην e-class: Τοίχος e-class Σύνδεσμοι - Ιστοσελίδα https://www.youtube.com/watch?v=93Ca7ziq1Gw https://www.youtube.com/watch?v=NSyExWYef2M http://photodentro.edu.gr/photodentro/PercussionInstrumentsCategories_v2.0_pidx0027260/ http://photodentro.edu.gr/photodentro/WindInstrumentsCategories_v2.0_pidx0027261/ http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-A118/568/3705,16148/ https://musiclab.chromeexperiments.com/kandinsky/
Φάση 2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (σύγχρονη) 10'	(1) Παρουσίαση ομαδικής δραστηριότητας (ενοιολογικός χάρτης ,παιχνίδι κατάταξης μουσικών οργάνων σε οικογένειες, εικόνες) (2) Παρουσίαση εργαλείων που θα χρησιμοποιηθούν	Αναρτώ ανακοίνωση πριν το μάθημα στον Τοίχο της e-class με σύνδεσμο στην παρουσίαση των ομαδικών δραστηριοτήτων και ενημερώνω για την προθεσμία παράδοσης τους. Προτείνω μια απλή φράση για ηχογράφηση φωνητικά. Απαντώ σε ερωτήσεις μαθητών, Διαμοιρασμός σε δωμάτια.	WEBEX / Break-out Rooms Τοίχος στην e-class Έγγραφα
Φάση 3. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (σύγχρονη) 20'	(1) Έναρξη ομαδικής εργασίας (2) Σύγχρονη υποστήριξη ομάδων	Υποστηρίζω τις ομάδες καθώς συνεργάζονται στα δωμάτια Webex .Η κάθε ομάδα έχει κατεβάσει από τα Έγγραφα τη	Σύγχρονη με χρήση Webex Διαμοιρασμός σε δωμάτια e-class- Έγγραφα

		δραστηριότητα-παιχνίδι και α)επιλέγουν και κατατάσσουν τα μουσικά όργανα που βλέπουν και ακούν. β)δημιουργία εννοιολογικού χάρτη. γ)ηχογράφηση απλής φράσης	
Φάση 4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ (ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ)	(1) Ολοκλήρωση ομαδικής δραστηριότητας (εννοιολογικός χάρτης απαντήσεις σε δραστηριότητες Φωτόδεντρου , αποθήκευση εικόνων,ηχογράφηση απλής φράσης φωνητικά από μια ομάδα) (2) Ανάρτηση ατομικών αποτελεσμάτων της δραστηριότητας - παιχνίδι (3) Παροχή προφορικής ανατροφοδότησης	Συνεργασία στις Ομάδες Χρηστών, με κουβεντούλα και ανταλλαγή μηνυμάτων για τα ηχοχρώματα ,υλικά κατασκευής και κατηγορίες των μουσικών οργάνων, τη διαφορετική σύσταση ορχηστρών ανάλογα με το είδος της μουσικής ,την εποχή και τον πολιτισμό και την ανάρτηση στα Έγγραφα Ομάδας. Οι μαθητές ολοκληρώνουν ως την προθεσμία και αναρτούν στην e-class .Δίνω ανατροφοδότηση μέσω επιπλέον πληροφοριών για όλα τα παραπάνω.	Ομάδες Χρηστών Έγγραφα Σύνδεσμοι Συζήτηση
Φάση 5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ (σύγχρονη)	Παρουσίαση της διάκρισης και κατάταξης μουσικών οργάνων και με αναφορά σε άλλες ορχήστρες. Παρουσίαση εκτέλεσης απλής μουσικής φράσης. Παρουσίαση σωστού - λάθους σε δραστηριότητα.	Έλεγχος γνώσεων με ερωτήσεις και δραστηριότητες από το φωτόδεντρο, έλεγχος ηχογράφησης απλής φράσης ,αν εκτελούν με ακρίβεια και συγχρονισμό .	π.χ δραστηριότητα από φωτόδεντρο http://photodentro.edu.gr/photodentro/PercussionInstrumentsCategories_v2.0_pidx0027260/

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Φάση 1: ΑΦΟΡΜΗΣΗ (σύγχρονη, 10')

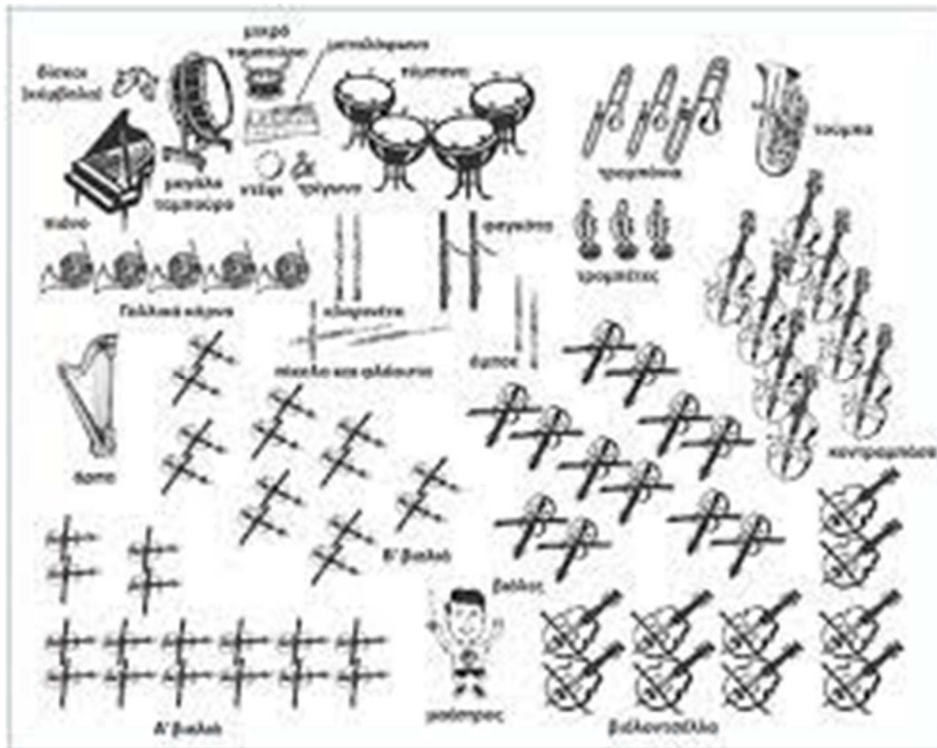
Πριν το μάθημα έχω ενεργοποιήσει τα εργαλεία της e-class που θα χρησιμεύσουν στην ομαδική δραστηριότητα στη 2η Φάση (Ομάδες Χρηστών, Αρχεία)
Έχω αναρτήσει στους Συνδέσμους τα βίντεο και τις δραστηριότητες από το youtube και το Φωτόδεντρο.

α. Συνδέω τη Συμφωνική ορχήστρα με προηγούμενες γνώσεις για τις κατηγορίες μουσικών οργάνων (και μια απλή αναφορά για την κλασική και παραδοσιακή μουσική) ,με τις ιδιότητες του ήχου, με τα φθογγόσημα ,με το ρυθμό και τη μελωδία.

β. Ανοίγω τους συνδέσμους με το έργο του Benjamin Britten

<https://www.youtube.com/watch?v=93Ca7ziq1Gw>

<https://www.youtube.com/watch?v=NSyExWYef2M>

Επισημαίνω τις κατηγορίες των οργάνων και εξηγώ πως μία ομάδα θα δημιουργήσει έναν εννοιολογικό χάρτη κατατάσσοντας τα όργανα (σε άλλο μάθημα μπορούν να συνδέσουν γεωγραφικές περιοχές και πολιτισμούς). Επίσης ενημερώνω πως ταυτόχρονα με την ακρόαση του θέματος του έργου μπορούν να σχεδιάζουν όλοι ,σύμφωνα με τη δυναμική του έργου ,στο λογισμικό <https://musiclab.chromeexperiments.com/kandinsky/>

Μία δεύτερη ομάδα θα συνθέσει ή θα χρησιμοποιήσει μια απλή φράση λίγων μέτρων ,που θα προτείνω ,την οποία σύμφωνα με τη μελωδική γραμμή θα τραγουδήσει και θα ηχογραφήσει, χρησιμοποιώντας το λογισμικό <https://www.audacityteam.org/download/>

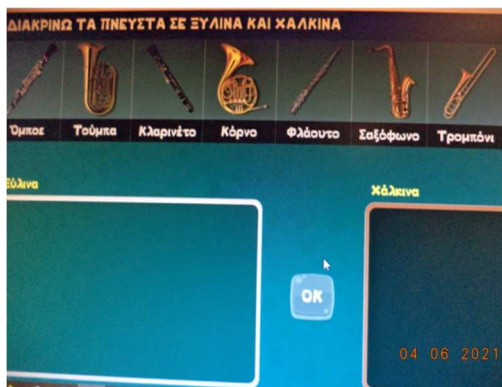
και μία τρίτη ομάδα θα ασχοληθεί με τις δραστηριότητες του Φωτόδεντρου

http://photodentro.edu.gr/photodentro/PercussionInstrumentsCategories_v2.0_pidx0027260/

http://photodentro.edu.gr/photodentro/WindInstrumentsCategories_v2.0_pidx0027261/

Φάση 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ / ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ (σύγχρονη, 10')

Στη Φάση 2 παρουσιάζω τις ομαδικές δραστηριότητες και το υλικό που έχω ήδη ανεβάσει πριν το μάθημα στην e-class-Αρχεία. Πριν το μάθημα έχω αναρτήσει ανακοίνωση στον Τοίχο της e-class περιγράφοντας τις ομαδικές δραστηριότητες και ενημερώνω για την προθεσμία παράδοσης τους. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος:

α. Με διαμοιρασμό οθόνης παρουσιάζω τα βίντεο με το θέμα από το έργο του Benjamin Britten. Μπορώ μετά να κάνω ερωτήσεις στους μαθητές π.χ ποια όργανα μπόρεσαν να αναγνωρίσουν ή ποια όργανα αναγνώρισαν με τη μεγαλύτερη ένταση και το αντίθετο ή ποια όργανα αναγνώρισαν που ηχούσαν πιο βαριά και το αντίθετο. Επίσης μπορώ να ζητήσω από τους μαθητές ταυτόχρονα με την β' ακρόαση του έργου να σχεδιάζουν στο λογισμικό

<https://musiclab.chromeexperiments.com/kandinsky/> με γνώμονα τις αυξομειώσεις της έντασης, αποθηκεύοντας την εικόνα .

β. Διαμοιράζω τους μαθητές σε μικρές ομάδες 4-5 ατόμων και δίνω οδηγίες για την εργασία τους τόσο σύγχρονα όσο ασύγχρονα. Ενημερώνω για την προθεσμία παράδοσης της εργασίας και τον τρόπο παράδοσης.

Φάση 3: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (σύγχρονη 20')

Οι μαθητές στα δωμάτια του webex ξεκινούν την ομαδική δραστηριότητα. Υποστηρίζω σύγχρονα τους μαθητές στις ομάδες.

α. Η κάθε ομάδα ορίζει έναν υπεύθυνο. Έχει κατεβάσει από το αρχείο τις δραστηριότητες από το Φωτόδεντρο.

β. Ο υπεύθυνος μαθητής κάθε ομάδας διαμοιράζεται την οθόνη του και ανοίγει τις δραστηριότητες.

γ. Οι μαθητές συνεργάζονται για να αποφασίσουν το σωστό -λάθος της δραστηριότητας και για τη δημιουργία εννοιολογικού χάρτη. Στο κλείσιμο του μαθήματος, υπενθυμίζω τη διαδικασία ανάρτησης στην e-class ,στο Αρχείο Ομάδας. δ) μια από τις ομάδες συνθέτει και ηχογραφεί.

Φάση 4: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ (ασύγχρονη)

Οι ομάδες συνεργάζονται ασύγχρονα, στις Ομάδες Χρηστών, με το εργαλείο της e-class Συζητήσεις. Ο υπεύθυνος κάθε ομάδας αναλαμβάνει να συγκεντρώσει όλα τα αρχεία ως την προθεσμία και βεβαιώνει ότι βρίσκονται όλα στα Έγγραφα της Ομάδας. Στη συνέχεια μοντάρω τα αρχεία κάθε ομάδας προς ένα τελικό αρχείο.

Φάση 5: ΕΠΕΚΤΑΣΗ (Σύγχρονα ή Ασύγχρονα)

Οι μαθητές μπορούν για επόμενο μάθημα να βρουν βίντεο με διαφορετικές ορχήστρες ,ως προς το είδος της μουσικής που παίζουν και να προσπαθήσουν να κατατάξουν τα όργανα που βλέπουν και ακούν σε κατηγορίες .Σε επόμενο μάθημα θα προσπαθήσουν να συνδέσουν τα διάφορα σχήματα με γεωγραφικές περιοχές ή εποχές. Οι μαθητές επίσης ταυτόχρονα με την ακρόαση θα μπορούν να ζωγραφίζουν με τη χρήση του λογισμικού <https://musiclab.chromeexperiments.com/kandinsky/> και να κινούνται στη μουσική αυθόρμητα με γνώμονα τη χροιά, την κίνηση της μελωδίας και τους χρωματισμούς. Να συνθέτουν μεγαλύτερες φράσεις και να εξοικειωθούν με την έννοια της ενορχήστρωσης

(Δια ζώσης) Οι μαθητές που έχουν επιστρέψει στο σχολείο πειραματίζονται με τα όργανα που διαθέτει η τάξη και δημιουργούν μια δική τους υποτυπώδη ορχήστρα για να αξιολογηθεί η απόκτηση ακουστικής εμπειρίας, αν ξεχωρίζουν τις κατηγορίες των μουσικών οργάνων οπτικά και ακουστικά, αν συγχρονίζονται και εκτελούν με ακρίβεια, αν έχουν κατανοήσει έννοιες όπως δυναμική, ρυθμός, χροιά και γενικά αν εφαρμόζουν δημιουργικά τις εμπειρίες που απέκτησαν.

4.2.2 Μουσική και Εικαστικά... Εικαστικά και Μουσική

Συγγραφέας/Συντάκτης: Ζέρβα Όλγα

Επιμέλεια: Σοφιάδου Κωνσταντίνα

Λέξεις-κλειδιά: Μουσική / eclass / Σύγχρονη – ασύγχρονη διδασκαλία

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: Γ' Γυμνασίου

Μάθημα/Γνωστικό Αντικείμενο:

Μουσική

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- Οι μαθητές να κατανοήσουν τον όρο *περιγραφική ή προγραμματική μουσική* και να έρθουν σε επαφή με αντιπροσωπευτικές συνθέσεις του είδους (4 Εποχές του Βιβάλντι, Εικόνες από μία έκθεση του Μουσόργκκι, Πρελούδιο στο «Απομεσήμερο ενός φαύνου» του Ντεμπυσσύ) μέσα από δραστηριότητες ενεργητικής ακρόασης.
- Οι μαθητές να είναι σε θέση να αντιληφθούν αντιστοιχίες ανάμεσα στις δύο τέχνες, όπως για παράδειγμα την αντιστοιχία τοπίου/ηχοτοπίου, χρώματος/ηχοχρώματος, εικαστικού/μουσικού μοτίβου, εικαστικού/μουσικού ρυθμού κλπ.
- Οι μαθητές να αναπτύξουν ψηφιακές δεξιότητες μέσα από την αξιοποίηση διαφόρων λειτουργιών του Webex, της eclass και της eme, τον χειρισμό προγραμμάτων επεξεργασίας ήχου, την αναζήτηση ήχων στο διαδίκτυο, κλπ.
- Οι μαθητές να είναι σε θέση να συνεργαστούν σε ομάδες για να αποδώσουν ηχητικά πίνακες γνωστών ζωγράφων αντιμετωπίζοντας τους είτε ως ηχοτοπία είτε ως γραφικές παρτιτούρες
- Οι μαθητές να αναπτύξουν τη δημιουργικότητα τους φτιάχνοντας τη δική τους μουσική σύνθεση σύντομης διάρκειας αξιοποιώντας είτε φυσικούς ήχους, είτε ήχους που θα αναζητήσουν στο διαδίκτυο

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

Πρότερη γνωριμία και εξοικείωση με το δωρεάν λογισμικό επεξεργασίας ήχου Audacity από το μάθημα της Πληροφορικής Β' Γυμνασίου, πρότερη γνώση και εξοικείωση με τις βασικές έννοιες και τα βασικά συστατικά του ήχου (ρυθμός, ηχόχρωμα, μοτίβο, ένταση, υφή, τονικό ύψος κλπ.)

Χρόνος υλοποίησης

1-2 διδακτικές ώρες στην ψηφιακή τάξη: 80' λεπτά (40+40)

Σύντομη περιγραφή σεναρίου

1^η Διδακτική ώρα:

Με αφορμή το βίντεο με τίτλο *How does music sound like*, που μιλά για τον μουσικό και ζωγράφο Kandinsky και μέσα από δραστηριότητες παρατήρησης των εικαστικών έργων που βρίσκονται στο εμπλουτισμένο βιβλίο μαθητή, στο κεφ. «Εικόνα και ήχος-Μουσική και Εικαστικά.....Εικαστικά και Μουσική» και δραστηριότητες ενεργητικής ακρόασης, οι μαθητές εξοικειώνονται με την έννοια της μουσικής απεικόνισης, ανακαλύπτουν αναλογίες μεταξύ των δύο τεχνών και έρχονται σε επαφή με σημαντικά έργα περιγραφικής μουσικής του παγκόσμιου ρεπερτορίου (*4 Εποχές-Βιβάλντι, Εικόνες από μία έκθεση-Μουσόργκσκυ, Πρελούδιο στο απομεισήμερο ενός φαύνου-Ντεμπυσύ*). Η αξιολόγηση γίνεται από την προφορική συμμετοχή των μαθητών στις δραστηριότητες και από μια άσκηση που θα τους ανατεθεί στην e-class.

2^η Διδακτική ώρα:

Στην αρχή της ώρας με αφορμή την παρουσίαση της λύσης της άσκησης στην ολομέλεια της τάξης θυμόμαστε όσα είχαν ειπωθεί στο προηγούμενο μάθημα για τη σχέση ανάμεσα στις δύο τέχνες. Στη συνέχεια οι μαθητές χωρίζονται τυχαία σε ομάδες με τη λειτουργία breakout sessions της Webex και επιλέγουν έναν πίνακα ζωγραφικής. Κάθε ομάδα καλείται να αποδώσει ηχητικά τον πίνακα που επέλεξε με ήχους είτε φυσικούς είτε από το διαδίκτυο. Η επεξεργασία των ήχων θα γίνει με το λογισμικό Audacity. Η κάθε ομάδα αναρτά την εργασία της (ηχητικό αρχείο) στον τοίχο της τάξης, όπου επιπλέον εξηγεί με δυο λόγια πώς σκέφτηκε για την απόδοση του έργου. Ο καθηγητής καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας σε ομάδες πηγαινοέρχεται στα breakout sessions παρέχοντας ανατροφοδότηση, εμπυχώνοντας και βοηθώντας τους μαθητές όπου και εάν είναι απαραίτητο. Οι συνθέσεις στο τέλος παρουσιάζονται στην ολομέλεια της ψηφιακής τάξης και ακολουθεί συζήτηση αναστοχασμού. Το σενάριο αυτό θα μπορούσε να επεκταθεί αν αναθέσουμε ως εργασία σε κατοπινό χρόνο σε κάποιον μαθητή να ενώσει σε ταινία όλα τα έργα ζωγραφικής με τα ηχητικά αρχεία που τα συνοδεύουν με ένα πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνας/βίντεο (πχ MovieMaker/Shotcut κλπ).

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών

- Η συμμετοχή με απαντήσεις στο chat του webex
- Το σήκωμα του χεριού στο webex σε σημεία που θα ζητηθεί
- Η καταγραφή σκέψεων με annotate σε έγγραφο word στο webex

- Η ανάθεση της άσκησης στην e-class
- Η εργασία σε ομάδες για τη δημιουργία μουσικής σύνθεσης με βάση τον πίνακα ζωγραφικής τα breakoutsessions του webex
- Η αναζήτηση ήχων από το διαδίκτυο και η ηχογράφηση οργάνου ή φωνής με τα εργαλεία AudioRecording και Audio της emecontent
- Η ανάρτηση της ομαδικής εργασίας τους και του τρόπου που εργάστηκαν στον τοίχο της e-class

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία

Σύγχρονης διδασκαλίας:

Webex: διαμοιρασμός οθόνης, διαμοιρασμός ήχου, διαμοιρασμός video, breakoutsessions-annotate-χεράκια-μικρόφωνο-chat-polling

Ασύγχρονης διδασκαλίας:

E-class: Συνδέσεις διαδικτύου-ασκήσεις-έγγραφα-τοίχος-ανακοινώσεις-μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

E-me: εφαρμογή Audio Recording και εφαρμογή Audio της e me content

Βασική Ροή Σεναρίου

Αφόρμηση

- Με αφορμή ένα σύντομο απόσπασμα (διαμοιρασμός οθόνης/webex) από το βίντεο How does colour sound like που αναφέρεται στον Βασίλι Καντίνσκου που υπήρξε συνθέτης και ζωγράφος ταυτόχρονα και έβλεπε αναλογίες ανάμεσα στις δύο τέχνες οι μαθητές απαντούν στην ερώτηση: "Εσείς όταν ακούτε μουσική φαντάζεστε εικόνες και, εάν ναι, δώστε παραδείγματα" (όποιος μαθητής σηκώσει χεράκι παίρνει τον λόγο και ανοίγει μικρόφωνο)

Κεντρικές δραστηριότητες παρουσίασης του θέματος

- Μουσική απεικόνιση: Οι μαθητές παρατηρούν τους πίνακες του Πάμπλο Πικάσο και του Σαλβαντόρ Νταλί που βρίσκονται στο εμπλουτισμένο βιβλίο μαθητή (αναρτημένο στις συνδέσεις διαδικτύου/eclass) και δίνουν μουσικά κομμάτια που θα μπορούσαν να αποδώσουν ηχητικά τους πίνακες αυτούς (chat/webex). Για ποιο λόγο επέλεξαν τα συγκεκριμένα κομμάτια?
- Περιγραφική ή προγραμματική μουσική: Εξηγούμε τον όρο και ακούμε αποσπάσματα από το έργο Εικόνες από μία έκθεση του Μόντεστ Μουσόργκι σε ενορχήστρωση Μωρίς Ραβέλ, το οποίο συνέθεσε ο συνθέτης θέλοντας να περιγράψει μουσικά τους πίνακες που είδε σε μία έκθεση ζωγραφικής με έργα του Χάρτμαν (διαμοιρασμός Youtube video/webex). Συγκεκριμένα ακούμε τις Κατακόμβες (περιγράφονται μουσικά οι κατακόμβες του Παρισιού) και το Samuel Goldenberg and Schmuele (περιγράφεται μουσικά ο πλούσιος και ο φτωχός εβραίος). Για το 1ο κομμάτι καλούμε τους μαθητές να απαντήσουν στην ερώτηση: "Με ποια ηχοχρώματα αποδίδει ο συνθέτης/ενορχηστρωτής την ατμόσφαιρα στις κατακόμβες του Παρισιού;" Α. Έγχορδα Β. Χάλκινα πνευστά Γ. Ξύλινα πνευστά με το rolling στο webex. Στη συνέχεια, για το 2ο κομμάτι ζητούμε από τους μαθητές να σηκώσουν το χέρι τους στο σημείο όπου η μουσική περιγράφει τον φτωχό εβραίο (χεράκι/webex).
- Παρατηρούμε τον πίνακα Άνοιξη του Μποτιτσέλι που δίνεται στο βιβλίο του μαθητή (υπάρχει αναρτημένο στις συνδέσεις διαδικτύου στην eclass). Στη συνέχεια ακούμε την άνοιξη από τις 4 Εποχές του Βιβάλντι αφού διαβάσουμε το σονέτο με βάση το οποίο γράφτηκε (διαμοιρασμός Youtube video/webex). Ζητάμε από τους μαθητές να καταγράψουν στο chat κάθε φορά που ακούμε να αλλάζουν οι μουσικές εικόνες (άνοιξη-ρυάκι-καταιγίδα-κελάιδισμα πουλιών).
- Ακούμε το Πρελούδιο στο απομνημόνεο ενός φαύνου και ζητάμε από τους μαθητές να καταγράψουν συναισθήματα που τους δημιουργούνται με την εφαρμογή annotate σε ένα κενό έγγραφο word το οποίο θα έχουμε διαμοιραστεί στο webex.

Αξιολόγηση

- Για το σπίτι δίνουμε στους μαθητές μια άσκηση συμπλήρωσης κενών (άσκηση/eclass). Η αξιολόγηση γίνεται από τη συμμετοχή των μαθητών στις δραστηριότητες του μαθήματος και από τη συμπλήρωση της άσκησης. Επίσης ζητείται από τους μαθητές για την επόμενη φορά να έχουν κατεβάσει το λογισμικό audacity (ο σύνδεσμος θα βρίσκεται αναρτημένος στις συνδέσεις διαδικτύου στην eclass)

Σύνδεση με προηγούμενο μάθημα

- Ξεκινάμε το μάθημα κάνοντας στην ολομέλεια της τάξης την άσκηση που τους είχε ανατεθεί στο μεσοδιάστημα μεταξύ 1ου και 2ου μαθήματος και ξαναθυμόμαστε με αυτή τη δραστηριότητα έννοιες όπως μουσική απεικόνιση, περιγραφική μουσική καθώς και κάποια ονόματα συνθετών των οποίων τα έργα ακούσαμε στο προηγούμενο μάθημα (διαμοιρασμός της άσκησης/webex και άνοιγμα μικροφώνου/webex).

Δημιουργική δραστηριότητα σύνθεσης

- Στη συνέχεια αναθέτουμε στους μαθητές μας μια ομαδική εργασία που θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες (χωρισμός σε breakoutsessions/webex) και επιλέγουν πίνακες ζωγραφικής οι οποίοι θα βρίσκονται αναρτημένοι στα έγγραφα της eclass. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να αποδώσει ηχητικά έναν πίνακα με ήχους είτε φυσικούς είτε από το διαδίκτυο και να δημιουργήσει έτσι μια σύντομη μουσική σύνθεση (ένας μαθητής ανοίγει το λογισμικό audacity και κάνει διαμοιρασμό της οθόνης του ενώ οι υπόλοιποι του στέλνουν στο chat τους ήχους που θα αναζητήσουν από το www.findsounds.com ή θα ηχογραφήσουν μέσω του Audio Recording της e me content). Η κάθε ομάδα εξάγει το τελικό αποτέλεσμα σε wav, το αναρτά στον τοίχο της τάξης και το στέλνει με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον καθηγητή.

Αναστοχασμός

- Επιστρέφουμε στην ολομέλεια της τάξης και κάθε ομάδα παρουσιάζει τη σύνθεση της εξηγώντας με δυο λόγια τον τρόπο που εργάστηκε (διαμοιρασμός ηχητικού αρχείου/webex και μικρόφωνο/webex).

Πλαίσιο Υλοποίησης

Το σενάριο υλοποιείται με τη μορφή της μικτής μάθησης (blended) με συνδυασμό σύγχρονης εξ' αποστάσεως και ασύγχρονης εκπαίδευσης. Για τη σύγχρονη θα αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που δίνει η πλατφόρμα Webex ενώ για την ασύγχρονη τα εργαλεία των e-class και e-me.

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

- Webex: διαμοιρασμός οθόνης-chat-χεράκια-μικρόφωνο-annotate-breakoutsessions-polling
- E-class: ανακοινώσεις-έγγραφα-ασκήσεις-συνδέσεις διαδικτύου-τοίχος-μηνύματα
- E-me: e me content:audio recorder και e me content: audio
- Youtube
- Φωτόδεντρο: εμπλουτισμένο βιβλίο μαθητή Γ' Γυμνασίου με τα αντίστοιχα μουσικά παραδείγματα
- Λογισμικό Audacity
- Ιστοσελίδα www.findsounds.com
- Google Arts and Culture

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. 7-10 λεπτά σύγχρονη	Προβολή αποσπάσματος βίντεο ως αφόρμηση.	Με αφορμή ένα σύντομο απόσπασμα από το βίντεο <i>Howdoescoloursoundlike</i> που αναφέρεται στον Βασίλι Καντίνσκυ ο οποίος υπήρξε ταυτόχρονα συνθέτης και ζωγράφος και έβλεπε αναλογίες ανάμεσα στις δύο τέχνες οι μαθητές απαντούν στην ερώτηση: "Εσείς όταν ακούτε μουσική φαντάζεστε εικόνες και, εάν ναι, δώστε παραδείγματα". Όποιος μαθητής σηκώσει χεράκι παίρνει τον λόγο και ανοίγει μικρόφωνο.	<ul style="list-style-type: none"> • Βίντεο Youtube • Διαμοιρασμός video/webex • Χεράκι και Άνοιγμα μικροφώνου/webex
Φάση 2. 7-10 λεπτά συνδυασμός ασύγχρονης και σύγχρονης	Βρίσκουμε ποια μουσική θα μπορούσε να συνοδεύει συγκεκριμένους πίνακες ζωγραφικής	Μουσική απεικόνιση: Οι μαθητές πηγαίνουν στην eclass και παρατηρούν τους πίνακες του Πάμπλο Πικάσο και του Σαλβαντόρ Νταλί που βρίσκονται στο εμπλουτισμένο βιβλίο μαθητή (αναρτημένο στις συνδέσεις διαδικτύου/eclass). Στη συνέχεια δίνουν μουσικά κομμάτια που θα μπορούσαν να αποδώσουν ηχητικά τους πίνακες αυτούς (chat/webex). Για ποιο λόγο επέλεξαν τα συγκεκριμένα κομμάτια?	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπλουτισμένο βιβλίο μαθητή • Συνδέσεις διαδικτύου/eclass • Chat/webex
Φάση 3. 7-10 λεπτά σύγχρονη	Επεξήγηση και κατανόηση του όρου περιγραφική/προγραμματική	<i>Περιγραφική ή προγραμματική μουσική:</i> Εξηγούμε τον όρο και ακούμε αποσπάσματα από το έργο Εικόνες από μία έκθεση του Μόντεστ Μουσόρσγκυ σε ενορχήστρωση	<ul style="list-style-type: none"> • Εικόνες από μία έκθεση: • Διαμοιρασμός

	μουσική μέσα από δραστηριότητα ενεργητικής ακρόασηςI	Μωρίς Ραβέλ το οποίο συνέθεσε ο συνθέτης θέλοντας να περιγράψει μουσικά τους πίνακες που είδε σε μια έκθεση ζωγραφικής με έργα του Χάρτμαν (διαμοιρασμός Youtubevideo/webex). Συγκεκριμένα ακούμε τις Κατακόμβες όπου περιγράφονται μουσικά οι κατακόμβες του Παρισιού και το SamuelGoldenbergandSchmuele όπου περιγράφεται μουσικά ο πλούσιος και ο φτωχός εβραίος. Για το 1ο κομμάτι καλούμε τους μαθητές να απαντήσουν με rollingστο webexστην ερώτηση: "Με ποια ηχοχρώματα αποδίδει ο συνθέτης/ενορχηστρωτής την ατμόσφαιρα στις κατακόμβες του Παρισιού;" Α. με τα ξύλινα πνευστά Β. με τα χάλκινα πνευστά Γ. με τα έγχορδα. Στη συνέχεια, για το 2ο κομμάτι ζητούμε από τους μαθητές να σηκώσουν το χέρι τους στο σημείο όπου αλλάζει ο χαρακτήρας της μουσικής για να περιγράψει τον φτωχό εβραίο (χεράκι/webex).	ηχητικού αρχείου/webex <ul style="list-style-type: none"> • Polling/webex • Χεράκι/webex
Φάση 4. 7-10 λεπτά συνδυασμός σύγχρονης και ασύγχρονης	Επεξήγηση και κατανόηση του όρου <i>περιγραφική/προγραμματική μουσική</i> μέσα από δραστηριότητα ενεργητικής ακρόασης II	Οι μαθητές πηγαίνουν στις συνδέσεις διαδικτύου στην eclass και παρατηρούν την Άνοιξη του Μποτιτσέλι που υπάρχει στο βιβλίο του μαθητή (ασύγχρονα). Στη συνέχεια όλοι μαζί ακούμε την Άνοιξη από τις 4 Εποχές του Βιβάλντι αφού διαβάσουμε το σονέτο με βάση το οποίο γράφτηκε (διαμοιρασμός ηχητικού αρχείου/webex). Ζητάμε από τους μαθητές να καταγράψουν στο chat κάθε φορά που ακούν να αλλάζουν οι μουσικές εικόνες (άνοιξη-ρυάκι-καταιγίδα-κελάιδισμα πουλιών).	<ul style="list-style-type: none"> • Εμπλουτισμένο βιβλίο μαθητή • Συνδέσεις διαδικτύου/eclass • Άνοιξη του Αντόνιο Βιβάλντι: Διαμοιρασμός Youtubevideo/webex • Chat/webex
Φάση 5. 10 λεπτά σύγχρονη	Επεξήγηση και κατανόηση του όρου <i>περιγραφική/προγραμματική μουσική</i> μέσα από δραστηριότητα ενεργητικής ακρόασης III	Ακούμε το Πρελούδιο στο απομεσήμερο ενός φάνου και ζητάμε από τους μαθητές να καταγράψουν με annotateta συναισθήματα που τους δημιουργούνται ακούγοντας το έργο σε ένα έγγραφο wordπου θα διαμοιραστούμε στο webex.	<ul style="list-style-type: none"> • Πρελούδιο στο απομεσήμερο ενός φάνου: Διαμοιρασμός Youtubevideo/webex • Διαμοιρασμός εγγράφου/webex • Annotate/webex
Φάση 6. 10 λεπτά ασύγχρονη	Άσκηση εμπέδωσης για το σπίτι	Για το σπίτι δίνουμε στους μαθητές μια άσκηση συμπλήρωσης κενών (άσκηση/eclass). Η αξιολόγηση γίνεται από τη συμμετοχή των μαθητών στις δραστηριότητες του μαθήματος και από τη συμπλήρωση της άσκησης. Επίσης ζητείται	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία άσκησης/eclass • Συνδέσεις διαδικτύου/eclass

		από τους μαθητές για την επόμενη φορά να έχουν κατεβάσει το λογισμικό audacity (ο σύνδεσμος θα βρίσκεται αναρτημένος στις συνδέσεις διαδικτύου στην eclass)	
Φάση 5. 5λεπτά σύγχρονη	Σύνδεση με το προηγούμενο μάθημα: μέσα από τη διόρθωση της άσκησης που τους είχε ανατεθεί ξαναθυμόμαστε όσα είπαμε.	Ξεκινάμε το μάθημα κάνοντας στην ολομέλεια της τάξης με διαμοιρασμό του αρχείου στο webex την άσκηση που τους είχε ανατεθεί στο μεσοδιάστημα μεταξύ 1ου και 2ου μαθήματος και θυμόμαστε ξανά έννοιες όπως μουσική απεικόνιση, περιγραφική μουσική καθώς και κάποια ονόματα συνθετών των οποίων τα έργα ακούσαμε στο προηγούμενο μάθημα. Όποιος μαθητής θέλει να μιλήσει σηκώνει το χεράκι και παίρνει τον λόγο.	<ul style="list-style-type: none"> • Διαμοιρασμός εγγράφου/webex • Χεράκι και Άνοιγμα μικροφώνου/webex
Φάση 5. 5λεπτά ασύγχρονη + 20 λεπτά σύγχρονη	Δημιουργική δραστηριότητα σύνθεσης μουσικής σε ομάδες	Στη συνέχεια αναθέτουμε στους μαθητές μας μια ομαδική εργασία που θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Οι μαθητές ανατρέχουν στα έγγραφα της eclass όπου υπάρχουν αναρτημένοι κάποιοι πίνακες ζωγραφικής(ασύγχρονα). Στη συνέχεια οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες (χωρισμός σε breakoutsessions/webex). Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να αποδώσει ηχητικά έναν πίνακα με ήχους είτε φυσικούς είτε από το διαδίκτυο και να δημιουργήσει έτσι μια σύντομη μουσική σύνθεση. Ένας μαθητής ανοίγει το λογισμικό audacity και κάνει διαμοιρασμό της οθόνης του ενώ οι υπόλοιποι του στέλνουν στο chat τους ήχους που θα αναζητήσουν από το www.findsounds.com . Οι φυσικοί ήχοι οργάνων ή φωνής μπορούν να ηχογραφηθούν με την εφαρμογή AudioRecording της emecontent, να μεταφορτωθούν έπειτα στην εφαρμογή Audio της emecontent και να αποσταλούν μετά ως link στο chat της ομάδας. Καθ' όλη αυτή τη διαδικασία ο καθηγητής πηγαίνει από δωμάτιο σε δωμάτιο και εμπυχώνει, ενθαρρύνει, λύνει απορίες και γενικότερα βοηθά με όποιο τρόπο μπορεί, εφόσον του ζητηθεί. Οι μαθητές της κάθε ομάδας επικοινωνούν μεταξύ τους στα δωμάτια με το chat και ανοίγοντας τα μικρόφωνα. Λίγο πριν τη λήξη του χρόνου, το τελικό αποτέλεσμα της κάθε ομάδας εξάγεται από το Audacity σε αρχείο wav και μεταφορτώνεται στην εφαρμογή Audio της emecontent. Στη συνέχεια το αρχείο αυτό	<ul style="list-style-type: none"> • Χωρισμός των μαθητών σε ομάδες με Breakoutsessions/webex • Έγγραφο/e class • Διαμοιρασμός της εφαρμογής Audacity στο webex • Chat/webex (για επικοινωνία μεταξύ των μαθητών στα δωμάτια) • Άνοιγμα μικροφώνου/webex (για επικοινωνία μεταξύ των μαθητών στα δωμάτια) • Εφαρμογή AudioRecording της emecontent (για ηχογράφηση των φυσικών ήχων οργάνων ή φωνής και αποθήκευσή τους ως αρχείων) • Εφαρμογή Audio της emecontent (για μεταφόρτωση του ηχητικού αρχείου ώστε να μπορεί μετά να αποσταλεί ως link) • Τοίχος/eclass για ανάρτηση των τελικών εργασιών

		ως λινκ πλέον, μπορεί να αναρτηθεί στον τοίχο της e-class.	
Φάση 5. Σύγχρονη 10'	Παρουσίαση των εργασιών στην ολομέλεια της τάξης-Συζήτηση αναστοχασμού	Στη συνέχεια τα breakoutsessions κλείνουν και οι ομάδες επιστρέφουν στην κεντρική ψηφιακή τάξη του webex. Εκεί παρουσιάζουν τις εργασίες τους κάνοντας διαμοιρασμό του ηχητικού αρχείου και εξηγούν κατόπιν τον τρόπο που σκέφτηκαν για να αποδώσουν την εικόνα με ήχους.	<ul style="list-style-type: none"> • Διαμοιρασμός ηχητικού αρχείου/webex • Άνοιγμα μικροφώνου/webex
Φάση 6. Ασύγχρονη 5'	Ολοκλήρωση της εργασίας-Παράδοση εργασίας	Επειδή κάποιες φορές οι αναρτήσεις από τον τοίχο της eclass χάνονται, καλό είναι να γίνει αποστολή τους στον καθηγητή με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επίσης, για να φανεί ο τρόπος εργασίας των ομάδων μπορεί η καθεμιά από αυτές να γράψει και να στείλει με μήνυμα στον καθηγητή πώς σκέφτηκε και πώς εργάστηκε για να αποδώσει την εικόνα με ήχους.	<ul style="list-style-type: none"> • Μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου/eclass

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Σύνδεσμοι στο Youtube:

1^η ώρα βίντεο αφορμής: [WhatDoesColourSoundLike? KandinskyandMusic](#)

Μουσικά παραδείγματα για τις δραστηριότητες ενεργητικής ακρόασης της 1^{ης} ώρας:

[ClaudeDebussy - PreludetotheAfternoonofaFau](#)

[Vivaldi - Spring](#)

[Mussorgsky: Pictures at an exhibition](#)

Σύνδεσμος για Φωτόδεντρο:

[Εμπλουτισμένο βιβλίο μαθητή Μουσικής Γ' Γυμνασίου](#)

Ιστοσελίδα για αναζήτηση ήχων ελεύθερων από πνευματικά δικαιώματα:

<https://www.findsounds.com/>

Σημείωση:

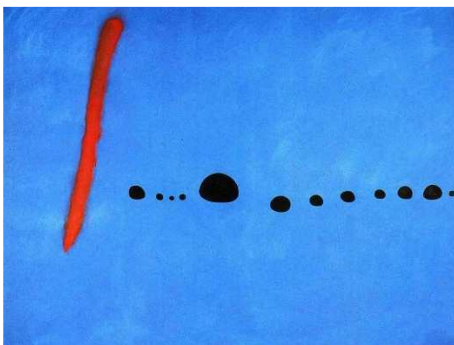
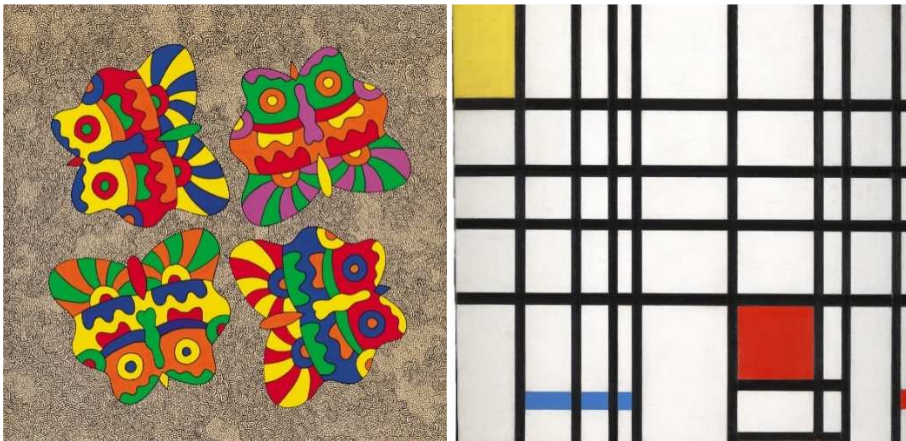
1. Θα ήταν σκόπιμο οι σύνδεσμοι του Youtube να περαστούν πρώτα από το <https://video.link/> ώστε να απαλειφθούν οι διαφημίσεις.

2. Σε περίπτωση που κάποιος μαθητής θελήσει να ηχογραφήσει φυσικούς ήχους αντί να αναζητήσει ήχους από το διαδίκτυο μπορεί να χρησιμοποιήσει εναλλακτικά μια [δωρεάν online εφαρμογή ηχογράφησης](#)

Ιστότοπος για αναζήτηση έργων ζωγραφικής

<https://artsandculture.google.com/project/streetviews>

Παρακάτω δίνονται ενδεικτικά κάποιοι από τους προτεινόμενους πίνακες ζωγραφικής οι οποίοι θα βρίσκονται αναρτημένοι στο Έγγραφο της e-class:

4.2.3 Σε Ρυθμούς Αφρικάνικους/Κριτική Μουσική Ακρόαση

Συγγραφέας/Συντάκτης: Κουμαραδιδός Γεώργιος

Επιμέλεια: Λαβράνος Χαρίλαος

Λέξεις-κλειδιά: Μουσική / eclass / Σύγχρονη – ασύγχρονη διδασκαλία

Ταυτότητα σεναρίου

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου Μουσικού Σχολείου

Μάθημα/Γνωστικό Αντικείμενο:

Μουσική / Κριτική Μουσική Ακρόαση

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές συνεργάζονται για να έρθουν σε επαφή με την Αφρικανική μουσική και να αναπτύξουν τις μουσικές τους δεξιότητες. Πιο συγκεκριμένα οι μαθητές αναμένεται:

- Να αναπτύξουν την δημιουργικότητα τους και τη ρυθμική τους ικανότητα μέσω αυτοσχεδιασμού
- Να κατανοήσουν καλύτερα έννοιες που έχουν διδαχτεί (οστινάτο, αντιφωνία, πολυφωνία, πολυρυθμία κλπ)
- Να γνωρίσουν και διακρίνουν τα βασικά αφρικανικά μουσικά όργανα
- Να αναπτύξουν συνεργατικές δεξιότητες μέσω ομαδικής εργασίας
- Να προσεγγίσουν την αφρικανική κουλτούρα, τα work songs των και να γνωρίσουν καλύτερα τη γεωγραφία της Αφρικανικής Ηπείρου
- Να εξοικειωθούν περισσότερο με διαδικτυακά εργαλεία και την πλατφόρμα e-class

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών για την υλοποίηση του σεναρίου

Κατηγορίες μουσικών οργάνων Εθνομουσικολογίας, οστινάτο και τα είδη του, ερώτηση – απάντηση (αντιφωνία), ικανότητα στη ρυθμική ακρίβεια και συντονισμό, αναφορά σε ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία.

Χρόνος υλοποίησης

Δύο διδακτικές ώρες στην ψηφιακή τάξη. Συνολικά 1 εβδομάδα

Σύντομη περιγραφή σεναρίου

Το σενάριο αποσκοπεί στην εξοικείωση των μαθητών με τα βασικότερα χαρακτηριστικά της Αφρικανικής μουσικής, όπως πολυρυθμία, οστινάτο, ρυθμική βάση, αυτοσχεδιασμός, με τα

γνωστότερα αφρικάνικα μουσικά όργανα (π.χ kalimba, djembe κ.α.) καθώς και με την αφρικανική κουλτούρα (work songs). Οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να συνεργαστούν για να φτιάξουν ομαδικές πολυμεσικές εργασίες χωρισμένες σε θεματικές ενότητες και να δημιουργήσουν και ηχογραφήσουν ατομικά (ασύγχρονα) έναν σύντομο αυτοσχεδιασμό τους (ή ρυθμικό οστινάτο) πάνω σε μια ρυθμική βάση. Με τη βοήθεια του εκπ/κου αυτοαξιολογούν τις εργασίες τους και αναστοχάζονται για τη συνεργατική πορεία κατασκευής της. Το σενάριο διαθέτει ευκαιρίες προσαρμογής του σε άλλες σχολικές τάξεις ή διαφορετικού τύπου σχολεία.

Δραστηριότητες που οδηγούν στην ενεργητική εμπλοκή των μαθητών

- Ομαδική εργασία με θέμα τη μουσική ζωή Αφρικανικών χωρών
- Εκτέλεση και ηχογράφηση μουσικού ρυθμού πάνω σε ρυθμική βάση
- Συχνή αυτοαξιολόγηση

Πλαίσιο Υλοποίησης

Το σενάριο υλοποιείται με τη μορφή μικτής μάθησης (blended), δηλαδή συνδυασμός σύγχρονης και ασύγχρονης μάθησης. Χρησιμοποιείται η πλατφόρμα e-class. Θεωρείται δεδομένο ότι έχει προηγηθεί η διδασκαλία των εννοιών οστινάτο, αντιφωνία, πολυρυθμία και η ταξινόμηση των μουσικών οργάνων σύμφωνα με το σύστημα Χορνμπόστελ – Ζαξ. Επίσης θεωρείται δεδομένο ότι οι μαθητές έχουν εξασκηθεί στη ρυθμική συνοδεία τραγουδιών εκτελώντας με κρουστά σώματος και απλά ρυθμικά όργανα απλούς ρυθμούς. Στο σενάριο πραγματοποιούνται δυο μαθητικές εργασίες (μια ατομική – ασύγχρονη εργασία) και μια ομαδική (σύγχρονη και ασύγχρονη). Στο τελευταίο στάδιο γίνεται παρουσίαση του αποτελέσματος (σύγχρονη μάθηση).

Χρησιμοποιούμενα εργαλεία/μέσα

Σύγχρονης διδασκαλίας webex:

- Breakout sessions
- Poll

Εργαλεία e-class:

- Έγγραφα
- Έγγραφα ομάδας
- Ομάδες χρηστών
- Σύνδεσμοι
- Πολυμέσα

- Ανακοινώσεις
- Τοίχος
- Κουβεντούλα
- Μηνύματα
- Ερωτηματολόγια
- Ιστολόγιο

Εξωτερικά Εργαλεία:

- Βίντεο youtube «Γουϊνέα – Όλα έχουν ρυθμό»
<http://www.viewpure.com/IVPLluBy9CY?ref=bkmk>
- Φωτόδεντρο/μαθησιακό αντικείμενο/ Σε ρυθμούς Αφρικάνικους
<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11100>
- <https://musescore.org/el> (για επεξεργασία από εκπ/κο αντίστοιχου ηχητικού υλικού το οποίο θα δοθεί στους μαθητές)
- Εμπλουτισμένο βιβλίο Β' Γυμνασίου
http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2300/Mousiki_B-Gymnasiou_html-empl/index2.html

Βασική Ροή Σεναρίου

Χρονοπρογραμματισμός

Χρονοπρογραμματισμός	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Εκπαιδευτικά μέσα
Φάση 1. ΑΦΟΡΜΗΣΗ (ασύγχρονη)	(1) Ανάρτηση συνδέσμου με βίντεο (2) Ανάρτηση οδηγίας ηχογράφησης αυτοσχεδιασμού	Αναρτώ ανακοίνωση στον Τοίχο του e-class με το σύνδεσμο όπου υπάρχει βίντεο σχετικό με την καθημερινή ζωή στη Γουινέα Αναρτώ στα Πολυμέσα ηχητικό με ρυθμική βάση και ζητώ από μαθητές να αυτοσχεδιάσουν ένα ρυθμό ή ρυθμικό οστινάτο με ηχογόνο σώμα της επιλογής τους και να το ηχογραφήσουν	Εργαλεία στο eclass: Τοίχος Ανακοινώσεις Συνδέσεις διαδικτύου: http://www.viewpure.com/VPLluBy9CY?ref=bkmk Πολυμέσα Κουβεντούλα
Φάση 2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (σύγχρονη) 20'	(1) Ανάρτηση μαθησιακού αντικειμένου από φωτόδεντρο (2) Παρουσίαση Ομαδικής συνθετικής δραστηριότητας με θέμα την αφρικανική μουσική ζωή (3) Παρουσίαση εργαλείων που θα χρησιμοποιηθούν	Συζήτηση με τους μαθητές για την καθημερινή ζωή στη Γουινέα και τη συνεχή παρουσία του ρυθμού (σύνδεση με βίντεο) Αναρτώ ανακοίνωση πριν το μάθημα στον Τοίχο του e-class με σύνδεσμο την παρουσίαση της ομαδικής δραστηριότητας και ενημερώνω για την προθεσμία παράδοσης της. Παρουσιάζω την ομαδική δραστηριότητα στο μάθημα και δέχομαι ερωτήσεις και απαντώ σε απορίες. Διαμοιρασμός της τάξης σε δωμάτια και ανάθεση θεμάτων σε ομάδες	Συνδέσεις διαδικτύου: Μαθησιακό αντικείμενο Σε φωτόδεντρο «Σε ρυθμούς Αφρικάνικους» http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11100 Έγγραφο e-class (όπου υπάρχει η περιγραφή της ομαδικής δραστηριότητας) Τοίχος Ανακοινώσεις
Φάση 3. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (σύγχρονη) 20'	(1) Έναρξη ομαδικής εργασίας (2) Σύγχρονη υποστήριξη ομάδων	Υποστηρίζω τις ομάδες καθώς συνεργάζονται στα δωμάτια WEBEX Οι μαθητές συνεργάζονται για να συλλέξουν φωτογραφίες (ή και βίντεο) και πληροφορίες από το διαδίκτυο σχετικά με το θέμα της ομάδας τους. Αφού	Σύγχρονη τηλεσυνεργασία με χρήση του Webex/ Διαμοιρασμός μαθητών σε δωμάτια Ομάδες χρηστών e-class

		αποφασίσουν για το υλικό το ανεβάζουν στις ομάδες χρηστών στο e-class	
Φάση 4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ (ασύγχρονη)	(1) Ολοκλήρωση ομαδικής δραστηριότητας και ανάρτηση στο Ιστολόγιο (2) Αυτοαξιολόγηση (3) Παροχή Γραπτής ή προφορικής Ανατροφοδότησης	Υποστηρίζω ασύγχρονα τις ομάδες. Οι μαθητές αντλούν επιπλέον υλικό από το διαδίκτυο και από το διαδραστικό βιβλίο της Β' Γυμνασίου και ολοκληρώνουν ως την προθεσμία τις συνθέσεις τους κάνοντας χρήση της Κουβεντούλας στο e-class για τη μεταξύ τους ασύγχρονη επικοινωνία Αναρτώ το αρχείο αυτοαξιολόγησης όπου θέτω ερωτήσεις ανάπτυξης μεταγνωστικών ικανοτήτων Δίνω ανατροφοδότηση μέσω μηνυμάτων στις ομάδες ή προφορικά με ηχογραφημένο αρχείο	Ομάδες Χρηστών Κουβεντούλα (για την ομαδική συζήτηση/επικοινωνία) Μηνύματα (για την Ανατροφοδότηση) Ερωτηματολόγια Ιστολόγιο e-class Συνδέσεις διαδικτύου: Εμπλουτισμένο βιβλίο Β' Γυμνασίου http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2300/Mousiki_B-Gymnasiou_html-empl/index2.html
Φάση 5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ (σύγχρονη)	(1) Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (2) Έλεγχος γνώσεων	Η κάθε ομάδα παρουσιάζει την εργασία της. Γίνεται συζήτηση για τις επιλογές τους και για εναλλακτικούς τρόπους υλοποίησης. Έλεγχος των γνώσεων με poll	Webex Poll (με σύντομες ερωτήσεις ελέγχου των γνώσεων)

Οδηγίες για την υλοποίηση του σεναρίου

Φάση 1: ΑΦΟΡΜΗΣΗ (Ασύγχρονα)

1. Αναρτώ στους Συνδέσμους το βίντεο το οποίο θα αποτελέσει την αφορμή του μαθήματος («Γουϊνέα – Όλα έχουν ρυθμό»<http://www.viewpure.com/IVPLluBy9CY?ref=bkmk>)
2. Αναρτώ στα Πολυμέσα ηχητικό με μια ρυθμική βάση (σταθερό παλμό τυμπάνου) το οποίο έχω φτιάξει χρησιμοποιώντας το ανοικτού κώδικα λογισμικό musescore (<https://musescore.org/el>).

3. Ενημερώνω μέσω του Τοίχου και των Ανακοινώσεων του eclass ότι υπάρχουν οι παραπάνω δύο δραστηριότητες ενώ παράλληλα δίνω γραπτές οδηγίες:

«Επισκεφτείτε τα Πολυμέσα. Ενώ αναπαράγεται η ρυθμική βάση, δημιουργήστε έναν ρυθμικό αυτοσχεδιασμό ή ρυθμικό οστινάτο με ηχογόνο όργανο της επιλογής σας και ηχογραφήστε το με το κινητό ή tablet»

4. Χρησιμοποιώ το εργαλείο του e-class Κουβεντούλα όπου παρέχω τεχνική υποστήριξη αν χρειαστεί σχετικά με τη διαδικασία ηχογράφησης.

Φάση 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (Σύγχρονα)

1. Ξεκινώ με αίτημα για σχολιασμό με αφορμή το βίντεο της προηγούμενης φάσης κι αν χρειαστεί δείχνω με διαμοιρασμό οθόνης επιλεγμένα αποσπάσματα. Γίνεται σύντομη συζήτηση με τους μαθητές για το ρόλο του ρυθμού στις αφρικανικές κοινωνίες και τα worksongs.

2. Με διαμοιρασμό οθόνης παρουσιάζω το μαθησιακό αντικείμενο από το Φωτόδεντρο «Σε ρυθμούς Αφρικάνικους» <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11100> και κάνω ερωτήσεις σχετικά με τα χαρακτηριστικά της μουσικής, όπως πολυρυθμία και πολυφωνία (σύνδεση με προηγούμενη γνώση).

3. Παρουσιάζω την ομαδική δραστηριότητα που έχω ήδη ανεβάσει πριν το μάθημα στο e-class / Έγγραφα. Πριν το μάθημα έχω αναρτήσει Ανακοίνωση στον Τοίχο του e-class περιγράφοντας την ομαδική δραστηριότητα. Δέχομαι ερωτήσεις, απαντώ σε απορίες και ενημερώνω για την προθεσμία παράδοσής της.

4. Διαμοιράζω τους μαθητές σε μικρές ομάδες 4-5 ατόμων. Κάθε ομάδα έχει το δικό της θέμα.
Ενδεικτικά:

Ομάδα Α – Αφρικανικά μουσικά όργανα – μεμβρανόφωνα και ιδιόφωνα

Ομάδα Β – Αφρικανικά μουσικά όργανα – αερόφωνα και χορδόφωνα

Ομάδα Β – Αφρικανικά έθιμα – τελετουργίες

Ομάδα Γ – Αφρικανικά τραγούδια της δουλειάς – worksongs

Φάση 3: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (Σύγχρονα)

Οι μαθητές στα δωμάτια του WEBEX ξεκινούν την ομαδική δραστηριότητα. Υποστηρίζω σύγχρονα τους μαθητές στις ομάδες/δωμάτια του WEBEX.

1. Η κάθε ομάδα ορίζει έναν υπεύθυνο.
2. Ο υπεύθυνος της κάθε διαμοιράζεται την οθόνη του. Μαζί αναζητούν και επιλέγουν φωτογραφικό υλικό (ή και βίντεο) και πληροφορίες από το διαδίκτυο σχετικά με το θέμα της ομάδας τους.
3. Αφού αποφασίσουν για το υλικό το ανεβάζουν στις Ομάδες Χρηστών στο e-class.

«Μεταβείτε στο e-class. Αναζητήστε την ομάδα σας στις Ομάδες Χρηστών και ανεβάστε το υλικό που επιλέξατε. Σκεφτείτε άλλους πιθανούς τρόπους αποθήκευσης και προβολής της εργασίας»

4. Θέτουμε προθεσμία για την ολοκλήρωση της σύνθεσης 2-3 ημέρες μετά το μάθημα, οπότε μπορούν να συνεχίσουν ασύγχρονα, στη Φάση 4, να επεξεργάζονται την εργασία, να εμπλουτίζουν το υλικό και συμπληρώσουν την Αυτοαξιολόγηση στην Ενότητα του μαθήματος (μέσω του Ερωτηματολογίου e-class).

Φάση 4: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ & ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ (Ασύγχρονα)

1. Οι μαθητές αντλούν επιπλέον υλικό από το διαδίκτυο και από το διαδραστικό βιβλίο της Β' Γυμνασίου http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2300/Mousiki_B-Gymnasiou_html-empl/index2.html το οποίο έχω προσθέσει στις Συνδέσεις Διαδικτύου στο e-class. Οι μαθητές χρησιμοποιούν το εργαλείο Κουβεντούλα για τη μεταξύ τους ασύγχρονη συνεργασία.
2. Ο υπεύθυνος κάθε ομάδας αναλαμβάνει να συγκεντρώσει όλα τα αρχεία ως την προθεσμία και βεβαιώνει ότι βρίσκονται όλα στα Έγγραφα της Ομάδας. Στον ίδιο χώρο συγκεντρώνονται και οι ατομικές ηχογραφήσεις του ρυθμού από τη Φάση 1.
3. Ένας από τους μαθητές έχει αναλάβει να δημιουργήσει μια πολυμεσική παρουσίαση (με τη βοήθεια του εκπ/κου αν χρειαστεί) μέσω προγράμματος που έχουν επιλέξει οι μαθητές (πχ Power Point ή άλλο) στο οποίο ενσωματώνουν και τις ηχογραφήσεις των μαθητών και την ανεβάζει στο Ιστολόγιο του μαθήματος στο e-class.

4. Αναρτώ στην Ενότητα του μαθήματος την Αυτοαξιολόγηση (που έχω φτιάξει μέσα από το εργαλείο Ερωτηματολόγια στο e-class) όπου θέτω ερωτήσεις ανάπτυξης μεταγνωστικών ικανοτήτων και ενημερώνω για την ανάρτησή του με μήνυμα. Ενδεικτική άσκηση αυτοαξιολόγησης:

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

- Για ποιο λόγο επιλέξατε το συγκεκριμένο πρόγραμμα παρουσίασης;
- Τι χαρακτηριστικά επιδιώξατε να έχει η παρουσίαση σας;
- Κατά πόσο η παρουσίαση σας πέτυχε τους αρχικούς σας στόχους;
- Τι δυσκολίες συναντήσατε στη φάση της ολοκλήρωσης της εργασίας;

5. Δίνω ανατροφοδότηση μέσω μηνυμάτων στις ομάδες ή προφορικά με ηχογραφημένο αρχείο.

Στην ανατροφοδότηση μου, περιγράφω και σχολιάζω την εργασία.

Φάση 5: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ (Σύγχρονα)

1. Η κάθε ομάδα παρουσιάζει την εργασία της και ανταλλάσσουν εντυπώσεις. Γίνεται συζήτηση για τις επιλογές τους και για εναλλακτικούς τρόπους υλοποίησης.

2. Γίνεται έλεγχος γνώσεων μέσω του εργαλείου Poll, το οποίο έχει συντάξει ο εκπ/κος εκ των προτέρων.

Εναλλακτικοί τρόποι υλοποίησης

A. ΕΠΕΚΤΑΣΗ αντί ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ (5^η ΦΑΣΗ)

- Ο εκπ/κος πραγματοποιεί ακροάσεις ελληνικής παραδοσιακής μουσικής και αναζητούνται ομοιότητες και διαφορές με την Αφρικάνικη μουσική σχετικά με τα είδη οργάνων και τα χαρακτηριστικά της (πολυρυθμία, πολυφωνία, worksongs κλπ).

B. Εφαρμογή σε άλλες τάξεις - επίπεδα

- Στο μάθημα **μουσικής Β' Γυμνασίου Γενικής Παιδείας**. Το σενάριο θα μπορούσε να εφαρμοστεί στη Β' Γυμνασίου, όπου διδάσκεται η ενότητα «Σε ρυθμούς Αφρικάνικους».
- Στο μάθημα **Μουσική Τεχνολογία στο Μουσικό Λύκειο** με περισσότερη έμφαση στο μουσικό κομμάτι έναντι του ιστορικού-θεματικού. Θα μπορούσαν οι μαθητές να ηχογραφήσουν διαφορετικούς ρυθμούς σε μεμβρανοφωνα και ιδιόφωνα μουσικά όργανα (τύμπανα, ξυλάκια κ.α.) και μελωδικά οστινάτι σε ιδιόφωνα (πχ καλίμπα, ξυλόφωνο κλπ) και να φτιάξουν μουσική πολυρυθμία-πολυφωνία σε ένα πρόγραμμα πολυκάναλης επεξεργασίας ήχου. Θα μπορούσαν, επίσης να ενορχηστρώσουν, δηλ. να προσθέσουν κι άλλα όργανα με ηλεκτρονικά μέσα.

- Σε διαπολιτισμικά σχολεία ή σχολεία γενικής παιδείας με τάξεις όπου υπάρχουν μαθητές από την Αφρική.

1) Ο εκπ/κος ζητά από τους μαθητές που κατάγονται από την Αφρική να ενσωματώσουν στις ομαδικές εργασίες στοιχεία από τις πατρίδες τους (ιστορικά στοιχεία, έθιμα, μουσικές κλπ). Όλοι μαζί οι μαθητές συνεργάζονται και επικοινωνούν για να διαμορφώσουν το υλικό αυτό.

2) Επίσης, η εργασία θα μπορούσε να μην έχει θέμα την Αφρικάνικη μουσική, αλλά τη μουσική των Εθνών καταγωγής των μαθητών. Στην περίπτωση αυτή, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και όλοι συγκεντρώνουν υλικό από τις περιοχές καταγωγής τους. Δίνεται η δυνατότητα μέσα από συζήτηση και επικοινωνία να αναζητηθούν κοινές συνισταμένες των μουσικών ιδιωμάτων, εθίμων κλπ

Γ. Διαθεματικές εναλλακτικές προτάσεις

- Σύνδεση με τη **Γεωγραφία**. Το σενάριο γίνεται αφορμή για ένα διαθεματικό project. Τα παιδιά με τη βοήθεια του μαθησιακού αντικείμενου Φωτόδεντρο / Σε ρυθμούς Αφρικάνικους <http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11100> φτιάχνουν χάρτη με τις Αφρικανικές χώρες και αναζητούν στοιχεία για τις χώρες αυτές από το διαδίκτυο (πληθυσμός, πρωτεύουσα κλπ.). Θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στο Δημοτικό.
- Σύνδεση με την **Παγκόσμια Ιστορία**. Με κεντρικό θέμα το δουλεμπόριο των 18-19^{ου} αιώνων και τη διαμόρφωση των αφροαμερικάνικων μουσικών ειδών, αναζητούνται ομοιότητες και διαφορές στα μουσικά ιδιώματα της Αφρικής (όπως ακούγονται στο μαθησιακό αντικείμενο του Φωτόδεντρου) και μουσικών της Λατινικής Αμερικής όπως blues, samba κλπ. Για τη Γ' Γύμνασιου και την Α' Λυκείου.

Ερωτήσεις διερεύνησης - ασκήσεις

1. Φτιάξτε ένα wiki αρχείο με τις πληροφορίες του βρηκατε χρησιμοποιώντας τις Συνδέσεις Διαδικτύου που σας δόθηκαν και το διαδραστικό βιβλίο Β' Γυμνασίου
2. Χρησιμοποιήστε το εργαλείο Γραμμή μάθησης του e-class και ενσωματώστε όλες τις φάσεις (1 ως 5) όπου χρησιμοποιήσαμε
3. Σκεφτείτε άλλες πιθανές ερωτήσεις για το Ερωτηματολόγιο Αυτοαξιολόγησης.

Σύνδεσμοι

- Εμπλουτισμένο βιβλίο Β' Γυμνασίου
http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2300/Mousiki_B-Gymnasiou_html-empl/index2.html
- Μαθησιακό αντικείμενο στο φωτόδεντρο «Σε ρυθμούς Αφρικάνικους»
<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/11100>
- Βίντεο youtube «Γουϊνέα – Όλα έχουν ρυθμό»
<http://www.viewpure.com/IVPLluBy9CY?ref=bkmk>

Ταχύρρυθμη επιμόρφωση
εκπαιδευτικών στην
εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Άδεια 'Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike Greece 3.0' (CC-BY-NC-SA v3.0 GR).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Πράξη «Ταχύρρυθμη επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (ολιστική προσέγγιση)» με Κωδικό ΟΠΣ 5070524 ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο).

ISBN 978-960466304-0

9

789604

663040